Chemarea vremii

Joi 24 Octombrie 1940
An. XIV-Seria II-Nr. 21

Director
Prof. Ion Sân Giorgiu

Şef redactor
D. I. Cucu

Săptămânal de actualitate
Inscris sub Nr. 53/940 în reg. pub. periodice al trib. Ilfov. S. I com.

Exemplarul 5 Lei

ABONAMENTE
Pentru susţinători 2000 lei
Instituţii 1000 lei
Particulari 250 lei

BIROURILE
Str. Belvedere 6, Et. V
(Palatul „Curentul")
Telefon 4.79.95.

Cuvântul Germaniei

de WILHELM FABRICIUS
Ministrul Germaniei la Bucureşti

România naţională şi legionară va fi chemată în chip cu totul deosebit să desvolte legăturile cu Germania, fiindcă această Românie este condusă de o mişcare, care are scrise pe steagurile ei idealurile curajului, purităţii şi ale credinţei în viitorul neamului.

CU FAŢA SPRE GERMANIA

de ALEXANDRU CONSTANT
Subsecretar de Stat la Propagandă

Multă vreme, în trecutul politicei româneşti privirile noastre căutau departe în Occident lumina şi orientarea; ele treceau peste o realitate, cu care aveau atingeri geografice, economice, şi istorice mult mai solide şi mai fecunde. In conştiinţa poporului nostru s'au cultivat într'o vreme sistematic anumite credinţe, cari s'au spulberat însă la prima adâncire în masse a mişcării legionare. România nouă îşi caută izvoarele de viaţă proaspătă şi creatoare. Ea le găseşte în tineretul legionar şi în comuniunea de credinţă şi ideal cu marile puteri ale Axei, cu admirabila naţiune germană.

Infrăţirea româno-germană

A trebuit să vie nenorocirile din Iunie şi August, cu pierderea a patru istorice regiuni româneşti, pentru ca România să se întoarcă la politica ei tradiţională, aceea a alianţei militare şi a colaborării cu Germania.

Sosirea misiunei militare germane în România cu scopul de a instrui armata noastră şi de a da expresie materială garanţiei oferite la Viena de către puterile Axei, are de aceea fireşte o semnificaţie epocală. Fiindcă frăţia de arme vine să asigure libertatea muncii şi creaţiei româneşti.

Astăzi hotarele româneşti nu mai sunt ameninţate şi orice atac s'ar ivi împotriva noastră s'ar zdrobi de această solidaritate armată româno-germană. România poate aşa dar să-şi reia în linişte viaţa ei normală, înviorată de revoluţia legionară care i-a redat demnitatea pierdută şi simţul etic anihilat de vechiul regim.

România legionară înseamnă prin urmare reluarea vechei tradiţii în politica externă care recheamă în amintirea noastră chipurile sacre ale lui Carol I şi Carmen Sylva, ca şi ale marilor oameni de Stat Petre Carp, Titu Maiorescu şi Dimitrie Sturdza care au iniţiat şi au înfăptuit întâia noastră alianţă cu Germania. Tradiţia acestei politici externe, bazată pe colaborarea cu Germania, a fost apoi reluată cu hotărîre vitejească şi cu viziune profetică de către Căpitan, a cărui moştenire morală rămâne să fie înfăptuită şi continuată de Statul legionar.

Ce-a însemnat alianţa României cu Germania în trecut se ştie. România, dintr'o ţară patriarhală şi pe jumătate sălbatecă, a devenit un Stat modern. Căile ferate, industria petroliferă, portul Constanţa, podul Cernavodă şi gara Ploeşti, sunt numai câteva din înfăptuirile epocale datorate colaborării româno-germane.

Intreaga noastră agricultură s'a putut desvolta şi înflori între 1881—1914, datorită acestei politici externe care a făcut dintr'un stat vasal Turciei o aliată a Germaniei şi o ţară într'o continuă prosperitate.

Să nu uităm deasemeni imensul rol cultural pe care spiritul german, care a pătruns în ultimele decenii ale veacului al 19-lea victorios în România, l-a jucat pentru orientarea noastră spirituală şi pentru păstrarea unui echilibru, cerut de puternicul aflux al decadentismului francez. Ajunge dacă însemn aici numele lui Mihail Eminescu şi Titu Maiorescu, pentru a scoate în relief numai pe doi mari interpreţi ai culturii germane, cărora spiritualitatea românească le datoreşte atât de mult.

Astăzi firul întrerupt de războiul mondial, iar în ultimii ani de către un regim lipsit de înţelegere pentru tot ce-a fost destinul României în centrul Europei, a fost reluat de revoluţia legionară. Colaborarea româno-germană ia astfel formele unei adevărate înfrăţiri.

Mai întâi fiindcă niciodată n'a fost mai înrădăcinată în conştiinţa poporului nostru convingerea că România nu poate renaşte şi nu poate juca vre-un rol în Europa Centrală decât ca aliată a Germaniei. Apoi fiindcă afinitatea ideologică ce există între naţionalismul românesc şi naţional-socialismul german creează un climat de simpatie şi înţelegere reciprocă, climat în care această colaborare se poate consolida şi da neaşteptate roade.

In ordinea internă colaborarea româno-germană va fi înainte de toate de esenţă pur morală. Spiritul de ordine şi de disciplină german, metoda germană de a soluţiona problemele după un lung şi adâncit studiu, precum şi capacitatea morală a naţional-socialismului de a face din ideia jertfei o concepţie de stat, sunt imperative morale care vor da la noi roade neaşteptate.

Şi oare problema jidovească poate fi soluţionată în România fără concursul Germaniei, care va înlocui industria parazitară şi comerţul de speculă al evreilor printr'o tovărăşie economică româno-germană, din care vom culege nu numai avantagii materiale, dar şi învăţăminte? Şi oare agricultura noastră va putea să renască fără contribuţia tehnicei şi importului german?

Este desigur inutil să sfărâmăm porţi deschise. Cât de predestinată e înfrăţirea româno-germană ni-o dovedesc ultimele luni de sbucium ale statului românesc, când ultimul român a înţeles că ne-am fi pierdut fiinţa ca stat şi întreaga naţie românească ar fi ajuns în grea robie, dacă nu s'ar fi cerut ajutorul Germaniei şi dacă Adolf Hitler nu l-ar fi acordat cu o unică înţelegere pentru tragedia românească.

Noua eră a colaborării româno-germane începe astfel după o nenorocită experienţă politică făcută de un regim care s'a năruit subt propriile sale dezastre. Sunt multe răni de vindecat şi nesfârşite distrugeri morale şi materiale de îndreptat. Statul Legionar trebue să înceapă totul şi toate dela capăt. In această încordare de răbdare, de muncă şi de jertfă mâna întinsă de Germania naţiei româneşti trebue primită cu voie bună, cu mândrie şi cu deplină încredere precum şi cu siguranţa că'n Europa nouă de mâine, România va avea de împlinit un rol hotărîtor.

Ion Sân-Giorgiu

Colaborare între Europa de Răsărit şi Europa de Apus pe baze noui[1])

de prof. Mihail Manoilescu

Răsăritul a atras de totdeauna în mare măsură atenţia poporului german asupra lui. Vin la Dumneavoastră din acest Răsărit apropiat, nu pentru a vă învăţa ci pentru a vă informa. Şi informaţiile mele vor fi poate folositoare, întrucât arată că nouei Europe apusene, pe care Germania se străduieşte astăzi s'o construiască, îi corespunde şi o nouă Europă răsăriteană. Această Europă răsăriteană nu trebuie să fie nesocotită de dvs dacă nu voiţi să aveţi într'o bună zi surprize neplăcute. Nu trebuie să vă faceţi iluzii! Intre Răsărit şi Apus se poate creia o adevărată, adâncă separaţie în economie şi cultură, ba chiar un asemenea proces de separaţie a şi început. Cu acest proces trebuie să ne ocupăm în primul rând, înainte de a putea vorbi de o colaborare europeană.

Pentru a ajunge la o sinteză europeană, trebuiesc examinate mai întâi principalele antiteze europene şi trebuiesc pe cât posibil, surmontate. In această primă parte va trebui să repet pe scurt anumite afirmaţii şi demonstrări, pe care le-am mai expus şi în altă parte. Aceasta este inevitabilă; căci nu pot presupune că toate scrierile mele sunt cunoscute auditorilor.

Cine spune Răsărit, spune în primul rând *ţărănime*. Cine spune Apus, spune în primul rând *Capitalism*. Centrul de greutate al vieţii sociale, economice şi spirituale se află în Răsărit, în ţărănime, în apus din contră în capitalism. Deaceea antiteza: răsărit-apus, coincide aproape cu antiteza: ţărănime-capitalism. Pentru a înţelege şi cerceta just această antiteză, trebuiesc mai întâi corectate vechile, aşa numitele *învăţături clasice* ale teoriei economice; căci ştiinţele economice nu erau în stare până acum să explice anumite fenomene importante ale economiei. Teoria clasică liberală a lui Adam Smith şi Ricardo susţine că, în schimbul de mărfuri internaţional între ţări industriale şi agrare profită ambele părţi, şi în special ţările agrare. Acelaş lucru este valabil şi pentru schimbul interior între industriaşi şi agricultori, între capitalişti şi ţărani. Această presupusă egalitate este însă — din păcate — nereală. Căci faimoasa teoremă ştiinţifică a schimbului internaţional după Ricardo este com-

1) Fragment dintr'o conferinţă ţinută de d. M. Manoilescu la „*Institut für Weltwirtschaft*" dela Universitatea din Kiel şi publicat în *Weltwirtschaftliches Archiv* din Martie 1935.

(Continuare în pag. II-a)

Colaborare între Europa de Răsărit și Europa de Apus pe baze noui

(Continuare din pag. 1)

plectamente greșită. Schimbul național și internațional între industrie și agricultură este din contră sursa celor mai mari inegalități și nedreptăți.

Voiu renunța aici voit la o motivare teoretică a acestei teze, întrucât am dat-o pe larg în cartea mea asupra protecționismului și n'a fost până astăzi combătută încă. Pot renunța la justificare cu atât mai mult, cu cât putem ajunge la aceleași concluzii și pe un drum direct, scurt, ca și pe unul lung teoretic. Și anume, dacă stabilim pe cale de statistică, cât de mare este venitul sau media valorilor noi create de indivizi capabili de muncă în agricultură sau în industrie; ceeace procură muncitorului industrial într'un an este de mai multe ori mai valoros, decât ceeace produce în acelaș timp muncitorul agricol. Acest raport sau — mai bine zis — această stare de lucruri defavorabilă era reprezentată în Europa de Răsărit înainte de criza mondială prin 1:4. Aceasta înseamnă că acolo industria a creat valori noi cu intensitate de patru ori mai mare decât agricultura. După catastrofa economică au scăzut însă — după cum se știe — prețurile produselor agrare mult mai mult decât cele ale produselor industriale, astfel încă raportul 1:4 se modifică în 1:8 ori chiar 1:10.

In general industria — mai ales în Europa de Vest — a fost construită pe o asemenea bază încât este posibil să plasezi produsele industriale de așa manieră, încât cu munca anuală a unui muncitor industrial poți cumpăra pe aceea a vreo zece agricultori. Aceasta este dar ecuația schimbului internațional! Această inegalitate constitue și cheia înțelegerii marii înfloriri a Europei de Vest în veacul al 19-lea. Un astfel de schimb de 1:10, înseamnă jefuială. Această exploatare a început cu așa numita eră a industrialismului. Un dicton englez spune: Exchange is no robbery. De ce acest proverb, care are de scop să apere schimbul de o acuzație neexprimată? Nu este această afirmație însăși suspectă? Nu este ea un semn al îndoelii?

După aceste considerații se ajunge la o concepție justă despre dominarea economică. Dominarea economică a unui popor de către un altul este în fond schimbul neegal al muncii acestor două popoare. Acelaș lucru este valabil și despre dominarea economică a unei clase de către o alta. Marxismul a văzut numai exploatarea muncitorului de către patron. El a luat mai puțin în seamă exploatarea unui terț, adică a țăranului din Răsărit, și chiar din Apus, și totuși această exploatare alcătuiește condiția existențială a capitalismului. Neegalitatea economică a națiunilor este mai importantă decât inegalitatea socială a claselor. Un socialism al Națiunilor ar fi mai îndreptățit decât socialismul de clasă. Când vorbesc astfel îmi dau seama, că îndrăsnesc să comit marea impoliteță de a vorbi publicului occidental despre lucruri pe care nu le ascultă cu plăcere. Vorbesc însă ca un țăran de pe Dunăre: grosolan și deschis.

Desigur că ideea aceasta a exploatării nu este astăzi limpede numai în țările de răsărit. In anul 1932 am avut cinstea de a ține un referat la conferința europeană întrunită de Reale Accademia d'Italia. Când am desvoltat ideea exploatării tuturor țărilor Europei de către Occident, a luat cuvântul Werner Sombart, pentru a spune, că el este de părere că Europa de Vest a luat multă vreme mărfurile celorlalte țări aproape pe gratis. Această manifestare, această mărturisire aș zice, este dovada cea mai valoroasă pe care o puteam primi noi Europenii de Est.

Teoria inegalității productivității și a injustului schimb între industrie și agricultură explică foarte bine două fapte, pe care economia națională clasică nu le-a priceput niciodată suficient: primul este că țările industriale sunt mult mai bogate decât cele agrare, iar al doilea că orașele sunt mult mai bogate decât satele. Economia națională clasică a învăluit adevărul asupra schimbului internațional. Patria acestei științe, Anglia are un interes, să facă toate popoarele lumii să creadă, că ele cumpărând produsele industriei și neproducându-le singure, fac o afacere bună. Din păcate această „afacere bună" este proastă. Deaceea a avut și Anglia grija constantă să plaseze teoria ei economică (însiși, a ei), odată cu mărfurile sale. In fiecare ladă cu mărfuri englezești, se obișnuia să se împacheteze și un fragment din evanghelia economică a lui Adam Smith. Știința germană a văzut de precădere alte datorii. Unul dintre capetele cele mai de seamă, care s'a ridicat contra preponderenței spirituale și economice a Angliei, a fost Friedrich List. Deaceea este socotit List, cu toate greșelile teoretice pe care le-a făcut și cu toată fundarea insuficientă a criticei sale contra teoriei clasice, ca marele inițiator al independenței celorlalte popoare ale pământului. Tocmai aici se arată marea deosebire între știința engleză și cea germană. Cea engleză a învățat numai ceeace corespundea intereselor englezești. Cea germană însă a aprins o revoluție mondială care era îndreptată și contra intereselor Germaniei ca putere industrială.

Când privești toate aceste fapte principale ale economiei mondiale poți înțelege, dece în Europa răsăriteană există o mare îndoială asupra științei apusene. Țăranul răsăritean n'are de bună seamă nici-o ideie, că, toți conducătorii săi economici își fac mari griji din cauza schimbului cu țările apusene. Dar el simte și-și dă seama, că, cu toată munca aspră, nu realizează niciun câștig. Faimoasa diviziune a muncii și a producției popoarelor nu este în avantajul țărilor din răsăritul Europei.

Un calcul simplu va concretiza mai sus amintita „egalitate" a schimbului internațional. In anul 1932 a produs industria românească netto 21 miliarde lei. Această producție a fost atinsă de un număr de abia 280.000 lucrători cu productivitate medie de 75.000 lei de cap. Dacă presupunem că toată industria românească ar fi nimicită și că aceeași valoare de 21 miliarde lei trebuie realizată de agricultură, ținând seama că fie care țăran reprezintă o productivitate de abia de 15.000 lei și necesită o suprafață de cca 3 ha., ar fi necesar munca a cca 1,4 milioane de noui țărani și o suprafață de 4,2 mil. ha., suprafață cultivată. Atât de mare este echivalentul a 280.000 lucrători industriali. Pe un taler al balanței se găsesc 1,4 mil. țărani și 4,2 mil. ha. teren de cultivat, în celălalt 280 de mii de lucrători industriali și capitalul corespunzător.

Desigur că în teoria veche clasică a diviziunii muncii s'a neglijat dela început un amănunt important, acela că — și în atelier — diviziunea muncii aduce cu sine o separare a muncitorilor specialiști bine plătiți, de muncitorii de rând mai prost plătiți. Aceeași distincție este valabilă și pentru economia mondială; și aici diviziunea muncii creează clase și popoare bine plătite și prost retribuite.

Clasele și popoarele agrare aparțin celei de-a doua categorii. Noi, europenii de răsărit, avem totuși sentimentul și convingerea că actualul echilibru al economiei mondiale nu mai poate dura mult. Noi credem, ca atâția gânditori ai Occidentului, că o descentralizare industrială a lumii ar aduce cu sine o tot atât de mare revoluție pentru Europa de Vest, ca și industrializarea Europei de vest la începutul veacului al 19-lea. Acest proces este în curs. Evenimentele și cifrele o dovedesc. Tranzacțiile de export în afara țărilor Europei au atins în anul 1900: 150% din exportul în interiorul Europei, în 1913 s'a ridicat la 168%, iar în 1933 până la 176%. Europa s'a desvoltat atât înainte de războiu ca și după războiu mai încet decât restul lumii. Germania, Marea Britanie și Franța, care participau în 1913 cu 34,4% la exportul mondial nu mai participau în 1933 decât cu 27,4%!

In fața acestor considerații nu înțelegem anumite curente, care sunt îndreptate să se opună consecințelor naturale ale acestui proces evolutiv de neînlăturare. Europa de Vest a avut până acum în mână (împreună cu Statele Unite) monopolul industrial al lumii. Cine posedă un monopol, se bucură și de prețuri monopolizate și câștiguri! Către sfârșitul ultimului secol Europa a pierdut treptat acest monopol. In războiul mondial și mai ales după el, procesul de descentralizare industrială a omenirii a propășit într'un ritm rapid. Ca dovadă să privim exportul de mărfuri confecționate din Europa: și el a scăzut în ultimii ani (între 1925 și 1933) dela 58,3% la 56,7% al exportului total, în timp ce exportul mărfurilor confecționate din afară de Europa a crescut dela 19,7% la 21%. Prăbușirea de astăzi este în bună parte consecința acestei pierderi a monopolului.

Cine pierde un monopol, coboară în primul rând prețurile sale. Europa de Vest a făcut însă tocmai contrariul. Cu toate că se iveau pretutindeni în domeniul industrial noi concurenți, a permis să crească prețurile relative ale produselor industriale paralel cu acelea ale produselor agricole! Aceasta înseamnă o evoluție inversă și era contra legii, contra imperativului crizei! Legea rămase însă rigidă și nemiloasă! Europa de Vest nu-și va recăpăta echilibrul și liniștea, dacă nu va coborî prețurile industriale la nivelul (și chiar sub nivelul) de odinioară al produselor agricole. Căci nu poți în acelaș timp pierde și monopolul și ridica prețurile. In această neconcordanță a prețurilor rezidă secretul raportului între agricultură și industrie, între țărani și capitalism, între Răsărit și Apus. Neconcordanța este invizibilă, dar se resimte adânc și dureros. Europenii din Răsărit au simțit-o!

Capitalismul poate dar dăinui mai departe numai cu o singură condiție: să-și reducă cât este posibil câștigurile și rentele. Problema reducerii, și a desființării rentei este veche, dar însemnătatea ei mondială este nouă. Problema rentei era în secolul al 19-lea pur internă: lucrătorii o cereau, iar patronii o refuzau. Astăzi problema este externă: presiunea pentru o reducere a prețurilor industriale și în consecință a rentei, vine din afară. Clientela industriei, adică agricultura, cere acum reducerea rentei capitaliste. De rândul acesta problema este foarte acută; căci te poți opune oricum lucrătorilor tăi, dar clienților nu. Acestei presiuni a clientelii nu-i poate rezista nici Europa de Vest. Renta este de-aceea amenințată de moarte, dacă nu ca instituție, cel puțin în cota ei.

Noi Europenii din Răsărit am recunoscut de mult încă această evoluție și ne miram, că nu era înțeleasă în Europa Occidentală. Cu o excepție. Excepția se numește „Național - Socialismul". Lupta național-socialismului contra sclaviei dobânzii este din punct de vedere moral și economic cea mai frumoasă ideie, care a apărut în ultimii ani în Europa de Vest. Sfârșitul acestei lupte este o chestiune de destin pentru întreaga Europă și pentru capitalism.

Recunoaștem că, o cultură superioară trebuie să aservească în folosul ei o parte din munca simplă a omului. Este o condiție esențială a fiecărei civilizații, de a lua în folosință pentru sine munca inferioară, pentru a face posibilă munca superioară, socială și culturală. Dar în acest proces natural și îndreptățit nu trebuesc depășite totuși anumite limite. Limitele sunt astăzi — din păcate — larg depășite. Țările agrare și țărănimea mondială au strigat deaceea tare și puternic: oprește! In antiteza epocală dintre lumea industrială capitalistă și cea țărănească agricultoare nu poate ceda cea din urmă. Pentru a se da în lături nu are spațiu. Și pe deasupra nu este nici așa de inventivă și bogată în posibilități de desvoltare ca lumea industrială. De aceea îi incumbă numai în ultimă instanță misiunea nobilă și înaltă, de-a căuta soluții noi, pentru a învinge opoziția dintre ea și lumea industrială.

Aceste soluții trebuesc găsite mai întâi într'o organizare socială și economică mai bună. Mare datorie a civilizației noastre este de a duce mai departe producția industrială, fără însă a o încărca cu câștiguri capitaliste insuportabile. Această datorie nu poate fi realizată decât prin organizare. Căci pretutindeni, unde organizația stă în primul plan, rămâne câștigul întreprinzătorului pe planul ultim. Intr'o anumită măsură, organizația perfectă face câștigul întreprinzătorului inutil. Marea virtute a organizației este posibilitatea de-a înlocui (cel puțin în parte) câștigul întreprinzătorului.

Intreaga evoluție a omenirii arată un fapt cert: factorul economic născut cel mai din urmă este cel care predomină în fiecare epocă. La început singurul factor economic era *natura*. Ea era suficientă singură pentru a hrăni omenirea. Apoi a venit *munca* ca un factor nou și absolut necesar (colaborând cu natura). Acest factor născut nou a fost multă vreme cel hotăritor; munca se situiază înaintea naturii. In ultima vreme s'a ivit un al treilea factor: fabricile sau *capitalul*. Din nou a fost și acest ultim factor cel mai tare; în el rezidă centrul de greutate al epocii întregi. In vremea noastră a pășit în arena lumii și al patrulea factor: acesta este *organizația*. Și încă odată cel din urmă factor a devenit cel mai important. Organizarea va imprima urma sa, întregei epoci ce începe acum. Pe ea se bazează astăzi toate soluțiile, toate speranțele, toate responsabilitățile. Organizarea modernă este o marfă germană. Deaceea sunt îndreptați astăzi ochii tuturor țărilor asupra Germaniei. De aceea toți sunt în plină așteptare. Va putea realiza Germania echilibrul relativ între activitatea industrială și cea agrară? Va dărui omenirii acest nou model de civilizație mai înaltă? Va crea ea o bază nouă, mai justă pentru o colaborare între Răsărit și Apus?

Prof. M. Manoilescu

Culmi și abise

Delictul de sfidare

Guvernatorul civil al Barcelonei a aplicat o amendă de câte 10.000 pesetas persoanelor cari au organizat și participat la un banchet dat în onoarea unor industriași „străini", probabil jidani, pentrucă au cerut să se servească bogata masă în veselă de aur. Măsura e motivată de constatarea, că asemenea manifestații sunt în vremurile de azi o sfidare a suferințelor maselor populare. Ea crează un nou delict: delictul de sfidare, care are un perfect sens moral și social. In adevăr, în dreptul modern, creat de spiritul iudaic al principiilor revoluției franceze sunt multe revizuiri de făcut. Spania naționalistă dă semnalul acestor revizuiri prin aspra sancțiune de la Barcelona. Omenirea revenind la concepțiile moralei creștine trebuie să statornicească măsura libertăților individuale potrivit cu principiul totalitar al unității în comunitate.

O farsă sinistră

Agenția „Stefani" anunță că lojile masonice din Elveția au început să procedeze singure la dizolvarea lor „spre a-și salva capitalurile de care dispun". Iată un lucru, care ni se pare suspect. Ceea ce în mod curent înțelege lumea prin dizolvare, în limbaj masonic se chiamă „punere în adormire". Ori termenul exprimă precis gândul, că loja nu moare niciodată și oricât de potrivnice i-ar fi împrejurările, masoneria se ascunde și pândește din umbră prilejul când să iasă la lumină mai feroce și mai dușmană ca oricând. Autodizolvarea masoneriei din Elveția este așa dar o sinistră farsă. Masoneria trebuie stârpită. Orice toleranță, orice slăbiciune lasă acestui teribil instrument al iudaismului toate posibilitățile de a vătăma.

In stil ebraic

Venerabilul profesor și luptător naționalist I. Găvănescul a vorbit zilele trecute cu o neîntrecută vervă despre semnificația salutului legionar: „Trăiască legiunea și Căpitanul". In Aula universității ieșene a răsunat iarăși ca un psalm al izbăvirii cuvânt de dreaptă și românească judecată. Cu acest prilej, d. prof. I. Găvănescul a povestit o scenă pe care d-sa a trăit-o cu prilejul vizitei sale la fostul sediu central al fostei „Straja Țării" și care e însăși caracterizarea cea mai autentică a spiritului dominant în era apusă la 6 Septembrie. Spune d-sa:

„Am rămas trăsnit de nebunia risipei aruncate pe niște sofale scandalos de luxoase, pe niște candelabre de „foyer" de operă, IN STIL EBRAIC, pe niște uși capitonate somptuos".

Constatarea este extrem de prețioasă. Israel își punea pecetea pretutindeni cu acea impudică impertinență proprie lui pe care i-o dă ceea ce marele Nicolae Paulescu numea „patima de posesiune". „In stil ebraic" erau nu numai candelabrele și luxul cari alcătuiau cadrul sediului central al „Străjii Țării"; „In stil ebraic" era toată viața noastră publică din vremea aceea de tristă amintire apropiată. In decorul acesta de lux și artisticărie palestiniană, poruncile lui Israel păreau familiare secăturilor slugarnice alese să ne strice mintea și obiceiurile, ca să frângă puterile de viață proprie ale poporului român. Candelabrele de stil ebraic de la Straja Țării sunt simbolul acelei ticăloase tentative de aservire a nației noastre intereselor iudaice.

Competență

Parchetul tribunalului Ilfov a luat deunăzi în cercetare un foarte interesant caz de tentativă de corupție și fals. Jidanul ungur Földeș Emerik, pripășit în Capitală a oferit unui plutonier major suma de 100.000 lei ca să-i „vândă" 50 de bilete de mobilizare pe loc în alb. Planul lui Földeș era să negocieze aceste bilete în lumea jidanilor bogați, cari nu se uită la câteva mii de lei ca să scape de obligațiile lor militare față de țara care îi adăpostește și unde se îmbuibă. Faptul e simplu și banal, dar caracteristic. Jidanul nu poate fi altfel. Din nefericire legislația e mult prea blândă în asemenea cazuri, ca sancțiunea să fie pe măsura crimei, exemplară.

Földeș va scăpa cu o condamnare de câteva luni, fiindcă parlamentarismul democrat a avut grije să întocmească legi cari să nu supere pe Israel în mizerabila lui acțiune de corupție în sânul popoarelor. Ori tentativa lui este o crimă tot așa de gravă ca și trădarea sau spionajul și ea trebuie sancționată în consecință. Dar pentru asta justiția ordinară nu e destul de înarmată, deocamdată și de aceea credem că speța este mai mult și mai logic de competența tribunalului militar.

DOMNII CITITORI CARI PRIMESC NUMERELE DE PROBA ȘI DORESC SA SE ABONEZE LA REVISTA NOASTRA, SUNT RUGAȚI A NE TRIMITE BANII PRIN MANDAT POȘTAL PE ADRESA AD-STRAȚIEI ZIARULUI.

Revizuiri și demascări

de D. I. CUCU

Colaborarea politică româno-germană în cursul istoriei și astăzi se dovedește a fi o organică necesitate bio și geo-politică

Când s'a spus, recent, că încadrarea României în politica europeană a Axei Berlin-Roma este un act de restabilire în tradiție și în rosturile firești ale misiunii noastre istorice ca popor creator de civilizație umană la gurile Dunării, nu s'a făcut o simplă afirmație, mai mult sau mai puțin plauzibilă, ci s'a rostit un adevăr profund și temeinic. In viața popoarelor, ca și în biologie, sunt legi cari nu pot fi înfrânte. Prin toate condițiile ei geo și bio-politice, existența poporului român se rânduiește într'un perfect și armonic concert cu existența poporului german și ori decâteori anume interese mondiale au încercat să ne devieze de pe linia acestui destin imutabil, cele mai savante combinații diplomatice s'au năruit mai curând sau mai târziu, neputincioase. Istoria românilor e plină de exemple în această privință. Au fost în jurul nostru puteri mari cu cari ne-am împăcat sau cu cari ne-am războit, cari au râvnit la sărăcia noastră sau ne-au îngăduit să trăim liberi în umbra trufiei lor; dar de niciuna n'am fost legați organic, prin ceea ce statornicește astfel un schimb constant, firesc și liber consimțit de bunuri materiale și spirituale, cum se dovedește din relațiunile noastre cu poporul german. A fost marele și gloriosul regat apostolic al Poloniei care, ca și cel al Ungariei, deasemenea apostolic, și-a terminat evoluția ascendentă în evul mediu. A fost copleșitoarea revărsare de putere a imperiului Otoman, care și-a întins dominația până sub porțile Vienei și în țările noastre. A fost imensa forță pravoslavnică a Țărilor tuturor rușilor, care împingea din cealaltă parte peste noi spre inima Europei și spre Țarigradul, care n'a ajuns să fie niciodată ceea ce voia să însemne această himerică nomenclatură rusească. Noi ne-am strecurat printre aceste rivalități, cum am putut, și ne-am dus traiul, fără a ne lega nici de unii, nici de alții. N'am cedat misiunei catolice a polonilor, nu ne-a ispitit nici ortodoxia rusească; iar față de turci nu ne-am pierdut nici firea, nici legea, nici comorile mândriei noastre de rasă.

Vechi legături româno-germane

Cu poporul german am avut însă legături constante. Legături de comerț mai dese, legături culturale și politice atât cât permiteau împrejurările. Dimitrie Cantemir a fost ales membru al Academiei Prusiene într'o vreme când nu se vorbea de schimburi culturale. DAR CEEA CE SE IGNOREAZA ȘI E TOTUȘ EXTREM DE SEMNIFICATIV, E CA MIHAI VITEAZUL A REALIZAT PRIMA UNIRE A ȚARILOR ROMANEȘTI CA ALIAT AL IMPARATULUI GERMAN AL AUSTRIEI, RUDOLF AL II-LEA.

La 12 Februarie 1597, cei doi soli trimiși să negocieze tratatul de alianță la Praga, prin care se stipula, că Domnul Țării Românești recunoaște suzeranitatea împăratului „fără plata vreunui tribut sau vreunei dări" iar împăratul se obliga să-i dea ostași, munițiuni, armament și bani ca să lupte *„pentru depărtarea turcilor și a altor dușmani dela Transilvania, Părțile Ungurene și Țara Românească"* au fost boerul muntean Banul Mihalcea ȘI UN SAS, ANUME SCHONKEBOUK.

Când Mihai porni cu oaste în Ardeal, contra lui Andrei Bathory, sașii din Brașov au trimis Domnului muntean daruri și bani, asigurându-l de neutralitatea lor, iar săcuii s'au alăturat în număr mare oștirilor române și au luptat eroic la Șălimberg, unde a fost nimicită armata principelui Transilvaniei. Andrei Bathory, care fugise după înfrângere, încercând să treacă în Moldova și de-acolo în Polonia care îl așezase în Scaunul dela Cluj, a fost ucis de câteva pâlcuri de săcui, cari îl urmăriseră.

Iată deci o primă colaborare politică și militară, de mare răsunet european, între poporul român și poporul german. Desigur momentul acesta istoric trebue privit în ambianța politică a vremii. Postulatele ideii naționale, așa cum le înțelegem noi astăzi, nu erau încă în circulație la acel sfârșit de ev mediu feudalist. Cardinalul ungur Andrei Bathory nu domnia în Ardeal în numele unei conștiințe maghiare ci ca vasal apostolic al regelui apostolic polon. Fratele lui, Sigismund a revenit la tronul Transilvaniei tot sub scutul suzeranității polone. Mihai a cucerit Ardealul ca vasal al lui Rudolf și a domnit 11 luni în acest spirit, cu un sfat princiar compus din patru nobili unguri și întărind vechile privilegii celor trei „națiuni": nobilii, sașii și săcuii. Dar intuiția lui de român l-a făcut să se simtă acasă în palatul Domnesc dela Alba Iulia și să impună dietei anumite ușururi pentru masa iobagă a românilor, care era „naționalitate", adică mulțime rurală fără cuvânt și fără drepturi.

D. Wilhelm Fabricius Ministrul Germaniei la București

Se spune în mod curent, că „istoria se repetă". Este în orice caz exagerat. Istoria nu se repetă fiindcă împrejurările istorice nu sunt niciodată aceleași. Dar sunt analogii istorice, cari nasc inevitabil din acea permanență a legilor bio și geo-politice a popoarelor, despre cari făceam amintire la începutul acestor rânduri. Intr'un climat politic asemănător, alți Domni români tot așa de viteji și posedând cel puțin tot atâta spirit politic cât Mihai Viteazul, n'au putut cuprinde tot atâta pământ românesc sub domnia lor. Ștefan cel Mare și-a întins și el stăpânirea în Ardeal; n'a avut însă amploarea acțiunii lui Mihai Viteazul tocmai fiindcă, luptând cu turcii și cu rușii, nesigur dar aliat cu polonii, ignora rolul creator de pace și prosperitate al unei colaborări româno-germane.

In starea în care se afla atunci ideea de naționalitate, lucrul era dealtfel imposibil. Pe Mihai l-a ajutat o nesperată conjunctură să anticipeze cu trei veacuri realizarea unității noastre naționale și opera lui n'a durat fiindcă nici poporul german, nici poporul român nu se treziseră la o conștiință politică. Abia peste două veacuri și jumătate avea să se întâmple ceea ce se întrezărește numai în extraordinara faptă a marelui Voevod muntean. In secolul al XIX-lea s'a înfăptuit, aproape în acelaș timp, unitatea politică a poporului german, unitatea politică a Italiei și unirea parțială românească dela 1859. Această coincidență, care în mod aparent nu poate fi explicabilă prin niciun fapt politic precis, poartă în semnificația ei mistică pecetea destinului comun al celor trei popoare, cari își afirmau deodată conștiința lor națională. Asta ar fi destul pentru a justifica azi, după atâtea aventuroase ocolișuri, aderența noastră deplină, totală, de regenerare europeană a Axei Berlin-Roma.

Dar nu e pentru întâia oară în istoria contemporană a Europei, când Germania, Italia și România se găsesc alături, legate prin organice interese comune. Unirea principatelor române dela 1859, ca și unitatea Italiei din acelaș an, a fost facilitată de interese speciale masonice cari operau atunci în Europa. Masonii își fac din asta un titlu și o justificare. Noi îi dăm semnificația politică justă. In acțiunea de dominație universală a iudaismului, perpetuarea imperialismelor feudale, Austria, Turcia, Rusia, era o piedecă prin structura lor autocrată, care ținea lumea iudaică la marginea societății. Cuceririle libertare ale revoluției franceze se opreau pe Rin și la culmile Alpilor. Era puțin pentru năzuințele lui Israel. Pentru a dărâma vechile imperialisme potrivnice, masoneria a manevrat ideea națională, a rupt Italia Austriei, România Turciei și a exclus Austria din Confederația germană dela 1815, creind primul Reich german, unde avea să se nască și să prospereze până la 1914 prima Internațională socialistă. Ca lumea să se desmeticească și să înțeleagă ce se ascundea sub această aparentă generozitate, au trebuit să treacă 70 de ani de confuzii în avantajul lui Israel.

Totuș, și așa fiind, instinctul sănătos al celor trei popoare tinere a pus mereu frână faptelor iudaice și în Germania unde geniul german al lui Bismark a străjuit timp de 30 de ani, concesionar în ambianța politică a vremii dar mereu atent la finalitățile destinului rasei sale, și în Italia, și în România. In cadrul acestui articol, ne mărginim la cele petrecute aici, după unirea dela 1859. Până la 1881, la proclamarea regatului, politica României era condiționată de dependența ei formală numai față de Sultanul dela Constantinopol. De fapt influența zisă franceză a iudeo-masoneriei a dominat viața noastră publică în această perioadă, fără însă a izbuti să ne impună formula „emancipării evreilor", ca în Italia și chiar în Germania, ceea a determinat greutățile cu care am avut de luptat la congresul de pace dela Berlin. După 1881, Regele Carol I împreună cu câțiva oameni politici luminați, ca Titu Maiorescu, Petre Carp, Teodor Rosetti și chiar Ion Brătianu din grupul franțuzit al boerilor masoni dela 1848, cari au pregătit și înfăptuit unirea, lucrează adânc pentru colaborarea noastră cu Germania. In acest timp Petre Carp a acceptat misiunea de ministru al României la Viena, unde a desfășurat o rodnică activitate, iar Maiorescu, probabil în înțelegere cu Regele Carol I și cu Petre Carp, publică în numărul dela 1 Ianuarie 1881 în „Deutsche Revue" — deci înainte de proclamarea regatului, — un articol care poate fi considerat ca începutul legăturilor politice contimporane româno-germane. Rezultatul acestor strădanii a fost tratatul secret dela 30 Octombrie 1883 pentru alipirea României la Tripla Alianță, încheiată cu un an mai înainte între Germania, Austria și Italia. Ce a însemnat pentru poporul român această alianță? Mai întâi ne-a salvat prima unire, împiedecând războiul pe care Rusia, făcând inconștientă jocul iudeo-masoneriei, ținea să-l facă Austriei. Incercase să-l facă la 1877 și a izbutit să-l provoace în 1914. A asigurat apoi o lungă perioadă de pace, care a îngăduit Marelui Rege Carol I să consolideze poziția tânărului regat al României și să realizeze vasta operă de civilizație și cultură românească, ce stă și azi la temeliile țării noastre.

Regele Carol I în uniformă de feldmareșal al armatei germane după vizita sa la Roma și Berlin în 1883.

Și iarăși înpreună

Germania, Italia și România

Războiul mondial ne-a despărțit iarăși, pe noi și pe italieni, de Germania. Nu știm care ar fi fost soarta Europei, dacă Tripla Alianță ar fi rămas în 1914 la forma ei inițială dela 1883.

In această revizuire critică a istoriei, nu interesează decât faptele concrete. Austria își împlinise veacul. Imperiul Habsburgic dela Viena era un nonsens în Europa dela începutul secolului nostru și în Tripla-Alianță o piedică, în egală măsură, pentru desăvârșirea unității politice a poporului german, a poporului italian și a poporului român. Desigur, iudeo-masoneria care operase pe coordonatele aspirațiunilor naționale pentru smulgerea Italiei și a României din Tripla Alianță își făcuse altfel socotelile. Dar toate mașinațiunile tratatelor de pace din 1919 și toate intrigile democrației ce au urmat, n'au putut împiedeca restabilirea firească a orânduielilor europene. Reacțiunea fascistă a readus Italia alături de Germania renăscută și dusă la glorie de disciplina rasială a național-socialismului. Poporul român a rămas în urmă, dar nu fără a ridica tumultoasă mișcarea naționalistă dela 1922, din care s'a zămislit biruitoare mișcarea legionară. Nu e locul să facem aici procesul vinovăției complicității din lumea noastră conducătoare, cari au întârziat până deunăzi restabilirea României pe linia destinelor ei logice. Reținem numai constatarea, că adesiunea României la politica Axei, nu e o simplă întâmplare și nici un act de oportunitate în conjunctură, ci o imperioasă necesitate organică, încă odată verificată, pentru existența și prosperitatea neamului românesc. Secretul biruinței legionare, după o atât de lungă prigoană și un îngrozitor martiraj, stă în viziunea lui Corneliu Zelea Codreanu a acestei realități istorice și în convingerea lui nestrămutată, că România își va regăsi locul ce i se cuvine, în marea prefacere de acum a lumei, numai printr'o acțiune revoluționară în sens naționalist, ca și Germania lui Adolf Hitler, ca și Italia lui Mussolini.

Această revoluție s'a făcut la 6 Septembrie 1940 și continuă cu o mare și nobilă misiune pe seama poporului român.

D. I. Cucu

Cronica literară

Reactualizări în literatură

de G. C. Nicolescu

Trăim niște vremuri atât de complexe, atât de pline de neprevăzut și atât de încărcate cu semnificații în fiecare clipă a desfășurării lor, că foarte greu vine cuiva să se oprească numai asupra cărților ce apar, pentru a le comenta și prezenta. Se simte din când în când nevoia unui popas, în timpul căruia să privești în jur, să încerci să discerni fenomenele și în măsura în care apropierea în timp și în spațiu de ele o îngăduie, să faci sforțarea de a afla unele sensuri, izvoare și consecințe în domeniul care ne este încredințat la această revistă. Cronicarul care aparent iese astfel din făgașul menirii sale nu face în realitate decât să-și înțeleagă mai adânc rostul așa cum trebue conceput el: în funcție de cititori. Pentrucă, în fond, dacă o publicație înțelege să folosească celor care o urmăresc, punând la dispoziția acestora nu numai un material de anumită specialitate: doctrină și documentare ideologică politică, de pildă, ci tot ce îi poate ține la curent cu toate formele de manifestare ale actualității; în teatru, în muzică, în literatură, în școală, în sociologie, în cinematograf — este dela sine înțeles că fiecare cronicar are anumite libertăți care, dintr'un punct de vedere mai înalt și mai sever privite, devin obligații.

Cronicarul literar, într'o veche concepție care a fost formată despre el, este cel care ne prezintă, de obicei săptămânal, o carte. Este destul de rar când cronicarul are curajul să pară, față de unii, prezumțios și să lase să se vadă limpede din rândurile sale dacă volumul în discuție merită să fie cumpărat sau nu. Căci în fond aici este problema. Nu există sau sunt infinit de rare cărțile care să nu merite să le citești de loc, din care, dela o anumită înălțime a culturii, să nu poți scoate ceva: o sugestie măcar de chipul cum nu se fac anumite lucruri. Intr'o vreme când producția literară este mult deasupra posibilităților de consum și de achiziționare ale cititorului, pentru a vorbi în termeni economici atât de actuali, cronicarul este dator să orienteze pe cititor și să aibă curajul de a părea brutal, nedrept și prezumțios, fiind cinstit cu sine însuși și indicând cu sinceritate acel minim de reală calitate care nu poate să lipsească fără pagubă din mintea și din rafturile oricărui om de oarecare cultură.

Dacă asemenea exemplare de cronicari se întâlnesc destul de rar, foarte rar se întâlnesc cei care își dau seama că, așa cum am mai spus-o, ei sunt în slujba publicului — este poate o concepție cam rudimentară, îmi dau seama de toate nuanțele; socotesc totuși că aceasta este formula cea mai eficace în stadiul de cultură în care ne aflăm noi — și că, după cum sunt obligați să explice și să prezinte cititorilor care le acordă încrederea operele literare actuale, cu recomandația lor, tot așa sunt datori să se oprească din când în când și să discute fenomenele din prezent, care pot avea reflexe în literatură, pentrucă numai prin această discuție și adâncire, cel ce îl urmărește va fi pregătit să recepționeze cum se cuvine tot ce această efervescență va produce.

Cronicarul literar are o menire oarecum de orientator, în această situație. Oprindu-se și meditând asupra fenomenelor în ansamblul lor, el va arunca lumini spre trecut și privirea cititorului fără o pregătire de specialitate va putea afla cu surprindere, în acest trecut care pentru el era întunecos și necunoscut, fenomene care uneori sunt aproape aidoma celor pe care le trăiește.

Aceasta dă o mare lecție de înțelepciune. S'ar zice că totul este trecător, că nimic nu revine, că ceva odată mort, niciodată nu mai reînvie. Cititorul, care este fără o mare cultură istoric-literară, va descoperi că în fond nimic nu trece definitiv, că totul revine, că nu piere nimic, cel puțin în lumea spiritului, care să nu germineze și să nu renască sub altă formă, dacă nu reînvie. Astfel el va privi cu mai mult spirit critic, cu mai multă rezervă inovațiile, dar va fi și mai capabil să le accepte când își va da seama că **inovația** nu este ceva chiar atât de nou, că nu este poate decât o formă nouă a unui fenomen care a mai avut epoca lui de glorie.

Desfășurarea istoriei își spune un cuvânt hotărîtor asupra mișcărilor de spirit. Ea va avea — și pare că a și început să aibă — efecte indiscutabile asupra perspectivei prin care pot fi priviți unii scriitori. Epoca în care trăim va scoate din uitare multe poezii, multe figuri intrate într'o umbră foarte deasă, unele ale unor oameni încă în vieață, dar atât de ignorați că la început vor părea niște strigoi.

Dar nu numai scriitorii vor fi reactualizați, ci formule întregi vor reveni, sub o formă sau alta, în cea mai vie atenție generală, deși erau socotite definitiv înmormântate. Este, după părerea mea, cazul poporanismului, în actualul ansamblu al fenomenelor vieții românești.

Intr'un studiu asupra acestui curent, publicat în 1937, scriam: „O lucrare ca aceasta nu poate avea numai un interes retrospectiv. O doctrină literară, chiar când, sub una din formele ei, este perimată, cum este cazul poporanismului român, poate, în certe împrejurări, să fie reactualizată sub alte aspecte. Astăzi când în unele literaturi, în cea germană mai ales, dar și în cea rusă, se pune din nou problema strânsei legături dintre ceea ce este mai înalt ca produs artistic și ceea ce este mai tipic, ca substrat etnic și social, în marea masă a unui popor, s'ar putea ca cercetarea a ceea ce s'a făcut la noi, de-a-lungul generațiilor trecute, să aibă nu numai un interes istoric, dar și o însemnătate pentru actualizarea problemei în forme noi și cu alt spirit critic". (**Ideologia literară poporanistă**, Buc., 1937, p. 5—6).

Iată că ipoteza mea dela 1937 se dovedește adevărată. Nu știu dacă este vorba de un adevărat neopoporanism — în niciun caz nu este vorba de un neosămănătorism —, dar ne aflăm într'o efervescență din care se limpezesc anumite trăsături fundamentale pe care le aflăm în curentul dela **Evenimentul literar** și **Vieața romînească**.

In ce privește cultura, sunt din nou actuale, așa cum erau la poporaniști, desigur și cu alte izvoare, dar mai presus de toate cu izvorul în observarea realității noastre românești, conștiința păturilor superioare de valoarea clasei țărănești în echilibrarea organică a neamului nostru pe tărâm economic și spiritual precum și atitudinea de luptă pentru ridicarea ei culturală și, prin aceasta, pentru ridicarea economică și socială. In ce privește literatura, este problema specificului național, a acelei autenticități românești de unde să izvorască operele pline de etern-umanul care să le ridice prin realizarea artistică, până la culmile valorilor universale. Ca și în poporanism, în formele literare ale momentului actual, cerința specificului național este din ce în ce mai vie, mai poruncitoare.

Evident, nu va putea spune nimeni că orientarea culturii și literaturii românești a ceasului de față descinde din poporanism neapărat. In realitate, chiar ideile fundamentale ale poporanismului deși erau importate, aflaseră aici o veche tradiție de interes crescând pentru țărănime în care ele au germinat atât și așa cum au germinat. Problema specificului național, poporaniștii vor fi adus-o din Rusia, dar aici găseau o tradiție și în această privință. Ideile din care se adăpaseră slavofiliștii, ale filosofiei germane dela începutul secolului al XIX-lea, foarte firav ajunseseră și la noi prin unii reprezentanți ai culturii noastre, cum a fost Kogălniceanu, care acum o sută de ani se ridica împotriva tuturor imitațiilor, „pentrucă omoară în noi duhul național". Mai târziu, și nu mă opresc decât la câteva momente, în 1846 Alecu Ruso vorbește despre dorința de a introduce pe scena unui teatru național „dramă și comedie îmbrăcate în caracterul pământului". Acestea sunt unele din vechile manifestări. Au venit apoi Hașdeu, Maiorescu care în Literatura română și străinătatea (1881) socotește că dacă unii scriitori români au putut impresiona străinătatea a fost pentrucă au înfățișat „ceea ce gândește și ceea ce simte Românul în partea cea mai aleasă a firii lui etnice".

Iată dar că nici poporanismul nu inova, după cum nici azi, în fond, nu se inovează nici pe terenul național-social, când se cere o ridicare a țărănimii care să participe efectiv, ca element de bază la reconstrucția Statului; nici pe teren literar, când se cere ca producțiile beletristice să-și afle seva lor în filoanele adânci și puternice ale specificului național. Ar fi prea lung să pornim acum o discuție asupra specificului național. Am socotit însă necesar să discut în legătură cu această vădită tendință de întoarcere spre izvorul autenticității românești din literatura noastră de azi, pentrucă vreau să atrag atenția asupra unui lucru.

A existat o tradiție, pe care sămănătorismul a creat-o în bună parte, că această literatură care izvorăște din fântânile cele mai adânci ale specificului național trebue să fie neapărat o literatură nițel sentimentală, convențională și patriotică. Este o profundă eroare. Din această cauză, literatura s'a perimat; iar formula a rezistat și azi își cere iarăși dreptul la expresie. Ea conține adevărul și n'a putut muri.

Dacă cititorii, cu perspectiva acestor lucruri, vor recepționa literatura cu un mai viu spirit critic, vechea tradiție nu va mai putea avea succes și vom putea crea adevăratele opere de mare valoare literară ale căror rădăcini să fie implântate adânc în sufletul național și a căror coroană, purtând pecetia noastră românească, să depășească hotarele, înălțându-se în lumea realizărilor eterne.

Biblioteca „Chemarea Vremii"

Primirea excepțional de bună, pe care intelectualitatea română a făcut-o revistei noastre, ne obligă să lărgim activitatea noastră, prin publicarea unor cărți și broșuri cu caracter teoretic și doctrinar naționalist, precum și cu o serie de publicații care să desbată problemele culturale de actualitate.

Oricât de mari vor fi sacrificiile pe care le cer tipăritul și difuzatul unor lucrări de dimensiuni variate cu tiraj ridicat, noua editură **„Chemarea Vremii"** *ia astăzi ființă și va căuta să răspundă așteptărilor pe care lumea intelectuală are dreptul să și le pună în ea.*

Vor apărea mai întâi câteva broșuri, cuprinzând nuvela lui **Heinrich Zillich: Concediul** *un studiu al d-lui* **Ion Sân-Georgiu: România între Balcani și Europa Centrală,** *iar apoi câteva lucrări mari datorite d-lor* **Mihail Manoilescu, Ion Sân-Giorgiu** *și* **D. I. Cucu.**

Editura **„Chemarea Vremii"** *își va deschide astfel un drum de sine stătător în viața culturală a României.*

Agenda

Primim la redacție „România aeriană", revistă de aviație care apare sub Inaltul Patronaj al M. S. Regelui. Notăm din cuprinsul numărului recent: „România stat legionar", „Sburători, suflet și caracter mai presus de toate" de gen. Diculescu Achil, „Războiul aerian total", de ing. Al. C. Vissarion, „Un erou al văzduhului: Italo Balbo", de ing. G. Vasiliu-Belmon; Un autograf al lui Italo Balbo pentru „România aeriană"; „Avioane militare italiene"; „După unsprezece ani"; Fonck, asul așilor francezi, în vizită la piloții de vânătoare germani"; „Din chimia tehnică a gazelor de luptă", etc.

★

In colecția „Universul Literar" a apărut cartea d-lui Costin Murgescu: „Note pentru Statul totalitar". Autorul nu vrea să aducă în discuție principiile acestui stat la noi, de oarece, înseamnă d-sa „Căpitanul, Moța, Marin, Alex. Cantacuzino, Puiu Gârcineanu — au spus totul". Cartea sa a crescut din credința pe care o trăește cu intensitate și este mărturia prețioasă a acestei trăiri.

După ce înfățișează revoluția totalitară și Statul autoritar, „omul și statul totalitar, d. Murgescu scrie despre camaraderie, despre Conducător și despre Omul nou. In nota aceasta ne vom opri asupra ultimului capitol: Artele în Statul totalitar. Problema artei în cadrul Statului totalitar este foarte interesantă și într'o notă trecută ne-am ocupat pe scurt de ea. Lămuririle pe care le aduce d. Costin Murgescu sunt pe deplin lămuritoare pentru toate „personalitățile", care se tem că vor fi stânjenite în activitatea lor „creatoare" de anume principii venite din afară. Realitatea este însă cu totul alta și nu justifică nici o rezervă. In Statul totalitar nu e vorba de asemenea principii impuse. Ele ar stânjeni într'adevăr arta. Dar Statul totalitar și statul autoritar sunt două fenomene cu totul deosebite. Numai cel din urmă impune. Revoluția totalitară pornește din adâncuri, ea nu formulează indicații, principii, pentru diferitele ramuri de activitate (politică, economică, culturală), ci crează omul nou, omul care trăește într'o anumită credință. Pentru un asemenea om, drumul pe care-l are de urmat în activitatea lui își găsește luminile în propria lui trăire interioară. El va fi deci liber în munca lui. Nu e nevoie de nici o cenzură, de nici o obligație venită de sus. Evident, străinii și toți cei care rămân în afară de comunitatea de credință a Statului se elimină dela sine. Adevărul acesta l-a cristalizat admirabil d. Horia Sima, Conducătorul Mișcării Legionare, în cuvântarea ținută la instalarea sa ca ministru al Cultelor și Artelor: „In ce privește arta, sunt pentru libertatea totală de manifestare, pentru că acest domeniu al spiritului nu poate fi supus nici unei constrângeri, dar o libertate totală numai pentru români".

★

Valoroasă pentru lămuririle pe care le aduce în aceeaș problemă a artei în statul totalitar este și broșura d-lui Romulus Vulcănescu: „Bazele esteticei române". Autorul critică studiile de estetică apărute până acum la noi, imputându-le că sunt străine de spiritul românesc. Nicio carte de estetică scrisă la noi nu se sprijină pe viziunea estetică originală a poporului român. Rezultând din atmosfera democrației militante, ele au ca obiect frumosul demotic, adică „acea creațiune estetică supra națională și tipică, pentru toată făptura omenească, care reprezintă în artă libertatea de-a face orice pentru delectarea culturală a oamenilor".

Cosmopolită și rafinată arta preconizată de o asemenea estetică este mai mult o manifestare rafinată a luxului și a bucuriei, mai mult un divertisment decât „o nevoie primordială și esențială a vieții". Ea nu poate duce decât la dezorientarea și anarhizarea națiunei. Artistul nu este astfel decât un exponent al materialismului vieții și desconsideră realitățile estetice ale comunității de care e străin. Frumosul va izvori din realitatea de fapt, când va ține seama de categoriile estetice etnice. Estetica română își va căuta de aceea principiile în ceea ce este conform cu tradiția și simțul artistic al poporului, cu ideea națională și ideea creștină. Cunoașterea temeinică a artei populare va indica esteticei drumul pe care-l are de parcurs. In sensul acesta spiritul creator al d-lor A. C. Cuza și Nichifor Crainic va constitui un îndemn și totodată un izvor de preocupări estetice noi și originale.

★

Numărul pe Octombrie al revistei Soc. Prietenii istoriei literare „Preocupări literare" aduce următorul cuprins:

V. V. Haneș: Contribuția emigraților la renașterea României moderne, Eugen Ciuchi: Uitarea de sine, semnul celor chemați; Sever A. Constant: Reflexe streine și inspirații autohtone la Eminescu; Ion Roman: Paternitatea istoriei țării românești dela 1689 încoace; Gh. I. Neagu: Folclor românesc.

Din note desprindem: Scriitorii clasici, scriitori tineri, actualitatea lui Carageale și istoricii literari (P. V. Haneș), Cronica germană (Alexandru Roman), Gustul de cetit la tineretul din Hamburg; O literatură europeană.

„Preocupările literare" au rămas singura revistă de istorie și critică literară. Colaborarea unor tineri cercetători cu serioasă pregătire îi vor fixa în curând locul pe care-l merită în publicistica românească, lucrând alături de maturitatea și experiența d-lor Petre și Vasile Haneș.

★

Desprindem din interviewul acordat de scriitorul german Hans Carossa, care ne-a vizitat țara de curând, revistei „Curentul literar":

„Am cunoscut atunci (în timpul războiului), în acel timp de grele încercări, poporul român. Am cunoscut atunci poate mai mult din ființa sa decât aș fi putut cunoaște colindând țara în vreme liniștită, ca simplu călător. M'a impresionat adânc eroismul, abnegația și puterea de jertfă a soldatului român. Dar ceea ce m'a mișcat și mai mult a fost bunătatea și ospitalitatea românească, care sunt cu adevărat proverbiale. N'am mai cunoscut încă un neam atât de ospitalier ca al d-voastră. Mi-au rămas adânc în minte minunatele peisagii ale Transilvaniei. De acele locuri mă leagă amintiri duioase și am dorit mereu să le revăd. Din nefericire dorința nu mi s'a realizat, căci aceste locuri, dintr'un capriciu al soartei, nu mai sunt cuprinse între hotarele românești".

CETIȚI:
GOETHE
de Ion Sân-Giorgiu
Ed. Fundațiilor Regale

Cooperarea economică româno-germană

de Ion B. Demetrescu

Relațiunile economice între două țări au avut în trecut diferite forme, dela simplul schimb de mărfuri pe bază de convențiuni comerciale, până la supremația economică a celei mai puternice țări asupra celei mai slabe, supremație fundată pe forța de dominație a capitalului internațional.

Independent de forma ce puteau lua relațiunile economice, în epoca așa zisă a liberului schimb, se desprindea o caracteristică comună: complecta dezinteresare a uneia din părți față de viața și soarta economică, a celeilalte. Schimbul era cârmuit în concepția școalei liberale numai de o lege naturală care punea marfa și banul într'o equație pe piața internațională.

Capitalul internațional, speculația la bursele de mărfuri mondiale, arbitrajul voluntar al piețelor financiare stăpâneau până în cele mai neînsemnate manifestațiuni viața economică a națiunilor și în special ale națiunilor la începutul dezvoltării lor economice.

Consecințele erau *o complectă dependență a desvoltării economice a națiunilor* de factorii necunoscuți, necontrolați și în continue variațiuni în sus și jos, ai piețelor internaționale.

O altă dependență mai aspră, mai primejdioasă era aceea de *piața financiară internațională.* In adevăr, capitalul internațional în căutare de plasamente în țările agrare și producătoare de materii prime, căuta fructificarea avantajoasă în aceste țări. Ce însemna însă această colaborare a capitalului internațional? Un singur interes: o reușită cât mai mare a capitalului investit, apoi asigurarea plasamentului, consemnarea unei părți din veniturile statului. Aceasta nu înseamnă pentru economia națională *o aservire* a economiei naționale capitalului străin, *o subordonare* a intereselor acestei economii intereselor finanțelor internaționale, *fără* ca prin aceasta economiei neamului *să i se creeze o bază nouă a desvoltării sale în întregime, fără ca producțiunea să fie pusă în valoare, în fine fără stimularea forței de muncă sau ridicarea bunei stări a masselor producătoare.* Raporturile rămâneau cele dintre bancher și debitor, bancher care-și urmărea restituirea sumelor împrumutate și a dobânzilor, chiar atunci când debitorul, pentru a face față obligațiunilor sale, urma să se ruineze.

Am făcut această introducere pentru a lămuri prin comparație, ce înseamnă *colaborarea,* sau mai bine zis *Cooperarea economică,* al cărei inițiator este Reichul național-socialist.

Ideea de bază a cooperării economice se desprinde din realitatea întregirii reciproce a economiei țării noastre cu economia Reichului. Intregirea este aproape în toate domeniile economice: stat industrial cu necesitatea unui import de produse agrare, forestiere și animale, economia agrară are începuturi de industrializare, de alta având nevoie de produse fabricate, o vastă experiență și tradiție tehnică deoparte, necesitatea folosinței acestei experiențe; o adâncă și în cele mai mici detalii cuprinzătoare forță de organizare, față de o economie care încă își caută forma sa de alcătuire.

Dar acestea ar fi numai baza materială a cooperării, *fără însă* ca această realitate economică permanentă să fi fost tradusă în politica noastră economică în trecut în o colaborare, astfel cum ar fi fost natural.

Voința sinceră de colaborare care putea duce la îndeplinire și găsi o formă a colaborării, nu putea să nască decât dintr'o nouă concepție politică și economică. Mai presus de toate însă este nevoe de *cunoașterea* și *încrederea reciprocă.* Acești factori psihologici pot creea ambianța în care străduințele comune pentru realizarea cooperării economice pot duce la înfăptuire.

In atmosfera de încredere se *poate găsi o bază de înțelegere,* astfel ca fiecare din părți să nu aducă o jertfă a intereselor sale și mai puțin a intereselor sale naționale. Această teamă nu trebue să o avem, pentru că sensul *cooperării economice* româno-germane nu poate fi decât o *armonizare de interese,* care de cele mai multe ori concordă.

Forma definitivă a acestei cooperări urmează să fie găsită. In adevăr acordul încheiat în Martie 1939 este prima încercare a unei colaborări și conține și unele din principiile ei fundamentale. Anumite realizări, ca o consecință a acestui acord, au avut loc. *Adevărata cooperare economică între economia noastră și a Reichului, urmează însă deacum încolo să fie înfăptuită.*

In primul plan al acestei colaborări stă cu caracter de urgență *problema schimbului.* Este o problemă veche și nerezolvată, sau rezolvată prin paliative. Nu văd aici altă dificultate decât lipsa de curaj în trecut, de a ataca această problemă în plin front. Nu poate fi vorba aici de a găsi un curs al mărcii, ci a determina *raportul de schimb al mărfurilor,* adică *echivalentul în produse industriale germane a produselor noastre de export în Germania.* Nu este nici problemă de prestigiu, nici de politică valutară, nici de paritate a cursului devizelor, așa cum a fost continuu tratată în trecut pierzându-ne în fel de fel de considerațiuni inutile.

Rezolvând această problemă, contribuind cel puțin în sectorul mărfurilor orientate spre export, la o stabilizare a prețurilor, la stimularea exportului acelor articole cari azi nu se pot exporta la prețurile oferite și în fine la aprovizionarea pieței noastre cu articole industriale și semifabricate din Germania.

In al doilea plan al cooperării este *intensificarea producției naționale.* Această intensificare trebue începută în acel sector al activității economice, care ocupă cea mai mare parte a populației, deci în sectorul agricol. Germania, care posedă o dezvoltată tehnică agrară, o puternică organizare a țărănimei, care ne poate livra mașinile agricole și îngrășămintele de care avem nevoe, poate și vrea să contribue la această intensificare. O cooperare care să îmbrățișeze toate problemele agriculturei noastre, este deci posibilă. Insă nu se poate ajunge la un rezultat prin tratarea parțială a problemei, ci prin crearea unui plan integral și totalitar de cooperare.

Nicăeri ca în acest domeniu nu poate exista o mai perfectă armonizare de interese. Intensificarea producțiunii agrare — înțelegând prin aceasta nu numai cultura de cereale, oleaginoase etc., ci și producțiunea animală, pomicolă, etc. — înseamnă un excedent de exportație în Germania, ridicarea forței de cumpărare a păturii țărănești, deci un potențial de import mai mare de mărfuri germane.

Trebue găsită forma de cooperare și în domeniul valorificării bogățiilor solului, în acel al transporturilor și căilor de comunicțaie, în acel al industrializării.

După cum am mai spus, *încrederea reciprocă,* și *sinceritatea, înțelegerea intereselor fundamentale* a fiecăreia din părți sunt condițiunile esențiale ale colaborării.

Aceste condițiuni astăzi sunt îndeplinite.

Să ne înțelegem deci și să pornim la lucrul în comun, în folosul ambelor națiuni prietene, legate de-acum înainte prin acelaș destin.

A apărut:
Der Rumänische Wirtschaftsraum
(Spațiul comercial românesc)
de PANT. M. SITESCU
De vânzare la toate librăriile și la autor, în str. Știrbey-Vodă 20, București Prețul 300 lei

Dece nu m'am dus la Paris?

de prof. D. Caracostea

Nu eu voiu fi acela care, în împrejurările de astăzi, aș putea face o apreciere de coborîre a spiritului și a literaturii franceze. Pentru noi, cultura franceză rămâne o primordială chestie de instinct romanic. De altă parte, a insulta un prieten, mai ales când el intră în amurg înseamnează a-ți arăta un fond negativ care este tot una cu ingratitudinea. Mai trebue să adaug, că cel care face mărturisirea aceasta, a stat în primii lui ani de formațiune sub exclusiva influență a scrisului francez. Nu strică să adaug că am eșit din Universitatea noastră cu gândul de-a fi profesor de franceză.

Și fără să-mi fac un merit din aceasta trebue să fi avut o orientare destul de temeinică, de vreme ce la examenul de capacitate pentru limba franceză; specialitatea principală, am fost clasificat întâiul.

N'ar fi lipsit de interes să amintesc și faptul că, printre cele dintâi cărți, pe care le-am buchisit din biblioteca Mamei mele, majoritatea erau franceze. Și astăzi păstrez între altele un „Racine" în care o întâmplare, sau poate ceva mai mult decât o întâmplare, face să se fi păstrat prima mea iscălitură care după scrierea, în care dintre vocale nu se păstrează decât *o* accentuat, trebue să fi coincidat cu prima clasă primară.

Dece soarta mi-a rezervat atunci această ciudată poziție, ca eu, cel care până la vârsta de 31 de ani, n'am cetit germană, să fi făcut în 1910 gestul de a rupe, atât de hotărît toate directivele mele anterioare, ale căror centru era Parisul, în așa măsură încât deși obligat față de Universitatea din București să mă specializez mai departe la Paris, am preferat să intru în conflict cu profesorii mei și să mă fixez la o Universitate germană timp de 4 ani de zile, atât timp cât mi-a îngăduit bursa obținută prin concurs, iar apoi să rămân acolo până la declararea războiului mondial? Desigur hotărîrea aceasta n'a însemnat calea celei mai mici rezistențe. Dimpotrivă, pe lângă greutatea limbii, și mai presus chiar de specializare, se punea pentru mine problema de conștiință a unei întregi poziții față de lume. Desigur pe nedrept mă socoteam chemat și pregătit pentru studii de literatură. Și la Paris mi-ar fi fost atât de ușoară calea unei totale cufundări în această exclusivă preocupare a vieții mele. Pentru aceasta, la Paris, nu se cerea cercetătorului literar să fie dublat cu un filolog. In universitățile germane am văzut că nu se putea concepe un critic și istoric literar fără o solidă temelie linguistică. Drumul minimei rezistențe, și — dacă îndrăznesc să zic — al vocațiunii mele, îmi zicea: Parisul. In mediul german însă mi s'a relevat tot mai mult, imperativul cuvântului, — înțeleg prin termenul acesta substratul primordial al oricărei creațiuni.

Printr'o înclinare de-a nu despărți poezia de întregul ansamblu al problematicei omenești, tot mai mult îmi dădusem, încă din țară, seama ce searbăd lucru este literatura, fără adâncirea marilor probleme așa cum au fost trăite de cugetătorii epocali ai omenirii și ai vremii mele. Și după cum nu se poate concepe filologie și linguistică fără hotărîtoarele lucrări germane, se poate oare concepe o adâncire a problemelor omenești fără o intensă trăire a filosofiei germane? De altă parte, tot mai mult vedem, încă din țară, cum literatura nu e decât un aspect al nevoii de exprimare omenească: plastica și muzica se cereau și ele integrate în intuiția celui care vrea să pătrundă vremurile. Și astăzi păstrez, alături de scrisorile unor filologi celebri, pe care mă căsneam să-i înțeleg, și o scrisoare a profesorului de istoria artelor, Strzikowsky, care mă cerea oficial din țară, pentru ca să colaborez cu el în celebrul Institut al Istoriei Artelor, așa cum, cu tot conflictul meu intern între literatură și filologie, pe care o vroiam închinată poeziei, eram cerut să rămân colaborator al lui V. Meyer Lübke. Ciudată impresie trebue să fi făcut, în special cercurilor filologice, acest Herr Profesor dela București, așezat la Viena în condițiile cele mai grele, cu doi copii mici, privind veșnic o sare de artă și problematică, și totodată veșnic însetat și veșnic întrebând, ca să pătrundă în inima unei specialități eterogene.

Căutam o lume și o deslegare a propriilor conflicte interioare și deslegarea n'o puteam găsi decât prin această lungă, tăcută și plină de renunțare ucenicie. Cei din țară își ziceau: tace, nu scrie, este pierdut. Dar de succes putea fi vorba. Porțile Parisului îmi stăteau deschise. Am preferat ani de tăcere, decât să pășesc pe căile bătute. Era vorba nu de o diplomă, nu de o situație, nu de o aservire, ci de o poziție românească. Instrumentul ca să pot ajunge la ea nu mi-l putea da decât adâncirea culturii germane. Curând mi-am dat seama de caracterul universal al acestei culturi. Ca să-mi pot diferenția limba, literatura, arta, folclorul meu, nu puteam găsi altă cale, decât contactul acesta prelungit și multilateral cu o cultură eterogenă? Trebue să fac mărturisirea că, fără acești ani de îndelungată ucenicie, eu n'aș fi avut curajul încrederii în mine și curajul tot atât de greu de-a rămâne multă vreme singur în fața unor zări care [illegible] abia în timpul din urmă mi se deslușesc. Ca să ies din făgașul nenumăraților doctori [illegible] la Paris (o, tipul doctorului în drept dela Paris, atât de fericit în siguranțele lui...) și să mă pot realiza pe mine și să-mi descop[illegible] consolidat destinul cultural al propriului meu neam, puteam avea o experiență mai prielnică adâncirii decât cea germană?

Eram deprins din țară să privesc în specialistul german un om puțin dotat pentru sinteze. Dar de câte ori l-am contat ca o adevărată forță creatoare germană, el era în acelaș timp și o mare putere de sinteză. Chiar și în domeniul romanisticei sintezele rămân cele germane. [illegible] arăta aici o superioritate, care nu putea în cele din urmă să nu ducă și la o superioritate politică. Când [illegible] de pildă, să adâncesc vechea franceză, și am luat în mână cea mai bună lucrare, autorul era german, iar traducătorul francez al lucrării, un celebru filolog francez declara în prefață că, cine vrea să studieze filologia franceză, trebuie să înceapă prin a învăța limba germană. Dar numai filologie? Acelaș lucru și în filosofie, în artă, în muzică, într'un cuvânt în toate domeniile, atât al creațiunii cât și ale cunoașterii. Ca să mă desintoxic [illegible] de specialitățile aride pe care trebuia să mi le deslușesc și ca să pot respira în atmosfera înaltă a intuițiunilor și a gândurilor, teatrul german și scena germană mi-au fost o înviorare care mi-a dat putință să resist în ca[illegible] care o urmăream. Neuitatele reprezentații ale celor mai de seamă creațiuni dramatice ale lumii îmi arătau că nu se poate o identificare mai adecuată cu forme eterogene de artă, decât aceia prin interpre-

(Continuare în pagina 6-a)

Economia germană în Romània

de Dr. TEUTSCH

Incă din timpurile mai vechi s'a desvoltat o viaţă economică sănătoasă în regiunile de colonişti germani din România, viaţă economică rezultată din datele naturale ale teritoriului locuit şi din relaţiile comerciale cu naţiunile înconjurătoare. Aptitudinile şi experienţele aduse din patrie au înlesnit coloniştilor germani să îndepărteze dificultăţile din drumul unei înţelegeri cu locuitorii ţării şi au fost şi mai târziu armele în greaua luptă politică şi economică, în care grupele germane s'au aflat vreme de secole.

Insemnătatea economiei germane în România rezultă pe de oparte din multilateralitatea ei şi pe de altă parte din situaţia ei înaltă în diferite domenii. Ea este fructul unei activităţi economice născută din spiritul coloniştilor, activitate care în decurs de mai multe secole a pus în valoare economiceşte o parte a României de astăzi şi a participat în chip hotărâtor la viitoarea evoluţie. De sigur, economia germană nu poate fi privită ca o unitate izolată. Incă din primele zile ale aşezărilor germane în România s'au stabilit cele mai strânse raporturi economice înainte de toate între germani şi români, care, prin aşezările lor învecinate erau desemnaţi pentru aceasta.

Nu numai circulaţia intensă dintre oraşele germane şi satele româneşti din apropeire, ci mai mult încă relaţiile comerciale importante pentru economia germană din evul-mediu, cu principatele româneşti de atunci, sunt o dovadă că pe plan economic o colaborare era necesară şi rodnică. Aici evoluţia de după războiul mondial nu a schimbat nimic în aceste raporturi, căci noul stat român era îndrumat firesc către factorii economici existenţi în teritoriile alipite prin unele relaţii, care aduceau odată cu unirea aşteptată caracterul agrar al economiei sale.

Evenimentele politice au influenţiat necontenit viaţa economică a coloniştilor germani şi au dus-o la înflorire sau la regres. Astfel, evoluţia ultimilor 20 ani a avut o influenţă vădită asupra economiei germane în statul român. Bogatele regiuni ale Banatului şi economia ţărănească foarte bine desvoltată din această regiune au pierdut din însemnătatea lor şi în ceeace priveşte productivitatea lor încă nici astăzi nu s'au reabilitat. Exportul cerealelor, vitelor şi a tuturor produselor agricole sunt, cu unele balansări, într'o creştere constantă.

Altfel a urmat evoluţia Ardealului. Mica proprietate ţărănească nu putea să se opună concurentei agriculturei din Banat şi a marilor latifundii din Muntenia. De aceea în unele regiuni a dus la situaţii grele. In ţinuturile cu mijloace bune de transport din jurul Braşovului şi Sibiului agricultura putea păşi un nou drum şi putea avea o desvoltare mai favorabilă prin cultura plantelor industriale. Industria germană, care fusese în evul-mediu baza sănătoasă pentru programe economice ale oraşelor a fost slăbită prin unele situaţii, înainte de toate prin imigrarea unor elemente străine şi prin favorabilele condiţii avantajoase acordate de aceste elemente activităţii industriale.

Cu toate acestea, industriile germane sunt încă un membru sănătos al economiei germane şi de cea mai mare însemnătate pentru ţăria germanismului orăşenesc. Comerţul vine la rândul său să se acomodeze evoluţiei politice, fără a suferi pagube, şi influenţat spre o desvoltare mai mare de crearea unor raporturi mai strânse cu Germania. Spiritul intreprinzător german a făcut să apară din începuturile modeste dela sfârşitul secolului trecut, intreprinderi industriale, ce nu se pot concepe a fi îndepărtate din economia României.

In mersul nouei orânduiri a spaţiului economic european este rezervat şi economiei României un rol însemnat. O conducere cu vederi largi a statului român nu poate sta străină faţă de evoluţia ce vine, ci va găsi singură măsurile necesare, care să ducă la încadrarea economiei Sud-Est europeană, în care îi revine României un rol de conducătoare, în noul sistem. Căci nu se va putea sustrage părerii, că o astfel de evoluţie înseamnă pentru România o însănătoşire a economiei sale naţionale şi că ea cuprinde în sine mari posibilităţi. Din punctul de vedere al acestei evoluţii, sunt de considerat şi problemele economiei naţionalităţii germane, căci această economie reprezintă o parte a economiei României şi trebue să se supue în mod natural nouei forţe. Mai mult ca ori când în trecut capătă prin aceasta economia naţiunei germane din România astăzi îndreptată spre tărâmul ei de activitate original, devenind mijlocitoarea între Marele Imperiu German şi România, căci în timp ce guvernul român trebue să influenţeze noua orientare a economiei pe lângă introducerea de noui legiuiri şi printr'o sistematică educaţie a gândirii economice economia naţionalităţii germane este pregătită de mult pentru procesele de reînoire şi conducătorii acestei economii au nevoe de puţine legi pentru a o încadra în noul scop. Prin aceasta economia naţionalităţii germane are obligaţia, deschizând drumuri noui, să arate economiei româneşti, drumurile pe care să-şi găsească legătură cu noua epocă economică.

Este obligaţia îndrumătorului economiei din conducerea grupării germane din România, să găsească mijloacele şi drumurile, să încadreze în noulle scopuri economia naţionalităţii germane, fără a-i periclita substanţa, şi a se pune la dispoziţia conducerii româneşti pentru rezolvarea problemelor ce se ivesc în această chestiune.

In orice caz încă nu sunt stabilite azi toate posibilităţile pentru soluţionare.

Egalitatea de drepturi şi de tratament care se cere dela grupul nostru naţional pe toate tărâmurile de viaţă, trebue să-şi găsească înfăptuirea şi pe tărâm economic. Nu se poate concepe realizarea sănătoasă a unei conlucrări, cât timp tratamentul diferit al exploatărilor româneşti şi germane împiedecă înfăptuirea încrederii necesare. Grupul german refuză, ca pe orice tărâm, şi pe cel al economiei, să ceară pentru sine drepturi speciale, se cere însă cu toată tăria recunoaşterea unei îndreptăţiri egale şi unui tratament egal. Cu aceste premize este realizată temelia pentru o conlucrare fructuoasă şi e de dorit, ca ele să se realizeze cât mai curând.

Noi ne putem declara cu atât mai uşor gata pentru o conlucrare cu organizaţiile economice oficiale ale statului, în cât aceste arzătoare chestiuni ce sunt de rezolvat aci nu privesc numai statul şi nici numai economia naţionalităţii germane, ele trebuind să fie astfel rezolvate în comun. Mai ales în chestiunea scoaterii elementului evreesc din economie şi a intensificării raporturilor economice dintre România şi Marele Reich german, apare clar posibilitatea înţelegerii comune. Peste aceasta însă grupul etnic german din România doreşte o conlucrare pe toate tărâmurile muncii economice pentru a arăta prin aceasta, că el trecând peste interesele proprii e gata a-şi pune forţele la dispoziţie şi acolo unde sunt de rezolvat probleme generale de economie ale statului.

Dr. Teutsch

Dece nu m'am dus la Paris?

(Continuare din pag. 5)

tarea germană. Ieşeam dela ciclul Nibelungilor lui Richard Wagner înviorat şi însetat să intuesc mitologia noastră şi să lucrez pentru resurecţia în sens modern a mitului românesc. Lungile veghi asupra folclorului universal mi-au fost calea prin care am putut să diferenţiez esenţa şi semnificaţia folclorului românesc. Iar când sufletul era însetat de esenţa expresiei lirice, această fără pereche lirică germană mi-a îndestulat setea pe care niciodată nu mi-a putut-o îndestula deplin lirica franceză. Dacă din lirica franceză scot pe Villon şi pe Baudelaire, câţi poeţi într'adevăr lirici, într'adevăr poeţi îmi putea ea oferi?

La fel ar cădea răspunsul şi dacă aş sta la marile răspântii ale filosofiei, ale muzicei, într'un cuvânt ale marilor atitudini ale cugetului în faţa vieţii.

Tânărul filolog, căruia îi dictez ocazional paginile acestea, ştie cât este de lucrat pentru a face din toată cultura germană un instrument viu, pentru afirmarea sufletului românesc.

Iar cetitorul acestor pagini, care ar putea să devie o întreagă carte, are o parte din orizontul şi din ţelurile urmărite, atunci când întâmplarea sau ceva cu un tâlc mai presus de întâmplare, mi-a dat putinţa să dau directive şcolii româneşti. Nu din motive de oportunism politic am ţinut ca să aşez pe alte temelii învăţământul limbii germane în ţara noastră. Iar de altă parte interesul mereu împrospătat al specialiştilor germani pentru limba şi literatura românească nu poate să ducă decât la o cât mai exactă înţelegere reciprocă a destinelor ambelor naţiuni. In chipul acesta epoca de reciprocă subestimare se va încheia. N'a fost pe lume o cultură într'adevăr mare, fără să se fi identificat cu cerinţele eterne ale conştiinţei omeneşti.

D. Caracostea

GERMANOFOBIA

de IOAN AL. BRATESCU-VOINEŞTI

Se împlinesc trei ani de când, printr'o serie de articole, publicate în revista *Sfarmă Piatră*, m'am silit să dovedesc că germanofobia de care era călăuzită activitatea cârmuitorilor noştri, din acea vreme, era nu numai o dovadă de absolută nepricepere a intereselor ţării şi neamului nostru, dar şi un act de ingratitudine faţă de neamul german, dată fiind binefăcătoarea înrâurire pe care cultura germană a avut-o asupra desvoltării ţării noastre. A reproduce cele ce scrieam atunci ar fi să mă repet.

Marea vinovăţie a celor care socotesc, drept nepăsare şi drept lipsă de patriotism, liniştea cu care Cârmuirea de azi primeşte sosirea în ţara noastră a unui grup de militari germani, constă în faptul că nici acum nu vor să-şi dea seama de grozăvia prăpastiei, către care eram îmbrânciţi, prin neghiobia unora şi ticăloşia altora din cârmuitorii noştri de până ieri.

Da, nici acum nu-şi dau seama că ţara noastră era ameninţată de două primejdii: una venită dela duşmani din afară, — alta venită dela duşmani dinăuntru. Cei dintâiu o ameninţau cu o ştirbire teritorială, cei de-al doilea cu o complectă ticăloşire sufletească.

Absolut incompetent în chestiunile militare, grindina de impozite, ce fără întrerupere se abătea peste noi, — sgomotoasa trâmbiţare a perfectei înzestrări a oştirei noastre şi repetarea cu orice prilej a asigurării că „trupul ţării noastre e apărat de un brâu de foc şi de oţel", mă îndemnau să nu dau prea mare însemnătate primejdiei din afară.

Dimpotrivă, cunoaşterea perfectă a neîntreruptului spor de ticăloşire sufletească mă umplea de groază. Sălbatica prigoană, pornită împotriva tineretului, care se sbătea să facă pe cârmuitori să înţeleagă că boala ce rodea pe dinăuntru ţara noastră, ameninţa şi existenţa ei şi a neamului nostru, mult mai crâncen decât duşmanii din afară, — monstruoasa înnecare în sânge nevinovat a mişcării legionarilor, m'au făcut să înţeleg şi să strig că înarmarea noastră este zadarnică, dacă nu este însoţită de o luptă pentru desticăloşirea noastră sufletească. De nenumărate ori am repetat că, din cauza nepăsării cârmuitorilor noştri faţă cu primejdia din năuntru, situaţia ţării noastre era perfect identică cu aceea a unui ofticos în ultimul grad, care speră să se vindece, îmbrăcându-se în platoşe şi 'n zale de oţel.

Iată pentru ce, la scurtă vreme după terminarea războiului mondial, m'am rânduit, fără o clipă de codire de partea ţărilor, care întreprinseseră vindecarea boalei ce le rodea pe dinăuntru. Din primul moment mi-am dat perfect seama că, numai din partea acelor ţări, vom putea căpăta sprijin, în ziua în care vom întreprinde şi noi, în ţara noastră, o asemenea acţiune. Care erau acele ţări? Germania şi Italia.

In adevăr din ce altă ţară puteam noi spera sprijin pentru mântuirea noastră de pericolul evreesc?

Dela Franţa, care nu s'a sinchisit niciodată de soarta plugarilor şi muncitorilor noştri, dar care ne trimetea procurori ai umanităţii, care să trâmbiţe în lumea întreagă că suntem nişte barbari, decâteori se atingea un singur fir de păr din capul unui ovrei? Dela Franţa care n'a găsit, în cei patruzeci şi cinci de milioane de francezi, niciunul vrednic de a fi aşezat în jeţul lui Richelieu — şi a trebuit să recurgă la alegerea lui Leon Blum, ovrei sosit dela Vidin? Dela Franţa care n'a găsit niciun francez, căruia să-i încredinţeze demnitatea de ministru al educaţiei naţionale, şi a trebuit să recurgă la ovreiul Jean Zay, care cu câtăva vreme mai nainte strigase că tricolorul francez era o sdreanţă şi o otreapă?

Dela Franţa, care abia acum începe să înţeleagă că acei care au prăvălit-o în prăpastie sunt tocmai evreii, care, mult mai îngrijoraţi de soarta ovreilor din Germania, decât de soarta Franţei, au împiedecat-o de a primi mâna ce de atâtea ori i-a întins-o genialul conducător al Germaniei?

Nu, niciodată Franţa nu ne-ar fi putut sprijini la o acţiune, care ar fi vătămat interesele ovreilor; — precum niciodată nu ne-ar fi putut sprijini nici Anglia, până într'atâta căzută sub robia judeo-manică, încât azi, când se găseşte în capiştea pieirii, e cârmuită de ovreiul Churcil, secundat de alţi patru ovrei.

Teama de primejdia că am putea cădea sub robia Germanilor nu mă nelinişteşte câtuşi de puţin. Socotesc o asemenea teamă drept o ofensă adusă neamului nostru, drept o lipsă de încredere în vitalitatea lui. Dimpotrivă sunt încredinţat că împletirea inteligenţii românilor, cu hărnicia, cu sentimentul datoriei şi al valorii ordinei ale Germanilor, ne va fi extrem de favorabilă. Din colaborarea noastră cu fiii acestui neam muncitor, brav şi cinstit, vom câştiga nu numai cunoaşterea mijloacelor de punere în valoare a bogăţiilor ţării noastre, dar vom redobândi sentimentul demnităţii, atât de veştejit de corupţia practicată de finanţa ovreiască. Criteriul de repartizare al situaţiilor în societatea de mâine, nu va mai fi, ca până acum, pehlivănia, ci munca, meritul şi măsura în care individul va fi folositor societăţii. Naivitatea şi buna credinţă a maselor nu va mai putea fi înşelată de politicianii profesionişti, cu înlesnirea de până acum. Naţionalismul nostru nu va mai putea fi adormit şi paralizat, cu narcoticul unui făţarnic umanitarism.

Fiind încredinţat că învingerea puterilor Axei, ar însemna triumful iudaismului, complecta spuberare a năzuinţii de purificare a sufletului neamului nostru şi deci recăderea lui în mlaştina în care bălăcea până ieri, — mă fac să doresc din tot sufletul triumful Germaniei şi al Italiei.

Şi pentrucă mie nu-mi place să mă opresc cu discuţia la mijlocul drumului, ci-mi place s'o duc până la capăt, declar, fără nicio şovăire, lămurit şi categoric, că dacă sunt pus în situaţia de a alege între dominaţia Germanilor şi dominaţia de până ieri a ovreilor, prefer pe cea dintâi.

Din fericire ţara noastră nu se găseşte în această dureroasă alternativă. După cum foarte bine scria deunăzi d. P. P. Panaitescu, directorul ziarului C u v â n t u l: „munca cinsteşte munca". **Tovărăşia întemeiată între neamul german şi neamul nostru, nu ne poate duce la robie, ci spre înălţare.**

Nimic şi nimeni nu-mi poate sdruncina credinţa că mărirea neamului românesc nu trebue căutată în veacurile trecute, ci rile viitoare.

va veni cu siguranţă în veacu

20 Oct. 1940

Inţelegerea germano-română datorită literaturii de astăzi

de BERNHARD CAPESIUS

Este indiscutabil faptul că literatura de astăzi reprezintă un mijloc de înţelegere între două popoare, mult mai potrivit decât în trecut, pentrucă nu porneşte dintr'un isvor internaţional lipsit de culoare, a două lumi diferite, ci pune faţă în faţă două popoare. Ce posibilităţi există însă din acest punct de vedere între poporul german şi român şi ce s'a realizat până acum? Există pentru această înţelegere reciprocă trei posibilităţi:

1) Lecturile operilor reciproce în original.

2) Introducerea materialului din viaţa poporană străină în poezia proprie.

3) Traducerea reciprocă a literaturei de valoare, apropiată de spiritul poporului şi legată de pământ. Metoda cea mai simplă şi cea mai puţin discutabilă este bineînţeles prima: Lecturi făcute din operile germane de către români, lecturi făcute de către germani din operile româneşti. Imi lipsesc elementele de bază pentru a stabili cât de departe s'a mers în ambele părţi din acest punct de vedere, deşi ar fi interesantă o asemenea comparaţie. La prima întrebare mai ales, deabia se poate răspunde: citesc mulţi ronumai pe marii poeţi din leccial cele ce cuprind literatura actuală germană? Depozitele marilor librării din Bucureşti ar trebui să dea o afirmaţie acestei întrebări, dacă nu s'ar şti că şi în Bucureşti se pune chestiunea clienţilor germani. Şi privind felul cărţilor existente, trebue să stabilesc că nu predomină în cea mai mare parte tocmai literatura poporană.

Pe de altă parte, cred că pot spune în mod sigur, că germanii citesc şi mai puţine cărţi româneşti. Natural că astăzi oricare german din România, care a trecut prin liceu, cunoaşte nu numai pe mari poeţi din lecturile proprii, ci şi producţiuni din cei mai importanţi scriitori contemporani. Cu toate acestea —sau poate tocmai din această cauză — numai foarte puţini dintre ei se îndreaptă, după terminarea şcolii, pentru a-şi recreea spiritul şi pentru a-şi reface sufletul, către multele şi valoroasele producţiuni ale scriitorilor români.

Unde există redată însă, în cărţile actuale de literatură viaţă germană în limbă românească şi viaţă românească în limbă germană? In ceiace priveşte prima parte a întrebării, nu se poate vorbi în ultimul timp decât de fragmente. Aşa de pildă, V. Papilian, într'o nuvelă intitulată „Vecinii", a pus faţă în faţă un ţăran român şi unul sas, în care legăturile dintre amândoi sunt nu mai puţin, decât prietenoase.

Dimpotrivă, E. Bucuţa, în romanul său „Capra neagră", ne prezintă atât pe germani cât şi pe saşii din Transilvania, trăind cu Românii atât de strâns sufleteşte, încât merg până la a se căsători între ei.

In ceiace priveşte partea a doua, sursele sunt mai abundente, dar pentru aceasta trebuie din capul locului să deosebim net două categorii: poeziile germane locale şi cele din străinătate.

Literatura noastră germană indigenă din prezent, cu posibilitatea ei de pătrundere, a introdus în marele spaţiu german şi elemente româneşti, ca material pentru cititorii cărţilor germane. Bineînţeles, acest material serveşte mai mult ca moment de tensiune, deoarece prin expunerea luptei de autodeterminare, această poezie a fost recunoscută în Germania ca „poporană". Aşa, literatura germană indigenă prezintă astfel rar pe Români, interesându-se mai mult de importanţa ei pentru destinul germanilor.

In special s'a interesat de Români Emil Witting în romanul său „Focul păstorilor", în care acţiunea în cea mai mare parte se petrece la munte, în lumea păstorilor români, şi în care este prezentat ca punct principal un intelectual sas. Păcat că din cauza unor anumite slăbiciuni, această carte nu şi-a putut găsi drum în Reich. Atât în unele descrieri de peisagii, cât şi în unele descrieri de caractere, se găsesc tablouri foarte vii, caracteristice acestei lumi, cari servesc în mare măsură la înţelegerea condiţiunilor de viaţă ale românilor. Mai ales lupta împotriva exploatatorilor de păduri jidani. Tratată în ultima parte, ar fi trebuit să fie cunoscută în Germania. Deasemenea la Heinrich Zillich problema românească apare foarte simpatic ca una din cei trei factori în formarea poporană din Transilvania şi ca o strânsă legătură a saşilor în perioada ungară. Mai ales în romanul său „Zwischen Grenzen und Zeiten", aceste chestiuni sunt în deosebi desbătute. Dar şi în povestiri mai mici ca, de pildă: „Cei trei prieteni".

Mai puternic accentuiază Wittstoch în romanul său „Fraţi luaţi-vă fraţii cu voi", în care tema principală este lupta politică fără succes a saşilor împotriva reformei agrare. Dar, în afară de aceasta, dă descrieri extraordinare ale diverselor tipuri de români, cari influenţează paşnic, cu toată legea propriei lor existenţe.

Rolul cel mai important pentru o înţelegere reciprocă a popoarelor datorită poeziei, îl joacă de sigur tot traducerile.

Ne întrebăm numai, ce s'a tradus până acum din poezia română şi germană. Profitul este foarte mic. Mai întâi din româneşte în nemţeşte. Se poate constata că nu s'a tradus chiar atât de puţin. E de mirare că în lexiconul de literatură din 1930 „Kürschner" sunt trecuţi nu mai puţin de 31 traducători de acest fel, toţi în viaţă, dintre cari lipsesc traducătorii cetăţeni români, afară de Orendi-Hommenau. Unii din traducătorii pomeniţi ne sunt cunoscuţi, o parte sunt evrei din România, cei mai mulţi sunt simple nume şi în legătură cu majoritatea nu s'a precizat ce au tradus. Asta dovedeşte că există ziare şi reviste, nu însă ediţii de cărţi. Numai Alfred Klug dă traduceri din unele nuvele ale lui Cezar Petrescu şi Gherasim.

Numeroase traduceri lirice şi nuvelistice — printre cari trebuesc, citaţi Brătescu-Voineşti, Goga şi Pilat — au fost publicate în cursul anului de către „Revista Germaniştilor". Deasemenea a scos la iveală şi „Klingsor" frumoase şi preţioase probe de traduceri lirice ale lui H. Kasser. Albert Flachs dă un mic volum intitulat „Poezii alese" de Tutoveanu (Bârlad 1934). Incercări s'au făcut şi din romane mai mari. Există în manuscris şi „Ion" al lui Rebreanu şi „Pădurea spânzuraţilor" de acelaş autor, dar până acum nu s'a găsit nici un editor. Dimpotrivă capodopera lui Sadoveanu „Baltagul" a fost publicată de o mare editură germană sub titlul „Nichifor Lapans Web".

In cea mai mare măsură a influenţei poate tot drama românească, desigur nu cu cele mai reprezentative bucăţi de astăzi, ci mai mult cu producţiuni de scenă ca „Eroul zilei" şi „Duduca Sevastiţa" de Ion Sân-Giorgiu şi „Omul cu mârţoaga" a lui Ciprian. Deasemenea şi „Meşterul Manole" al lui Lucian Blaga a fost jucat în traducere germană.

Trecând peste aceste câteva citări, care desigur nu sunt complete, trebue să afirmăm că o activitate înaintată în ceiace priveşte traducerile, nu există... Mereu revine traducătorul, oricare ar fi el, la Eminescu, ca şi cum n'ar mai fi altceva. Şi în afară de aceasta, Eminescu a fost tratat aproape definitiv în formă germană, de către Konrad Richter, premiat al Academiei române.

Şi acum invers! Şi Românii au tradus mult din nemţeşte, mai mult decât ne-am închipui. Este de obiceiu mai mult producţie lirică şi apare în ziare şi reviste, unde nu poate fi descoperită întotdeauna. Dar ce se traduce? In primul rând clasicii, şi aici îşi are locul tarăşi Goethe. Dimpotrivă lipseşte literatura actuală aproape în întregime. Sudermann a fost unul dintre ultimii, care a fost prezentat publicului românesc, într'o largă măsură. Deja Hauptmann este aproape necunoscut. In ceiace priveşte operile dramatice de după răsboiu, deabia dacă s'a jucat în ultimii zece ani pe scenele bucureştene, o piesă serioasă, în afară de „Summa cum laude" a lui K. H. Franky.

Cât despre proza literară se poate cita „Nimic nou pe frontul de Vest" şi „Anul 1902" de Gläser. Deasemenea de Ernst Jüngers, a apărut acum 4 ani lucrarea „In Stahlgewittern". Dar marile şi importantele romane de E. E. Dwinger, Hans Grimm, Gustav Trenssen, Kolbenheyer şi aşa mai departe, aşteaptă traducător. Deasemenea s'a neglijat de a se face accesibili poporului român, poeţii indigeni germani, cari în traducere ar fi un bun mijloc de înţelegere. S'ar mai putea spune că o traducere din producţiunile germane nu ar fi necesară, deoarece literatul român cunoaşte în general limba germană şi îşi poate permite să citească în original. Dece atunci se traduc şi apar în ediţii Emil Ludwig şi Ştefan Zweig, Thomas Mann şi Jakob Wassermann?

In lirică avem câteva fragmente, cari ajută la prezentarea noului aspect german. Aşa de pildă are Pillat în noua sa colecţie „Din proza germană" numeroase poezii de Ştefan George, Carossa şi Binding, iar în „Revista germaniştilor", bucata „Kornet" de Rilke. Rilke şi-a mai găsit dealtfel traducători şi în Nichifor Crainic şi C. Sândulescu. Şi Virgil Tempeanu a tradus câte ceva din lirica lui Nietzsche. Din multele ziare şi reviste cari se ocupă şi de lirică, e curios că nu se cunosc aceste producţii, ca să nu mai vorbim de lirici, compozitori ai marşurilor şi cântecelor corale actuale, ca B. W. Röller, Gerhard Schumann, H. Anacker şi alţii. Faptul că nimeni nu s'a încumetat să-l traducă pe cel mai mare dintre lirici germani în viaţă, Josef Weinheber, nu trebue imputat nimănui.

Medalion românesc pentru un învăţat german

Mărturisesc onest că în ceasul când l-am cunoscut pe profesorul Gamillscheg nu ştiam cine-i şi ce înseamnă.

Nu regret. Reputaţia interpusă e un obstacol în raporturile dintre oameni, un fel de vitraliu care acoperă — decorativ — realitatea celui precedat de faimai lui. Prefer transparenţa. Ignorarea — blamabilă de altfel — a renumelui european al savantului german a fost pentru mine transparenţa firească prin care profesorul Gamillscheg mi-a apărut, îngăduindu-mi să-l văd nemediat, cu ochii mei.

Iată scena: în primăvara anului trecut se prăznuia Ziua Cărţii în pavilionul Fundaţiilor Culturale. Pe estradă cuvânta un ministru. Nu ştiu exact pentru cine vorbea, acolo în fund, căci publicul nu auzea nimic şi nici nu simula că ascultă ceva. Aşa dar, ministrul părea că vorbeşte la telefon cu cineva deaiurea, împresurat de glume, râsete şi dialoguri cu glas tare. Un singur om asculta concentrat şi deferent cuvântarea de taină. L-am privit intrigat. Cine să fie? Demnitar român nu părea, căci nu era înconjurat de sateliţi, nici nu era situat lângă estrada oficială şi nici — mai cu seamă — nu avea acel aer majuscular, caracteristic demnitarilor de-atunci din epoca barocului politic. Era îmbrăcat în haină închisă, cu spinarea puţintel înclinată a celor deprinşi să scrie şi să citească aplecaţi pe masa lor de lucru; iar faţa lui, nobil cioplită, cu frunte sonoră de gând şi ochi condensaţi în orbitele adânci, denunţa pe unul dintre acei sihaştri oşteni ai duhului, care-şi ard viaţa fie în laboratorii, lângă un microscop, fie în încăperi tăcute, zidite de biblioteci, la lumină de lampă.

La sfârşitul festivităţii, soţia poetului Adrian Maniu mi-a spus că profesorul Gamillscheg doreşte să mă cunoască.

— Dar nu ştiu nemţeşte! am exclamat.

Doamna Maniu a surâs giocondic, fără să-mi răspundă, şi m'a prezentat, după ce mi-a călăuzit autoritar paşii, tocmai d-lui care mă intrigase, dându-i numai titulatură de „director al Institutului German de Ştiinţă".

— Dumneata, domnule Teodoreanu...

Vorbea româneşte rotund, latin, fără de nici o asprime gothică.

— ...eşti autorul Medelenilor.

Am considerat aluzia la literatura mea ca pe un simplu act de curtenie verbală şi am zâmbit evaziv.

Dar ochii profesorului, deprinşi să cântărească şi să descifreze, au cetit în gândul meu. Şi fără grabă, lin, meditativ, aşa cum înşiri mătăniile de chihlimbar vechi, profesorul Gamillscheg a început să-mi vorbească despre Medeleni.

Să nu credeţi că mi-a ţinut o conferinţă despre ei; nici că voia să-mi dovedească informaţia sa literară. Nu! Ştia tot. Dar parcă evoca lucruri trăite, legându-se de inima mea prin amintiri comune. Copilăria Olguţei era păstrată în mintea acestui german, aşa cum numai bunicii îşi aduc aminte, cu parfum de sulfină în gând, de copilăria nepoţilor preferaţi.

Şi vorbea atât de exact şi de nuanţat româneşte încât nu mai ştiam: traduce din nemţeşte cu sprintenă spontaneitate? sau gândeşte direct româneşte?

Am rămas uimit, copleşit, — şi turburat.

Iar profesorul, cu acelaş surâs blajin, mi-a spus la despărţire, c'un fel de sfială depăşită:

— Sunt un vechi prieten al limbii româneşti.

Mi-a fost dragă şi vorba; mi-a fost drag şi omul care mi-a spus-o.

L-am mai văzut de atunci. Odată, cineva dintre intelectualii români prezenţi, a întrebat ce înseamnă un cuvânt folosit maicuseamă de Creangă. Parcă scuzându-se că se amestecă în treburi de familie, profesorul Gamillscheg a explicat românului origina şi înţelesul cuvântului moldovenesc.

Ştie îngrozitor de mult domnul profesor, dar cu atâta graţie intimă încât ai impresia că un raport de bunic la nepot îl leagă de cuvintele româneşti. Le ştie pe cele din Moldova, moi şi dulci ca piersicile; le ştie pe cele din Oltenia, aprige şi dârze, haiduceşti; le ştie pe cele din Banat, pe cele din Maramureş...

Le ştie pe toate. E un îmblânzitor al lor. Vin la el, spre mâinile lui întinse, ca hulubii din piaţa San-Marco spre cel care le dă miez de pâne.

Cum să nu-mi fie drag mie?

Şi cum să nu ne fie drag tuturor românilor cu hotarele rănite, acest prieten al limbii noastre care sângeră în Ardeal, Basarabia şi Bucovina, şi care speră încă...

Ionel Teodoreanu

Cronica militară

Problemele războiului par a fi schimbate în urma ultimelor evenimente politice în legătură cu războiul, precum este tratatul de alianță politică și militară dintre Germania, Italia și Japonia, accentuarea contactului diplomatic dintre Spania și Puterile Axei, precum și colaborarea militară germană în România. Aceste acte diplomatice n'au desigur un caracter agresiv, dar nu e mai puțin evident, că Anglia încearcă încodată să se salveze, încercând să deplaseze războiul pe alte meleaguri, decât unde se desfășoară acum și amenință nodurile vitale ale imperiului. Acțiunea militară a Germaniei și a Italiei, continuă însă cu o intensitate sporită, fără însă a deslănțui atacuri decizive pentru simplul motiv, că lasă Angliei onoarea de a-și irosi singură puterile în acțiuni cât mai desperate.

De aceea italienii de exemplu găsesc răgaz de a face bilanțul celor patru luni de războiu. Astfel în „Relazione Internazionali" găsim acest bilanț:

1. Acțiunea de războiu a Italiei a devenit centrul în jurul căruia se concentrează atențiunea mondială, iar sectorul mediteranean și egiptean în care se desfășoară această acțiune este de o însemnătate esențială pentru imperiul britanic. Soldații lui Mussolini cari, după ce au atins, dintr'o săritură de 100 km., localitatea Sidi El Barani, se află acum la 30 km. spre răsărit de această localitate, construesc acum, ca și strămoșii lor, drumuri pentru noui înaintări.

Manevra lui Grazziani va hotărî soarta trupelor engleze din Egipt și destinul poporului egiptean. Conducătorii Egiptului trebue să aleagă între starea de protectorat și independență.

2. Dominația italiană a văzduhului și a mării în Mediterana este completă și absolută. Ceeace are însemnătate nu este că un convoiu reușește să navigheze, ci bombele care-l lovesc.

3. Activitatea de războiu italiană sporește zilnic și cel care a numărat zilele posibilităților de sforțare ale Italiei s'au înșelat ca totdeauna. Italia va continua războiul cât va fi necesar, deoarece Mussolini nu și-a făcut niciodată iluzii asupra rapidității războiului sau a slăbiciunii inamicului. Aceasta explică disciplina pe care și-o impune poporul italian, disciplină splendid înțeleasă și observată, care dovedește unitatea poporului și adânca sa convingere a necesității războiului și a inexorabilității victoriei.

Din acest războiu, poporul italian iese cu două sentimente noui, cu alte cuvinte el este hotărît împotriva englezilor ca și împotriva francezilor.

4. Influența italiană în țările balcanice și mediteraneene a sporit și s'a consolidat. Această înrâurire este menită a se desvolta în viitor. Poporul italian face un războiu al aspirațiilor naturale și o politică de precauțiuni naturale. Astfel, acolo unde mai sunt puncte obscure în Balcani, ele vor trebui limpezite cu hotărîre și cu extremă fermitate.

5. Prevederile italiene au fost exacte și, în prevederea războiului dintre continente, Italia a încheiat pactul tripartit din Berlin. Există ajutorul Statelor Unite dat Marei Britanii, dar această atitudine americană a fost prefăcută și ea. Europa înnoită, în urma prăbușirii democrațiilor, se află pe calea ordonării și reorganizării într'o unitate continentală din punct de vedere uman, economic și militar, care nu va îngădui Marei Brtianii să iasă învingătoare.

Cum a ajuns Anglia la dominația economică a lumii

Un exemplu elocvent: acapararea sulfului sicilian

Evenimentele politice din ultimii ani și mai cu seamă dezlănțuirea războiului actual au înlăturat masca sub care Anglia, erijându-se în protectoarea Statelor mici, a ascuns în totdeauna adevăratul joc al acțiunii sale diplomatice, acțiune pusă în serviciul intereselor comerciale ale șefilor imperiului britanic.

Istoria, dealtfel, ne dovedește că englezii au urmărit întotdeauna numai satisfacerea propriilor interese prin nesocotirea drepturilor celorlalte țări, mai cu seamă atunci când a fost vorba de niște țări mici, incapabile să se opună amenințărilor unui vrășmaș mult mai puternic decât ele. Multe exemple de acest fel merită să fie puse în lumină astăzi când lumea întreagă este pe punctul de a se debarasa de greaua și înăbușitoarea hegemonie politică și comercială a imperiului britanic.

Vom ilustra mai la vale episodul semnificativ al tensiunii diplomatice care a existat între Marea Britanie și Ferdinand al II-lea, Regele celor Două Sicilii, pentru stăpânirea comerțului sulfului sicilian.

In primii ani ai secolului trecut Anglia intensificase presiunea sa asupra Siciliei căutând în fel și chip un pretext pentru a cuprinde insula în sistemul ei politic și economic. Anglia isbutise astfel să se introducă în toate activitățile productive ale Siciliei și mai ales în industria renumitului vin de „Marsala" și a sulfului, realizând câștiguri enorme în paguba poporului sicilian. Comerțul sulfului, prin faptul că Silicia era singura regiune care producea materia aceasta, dădea mai ales largi posibilități de câștig și speculanții britanici n'au întârziat să pună în aplicare fel de fel de mijloace pentru a pune mâna deplin și exclusiv pe această bogăție. Spre a determina oxcilarea prețurilor au mărit cererile ca apoi, când instalațiile de exploatare au fost amplificate, să le micșoreze și să provoace astfel o scădere vertiginoasă a prețurilor, reușind mulțumită acestei manevre să cumpere întreaga producție la un preț derizoriu. S'a ajuns astfel la o completă devalorizare a acestei materii care, în 1830, a atins o micșorare de 80 la sută față de prețul ei normal.

Pentru a curma acest rău, producătorii sicilieni s'au gândit să riposteze creind o societate căreia i-au încredințat vânzarea întregei producțiuni a sulfului sicilian. Ferdinand al II-lea, dându-și seamă de importanța pe care o reprezenta protecția industriei sulfului a dat consimțământul său pentru constituirea unui monopol. In actul, iscălit la Neapole în ziua de 10 Iulie 1838, se vorbește despre criza din această industrie, despre cauzele ei și despre nevoia disciplinării vânzării, concentrând-o într'un organism comercial unic, pentru a aduce o grabnică și eficace înbunătățire a situației.

Noua societate, care dispunea de un capital de 1.800.000 ducați, a început așadar să domine piața mondială a sulfului. Englezii au văzut în asta apusul epocei exploatării lor dar deoarece, atunci ca și astăzi, magnații comerțului aveau în mână guvernul țării lor, au făcut presiuni pentrucă aceasta să intervină și printr'o acțiune de intimidare să constrângă Regele celor Două Sicilii să ridice monopolul.

La Cameră, Lord Lynhurst face o interpelare ministrului de Externe Palmerston asupra măsurilor ce ar trebui luate într'o chestiune atât de importantă care pricinuia comerțului britanic o pagubă de 30 de mii Lire sterline pe lună. Camera se asociază în unanimitate acestei interpelări și cere guvernului să intervină energic. Guvernul dă asigurări Camerei că va porni o acțiune de intimidare pe lângă Regele celor Două Sicilii pentru desființarea monopolului care dăuna atât de grav interesele comerțului britanic și într'adevăr, peste câtva zile, ambasadorul Angliei la Neapole prezintă Suveranului o notă „energică" în care Regele Ferdinand al II-lea era învinuit de a fi violat tratatul de amiciție stipulat cu M. S. Regele Angliei.

In felul acesta Marea Britanie caută să influențeze guvernul din Neapole dar Ferdinand, sfătuit de miniștrii săi, răspunde demn și răspicat Lordului Templeș. „Dumnezeu și dreptatea sunt de partea mea și deci pot avea mai multă încredere în forța dreptului decât puteți avea voi în dreptul forței"?

Războiul bătea la ușe. Ambasadorul își pregătea bagajele și flota britanică din Mediterană ancorată la Malta începe de fapt blocada navală contra Regatului celor Două Sicilii. Indârjit, Ferdinand al II-lea nu-și pierde curajul și trece la măsuri de represalii sechestrând toate corăbiile vrăjmașe cari se găseau în porturile de pe coastele napolitane și ale Siciliei. Incepe chiar să facă pregătiri pentru a duce războiul contra Maltei, spre a elibera aceasta insulă care din punct de vedere geografic aparținea regatului său.

Dar curajul și demnitatea nu sunt de ajuns când ai de-a face cu un adversar așa de puternic. Anglia nu abandonează intenția de de a prăda poporul sicilian și în cele din urmă isbutește să acapareze întreaga producție a sulfului. A fost întotdeauna un obicei englezesc cel de a pune stăpânire pe materiile prime ale celorlalte țări, în numele doctrinei libertății economice, punând în mișcare manevrele comerciale cu artificiile diplomatice.

Războiul pentru cucerirea sulfului n'a avut ioc pentrucă Marea Britanie, ca întotdeauna, a știut să învingă fără luptă și exploatarea industriei sulfului, care la un moment dat părea să fi încetat, a putut să urmeze mai departe.

Cele de mai sus ne arată care a fost spiritul și armele de cari s'a servit Anglia pentru a ajunge la dominația economică a lumii, dominație care astăzi se apropie de ziua lichidării.

A apărut în Colecția «Universul Literar»

A DOUA PRIMAVARA

SONETE

de ION SAN-GIORGIU

Războiul sau Pace?

Colaborarea militară germano-română

Pe linia arbitrajului dela Viena [illegible] purcede efectiv la garantarea integrității și securității noastre [illegible] efectele prezenței misiunilor militare și de aviație germane în România [illegible] de pace și de bună ordine în Balcani. Intrigile engleze pentru extinderea [illegible]lui în răsăritul Europei încăodată demascate și dejucate de puter[illegible]

Venirea formațiilor militare germane în România a fost urmată de o serie de svonuri și comentarii dintre cele mai fanteziste.

Toate pornesc din izvoare englezești și încearcă să prezinte lucrurile ca începutul unor tulburări serioase în Balcani. Dorința cercurilor britanice, a celor de influență britanică este de a se crea impresia că opera de pace în Balcani, întreprinsă de puterile Axei și soluționată de arbitrajul dela Viena, s'ar găsi într'un mare impas. In realitate, lucrurile sunt tocmai contrarii. Misiunea militară nu este altceva decât aducerea la îndeplinire a unor hotărîri luate la Viena. Actul acesta nu este deci decât încă o etapă spre pacificarea deplină a acestei părți din Europa. In felul acesta trebuie el interpretat și nu altfel. Căci o altfel de interpretare înseamnă a face jocul Angliei și al inamicilor viitoarei orânduiri europene, pentru care trebuie să acceptăm acum cu toții privațiuni și jertfe.

Care sunt deci în realitate scopurile pentru care au fost invitate la noi trupe din puternica și glorioasa armată germană? Ele sunt în număr de trei. In primul rând, trupele acestea vor sluji la reorganizarea armatei noastre, reorganizare întreprinsă de d. general Antonescu, Conducătorul Statului. In al doilea rând, ele vor servi pentru instrucția armatei noastre în tehnica nouă a războiului. In sfârșit, în al treilea rând, formațiunile aviației de vânătoare germane vor apăra regiunile petrolifere dela noi, primejduite, după cum se știe, de atâtea încercări de sabotaj engleze, dintre care unele sunt foarte recente. Acestea sunt rosturile reale ale misiunii militare germane, nu altele. In ele vedem exercitarea pozitivă a unei colaborări sincere româno-germane, nu numai pe plan politic, dar și pe plan militar.

Armata noastră a trecut prin câteva încercări grele, care au verificat pe mulți dintre conducătorii ei și au scos la lumină lacune grave, fără de care poate că nu s'ar fi ajuns la unele situații grele. Documentele publicate de d. general Antonescu, Conducătorul Statului, au arătat opiniei publice, cu competență și cu obiectivitate, toate erorile și abuzurile, toate lipsurile armatei noastre. In greaua activitate de reorganizare a unei asemenea armate, Conducătorul Statului și-a apropiat ajutorul misiunii militare germane.

O altă problemă tot atât de importantă este aceea a instrucției armatei noastre care se reorganizează. Școala noastră de strategie este de factura veche franceză. Or, s'a văzut în luptele din Franța că strategia franceză a fost cu mult depășită. Războiul actual a ridicat probleme nu numai de strategie, ci și de tehnică, de pricepere a coordonării acțiunii unor arme noi ca tancul și aviația. Comandamentul german și-a trecut cu cei mai desăvârșit succes marele examen.

Pregătirea ofițerilor [illegible] Reichului s'a dovedi[illegible] cită. Nu este deci [illegible] noi să luăm lecții d[illegible] de luptă dela cei ca[illegible] în atâtea rânduri [illegible] boiului modern?

Totodată, prin ve[illegible] germane la noi se înd[illegible] mal clauza arbitraju[illegible] na, care, după rezo[illegible] mei granițelor, acor[illegible] Axei pentru hotarel[illegible] tuale. Așadar, spre [illegible] Anglia care se grăbe[illegible] generozitate garanții [illegible] nu le transforma nici [illegible] lități, rămând numai [illegible] mania dovedește hot[illegible] tită de a-și ține în [illegible] gajamentele. Aceast[illegible] pretarea pe care o d[illegible] italiene misiunii germ[illegible] arătând că numai în [illegible] agenții britanici din [illegible] nărene, ca și din re[illegible] lifere românești, vor [illegible] pună în aplicare planurile [illegible] sabotaj. O producție de pe[illegible] adăpost de comploturile en[illegible] va satisface nu numai ne[illegible] de război ale Axei, ci și via[illegible]nomică a României, care alt[illegible]i ar suferi enorm.

[illegible]ecția aceasta acordată de [illegible] este urmarea firească a ra[illegible]ilor amicale dintre Germa[illegible] noul regim politic din Ro[illegible], care e gata să-și dea partea [illegible] contribuție pentru refacerea [illegible]pei. Din dorința de a conlu[illegible] ambelor părți și din sincera [illegible] a Germaniei de a sprijini [illegible]nia în timpul revoluției na[illegible] pe care o trăește, a hotărît [illegible]onducătorii celor două state [illegible]gă consecințele cunoscute. [illegible]ăm, măsurile concrete luate [illegible]sc odată mai mult voința [illegible] a nu-și lăsa angajamentele [illegible] ca intenții binevoitoare, [illegible]teră moartă pe un document [illegible]aloare practică imediată, așa cum a făcut Anglia. Luându-și răspunderea formală dela Viena, puterile Axei nu au întârziat să dea interpretarea concretă a garanțiilor acordate.

Desigur că dacă Germania și-a asumat o asemenea misiune, își slujește și propriile ei interese. Nu trebuie să se considere numai răspunderea pentru noua orânduire europeană și pentru pacificarea regiunilor dunărene ca singurele motive ale acțiunii Reichului. Măsurile militare pe care le-a luat sluiesc în acelaș timp și interesele economice care o leagă de România. Spuneam mai sus că trupele germane vor da un ajutor efectiv la apărarea sondelor noastre petrolifere. Intr'adevăr, în privința aceasta, se pare că nu sunt imposibile noi încercări de tulburări provocate de agenții britanici dela noi. Formațiunile de vânătoare germane vor opune rezistența lor tuturor tentativelor — de a cauza stricăciuni — ale inamicilor noștri, constituind în acelaș timp un simbol al prieteneștei colaborări româno-germane.

★

După ce am lămurit care sunt cauzele venirii la noi a misiunii militare germane, găsim necesar să înfățișăm în puține cuvinte aspectul pe care-l ia războiul în urma acestei operațiuni. Desfășurarea războiului în Orientul apropiat va suferi cu siguranță în curând schimbări serioase. Cercurile londoneze sunt foarte îngrijate de urmările nouei situații din Sud-estul european. Nu de mult, „Times" anunța că cea dintâi consecință a acestei situații va fi nevoia de a se ridica parte din trupele engleze din Egipt. Statul Major britanic din Cairo va trebui să avizeze foarte curând asupra acestei măsuri. Pierzând orice speranță de a provoca tulburări în Balcani și de a aprinde aici războiul, fața războiului din Orientul apropiat se schimbă astfel cu totul. Se impun o serie de mișcări strategice dificile și grabnice. Trupele engleze strânse mai toate în Egipt vor trebui astfel să fie retrase în parte pentru a fi transportate în Palestina, deoarece, prin noua situație din Balcani, flota engleză din Marea Mediterană are o poziție dintre cele mai grele.

Evident, se impune, după cum anunță agenția **Reuter** și accelerarea acțiunii de clarificare a poziției Turciei și prin aceasta a poziției vitale în ceea ce privește Canalul de Suez.

Aviatorul Herman Göring

Elogiul unui adversar în luptă

Aviația are legile [illegible] Atât timp cât lupți [illegible] de nimic. In momen[illegible] care adversarul este [illegible] torul german trebuie [illegible] cavalerește. In acea[illegible] Göring a fost totdea[illegible] plu. Și cât de stima[illegible] mani a fost el pentr[illegible] povestește căpitanul [illegible] Krause-Jensen, care [illegible] războiul mondial de [illegible] ței contra German[illegible] mea cu ultimul co[illegible] mutei escadrile a l[illegible] actualul mareșal al [illegible] man Göring, este de [illegible] cunoșteam avioanele [illegible] numite ale adversar[illegible] cunoșteam capacitate[illegible] cum și tactica ce o [illegible] urma îndelungatelor [illegible]

„Intr'o zi, sburam [illegible] meu și luam fotogr[illegible] mentul când mă g[illegible] depărtare de frontul [illegible] serv un avion germ[illegible] poia. Deoarece noi [illegible] întâlnim, eram curio[illegible] este acest sburător [illegible] m'a observat și sbu[illegible] Sburăm încrucișat [illegible] noaște și ne apropi[illegible] ce mai mult prin [illegible] Eu nu mai aveam [illegible] gajez din nou în lup[illegible] sarul meu, deschise [illegible] mă obligă să-i răsp[illegible] din ce în ce mai ap[illegible] ne găsim ținta. De[illegible] germană descrie o [illegible] mă încercui și mă [illegible] mitralierii.

„Aceasta s'a înt[illegible] repede, încât eu nu [illegible] să răspund. Atunci [illegible]

[illegible] prin gând că trebuie să fie [illegible]are adversar. Mașina adver[illegible] repetă jocul de mai sus, care, [illegible] timpurile de atunci, era o [illegible]are foarte periculoasă și a[illegible] imposibilă și înțelesei re[illegible] că trebuie să fie comandan[illegible]cadrilei, căpitanul Göring.

[illegible]care mare aviator, are tactica [illegible]cială. Dar numai Göring reu[illegible] sboare astfel. Eu am luptat [illegible]iodată până atunci. Și am [illegible] cu mașina mea așa cum [illegible]tă nu am sburat. Totuși am [illegible]scut clar, că adversarul îmi [illegible]uperior. Se înțelege că nu era [illegible] un joc de-a șoarecele și pi[illegible] dar mi-a fost imposibil să [illegible] contra unui geniu al aviației. [illegible]iu de câte ori am sburat în[illegible]t și am împușcat unul asu[illegible] situia. Urme adânci pe aripile [illegible]torul meu arătau că fusesem [illegible] bine nimerit. Totuși lipsea [illegible] lovitura definitivă.

[illegible] mijlocul unei situații deve[illegible] bună pentru mine, deodată [illegible]aliera mea nu mai descărca. [illegible]ovesc cu pumnul arma deve[illegible]ușie, dar în zadar. Lovesc și [illegible]banderola cu cartușe, într'un [illegible]t de disperare. S'a sfârșit [illegible]se! La această ideie ajunse[illegible]. Adversarul meu a fost desi[illegible] surprins, văzând că nu mai [illegible] niciun foc. S'a apropiat de [illegible] a observat că mitraliera îmi [illegible]defectă și a înțeles că nu mai [illegible]capabil de luptă. Atunci — și [illegible] a fost cel mai mare mo[illegible] din viața mea de aviator, — [illegible]rat aproape de mine și salu[illegible] cu mâna la capelă, s'a în[illegible] spre linia germană. Din a[illegible] moment stimez armata germană".

Cronica externă

Călătoria d-lui Eden, ministrul de războiu al Marei Britanii, în Egipt și în Asia Mică, trebuie văzută ca o îndoită misiune: militară și politică. Se pare că Anglia încearcă o desperată manevră de a se salva. Stâlpii de susținere ai imperiului Britanic se clatină și nădejdea de a mai continua războiul a fost spulberată de ultimele evenimente. La Londra domnește temerea, că în clipa în care în sectorul de răsărit al Mediteranei s'ar întâmpla anumite lucruri, la care d. Churchill abia are curajul să se gândească, totul va fi pierdut pentru Anglia. Ea privește cu bătăi de inimă spre Balcani, unde România a rupt cu trecutul în mod atât de radical și exemplar și s'a alăturat Puterilor ordinei noui. De asemenea știu că acum când Spania chiamă pe Serrano Suner să preia ministerul afacerilor străine, armata generalului Grazziani, pe pozițiile sale de curând cucerite, e gata de fapte noui și au mereu noui dovezi, că au subestimat în mod primejdios puterea flotei italiene. Este deci explicabil că englezii au serioase temeiuri de îngrijorare cu privire la canalul Suez, la Cipru, Haifa, petrolul Mossul, la întregul parapet din Asia mică al Indiilor. Și după toate combinațiile și variațiile lor ei au ajuns acum la concluzia că trebuie să se facă ceva, cât mai repede, și de aceia au trimis pe ministrul Eden în călătorie.

Misiunea d-lui Eden este să convingă pe egipteni să acopere cu corpurile lor frontul britanic și să atragă atenția comandamentului britanic de acolo, că de acum înainte strategia tradițională britanică de retragere trebue să aibă anumite limite. După cum se aude, se plănuește ca d. Eden să continue călătoria sa spre Palestina, Ankara și Atena. Și propaganda britanică se străduește de pe acum să prezinte această călătorie ca un eveniment politic de primul rang. **Se spune chiar „că guvernul britanic n'a avut niciodată intenția ca armatele britanice să ducă mereu un războiu defensiv în Mediterană".**

In felul acesta Londra speră că lumea va putea să creadă că aci ar fi vorba de o inițiativă energică a Angliei, luată în toată libertatea de acțiune. Este însă o inițiativă care nu poate da rezultatele scontate la Londra.

Este foarte probabil că d. Eden nu va putea găsi îndeplinire a dorințelor sale în acest turneu. Ce ar putea oferi el? Cu ce ar putea amenința? Când auzim că Anglia „a dezaprobat energic" atitudinea guvernului bulgar față de Puterile Axei și a mai anunțat că „după victoria finală britanică va cere socoteală" nimeni nu se sperie. Anglia nu mai are ce căuta în spațiul de Sud-est, și câte săptămâni sau luni va mai avea încă vreun rost în partea de răsărit a Mediteranei, aceasta depinde de puterile Axei, fără ca d. Eden să poată schimba cât de puțin această hotărîre.

In orice caz, tentativa guvernului britanic dă măsura exactă a situației dezastroase în care se află Anglia.

Ziarele germane publică din Stockholm următoarele comentarii asupra acestei chestiuni:

Sgomotul cu care Londra a însoțit evenimentele recente din Balcani, în special din România, a amuțit dintr'odată. Lămurirea oficială germană asupra trimiterii unor trupe de instrucție și de aviație în anumite regiuni ale României, a dus acțiunea engleză de rupere a relațiilor din România la ultima lor fază. Asupra soartei ambasadei engleze din București, se păstrează deocamdată tăcere la Londra; se anunță totuși că s'a început evacuarea actelor și a personalului. Ruperea oficială a relațiunilor diplomatice dintre Anglia și România nu va putea deci întârzia.

Grijile asupra nouei desfășurări a operațiilor militare în Orientul apropiat cresc din ce în ce în cercurile londoneze prin noua situație militară din Sud-est. Acum câteva zile „Times" a anunțat că cea dintâi consecință este necesitatea Statului major britanic din Cairo de a ridica trupe din Egipt. După ce au fost adunate în Egipt toate forțele de luptă engleze din Orient, generalul Wavell se vede nevoit să retragă parte din aceste trupe pentru a le duce în Palestina, pentru că flota engleză din Marea Mediterană, are, prin situația din Balcani, o poziție grea.

Intr'o notă semi-oficioasă privitoare la evenimentele din România, **Reuter** anunță că acțiunea pentru *clarificarea poziției Turciei* și prin aceasta a zonei vitale în ceea ce prvește Canalul de Suez ar putea fi accelerată.

Toți comentatorii, foarte îngrijorați, susțin că prin prezența trupelor germane în România raporturile turco-engleze vor fi supuse la cea mai dificilă încercare. Unele voci autorizate cred că Turcia „încă nu ar fi pregătită pentru această încercare", cel puțin în înțelesul speranțelor Angliei. In Londra se spune că o neutralizare nu numai politică, ci și militară a Turciei va pune comandamentul superior englez din Cairo în fața unei situațiuni strategice cu totul noui, care va influența hotăritor mersul războiului din Marea Mediterană și din Egipt.

De după culisele intrigilor iudaice de războiu împotriva Germaniei antisemite

— Un guvern vrea războiul —

(Continuare din Nr. trecut)

Miniștrii au sosit în fața palatului, au trecut prin anticameră și țin ședință în sala de jos, care dă în grădină. Pe pereții acestei săli atârnă portretele suveranilor europeni: împăratul Franz Iosef îi privește de sus, Victor Emanuel II, regele Italiei și Papa Pius IX. Napolon III a ordonat ca aceste tablouri să fie puse aici pe când era numai președinte și nu împărat. Da, aceste chipuri dau ocazie politicienilor să-i privească. Regii au fost păstrați în farmecul tinereții lor și bătrânul ministru Pichon, colaboratorul tratat atât de rău al lui Clemenceau, îi spunea uneori lui Briand: „Regii aceștia au făcut popoarelor lor impresii mai bune decât miniștrii republicani!" — „Aceasta se explică prin faptul că ei sunt regi la vârsta la care noi nu putem fi miniștri", răspunse Briand.

Dar azi nu e timp pentru asemenea glume. Astăzi se pune problema dacă Franța trebuie să primească sau nu propunerea Führerului pentru o pace de 25 ani. Președintele Lebrun apare și domnii care așteaptă își sting țigările, căci în timpul consiliului nu se fumează. Iau loc, după cum s'a indicat: în mijlocul marei mese stă Președintele, în dreapta, vice-președintele consiliului, apoi ministrul de finanțe; în stânga lui ministrul de justiție, „*Garde de Sceaux*". Ministrul de externe Flandin face un expozeu al situației: Țara Rinului este ocupată și el s'a înțeles cu Londra să se convoace imediat o conferință a puterilor care au semnat tratatul de la Locarno, conferință ce va avea loc la Paris. Aceasta înseamnă ceva — dar nu este suficient. Domnul Mandel încă nu a luat cuvântul, se ține deoparte, își așteaptă ceasul, dar ceasul a venit și pentru elevul lui Clémenceau. Acesta rostește tăios: „*Chestiunea se pune într'un cuvânt dacă vom răspunde unei lovituri cu o contra lovitură sau dacă ne vom mărgini la obiecțiuni juridice. Acestea sunt întrebările, la care vreau să am un răspuns!*"

Cuvintele lui Mandel au eliberat durerile. Albert Sarraut, președintele consiliului, Flandin, ministrul de externe, Paul Boncour, bărbatul dela Geneva — toți lămuresc sus și tare că ocuparea Țării Rinului este o acțiune militară și că trebuie să se răspundă printr'o acțiune de aceeaș natură. Guvernul francez va propune puterilor semnatare ale pactului dela Locarno să acționeze cu armele împotriva Germaniei și în scopul acesta Franța va face primul pas. Căci consiliul de miniștri hotărăște: linia Maginot trebuie imediat ocupată, trupele africane din sud trebuiesc puse în marș; trupele de graniță trebuiesc chemate din concediu și ținute în stare de alarmă.

Dar toate acestea nu-i sunt suficiente domnului Mandel.

„*La o acțiune ca aceea a ocupării Țării Rinului, Franța nu poate răspunde decât printr'o mobilizare!*" spune el sever.

„*Consiliul de miniștri a hotărît tot atât cât și o mobilizare parțială*", răspunde generalul Maurni.

La cuvântul „mobilizare", respirația se oprește — „mobilizare" — înseamnă război!

„*Mobilizarea parțială e primul pas către mobilizare, domnii mei*", spune energic d. Albert Sarraut. Este hotărît să ducă lucrul acesta mai departe. Vrea război. Și nu-l vrea numai el: îl mai vrea și Mandel și Paul Boncour și toți dușmanii unei Germanii întărite — iar miniștrii, care încă nu-l vor, se vor ralia hotărîrii, dacă el, Albert Sarraut, pune chestiunea astfel. Și d. Lebrun va semna decretul care aduce războiul.

Seara, deschizându-și aparatele de radio, francezii aud vocea președintelui consiliului de miniștri Albert Sarraut. Vorbește în fraze înflăcărate împotriva acțiunii germane; încearcă să convingă poporul. „*Un astfel de pas*", strigă el, „*poate fi făcut de Germania pentru că știe Franța desbinată, sfâșiată de lupte politice. Dar întotdeauna Franța a știut să-și recapete unitatea, când a fost vorba de un dușman extern. Eu declar aici solemn: Franța nu va trata cu Germania, câtă vreme Strassburg va sta sub amenințarea tunurilor germane!*"

Prin aceste cuvinte, președintele guvernului francez a adus hotărârile luate la cunoștința întregei lumi și lucrul acesta a fost intenția lui bine chibzuită. Franța să nu mai dea înapoi, să pornească la luptă și să îngenunchie Germania.

Președintele consiliului a vorbit de la el din casă și domnii dela radio au plecat cu microfonul. Acum vine pasul ultim și hotăritor — Albert Sarraut așteaptă în locuința lui depe Avenue Victor Hugo 15 pe șeful Marelui Stat Major Gamelin, pentru a-i asculta concluziile lui militare: nu-și închipuia ce va afla în consfătuirea aceasta nocturnă cu însemnatul militar.

Din literatura germană contemporană

MECENA

nuvelă de Paul Ernst

Actorul are nevoe de director, căci cine altul i-ar putea plăti salariul? Bărbatul are nevoe de femeie, căci cine altul i-ar găti mâncarea, i-ar spăla şi i-ar călca rufele? Cizmarul are nevoe de pielar, căci cum ar pute aface ghetele fără piele? Poetul are nevoe de un Mecena.

El are neapărat nevoe de un Mecena.

Dar fiecare artist îşi găseşte directorul, fiecare bărbat femeia, fiecare cismar pielarul, doar poetul nu-şi găseşte niciodată Mecena. Ba s'a şi afirmat că Mecena n'ar fi ceva real; ar fi doar o iluzie, ceva asemănător cum e pentru dramaturgul de azi scena care să-l reprezinte sau aşa cum este pentru cămilă prin pustiu sticla cu apă, pe care călătorul o pune să bălăngăne înaintea ochilor ei, atârnată de un băţ de undiţă; cămila crede că trebue să facă doar un pas şi va ajunge sticla; dar sticla înainteazā odată cu ea şi astfel biata cămilă aleargă, până ajunge în oraşul unde călăreţul îşi are trebile sale; ajuns aci, acesta îşi strânge liniştit undiţa, scoate sticla, pe care o goleşte singur.

Această părere e falsă. Mecena există.

Lelio vine la poet şi-i povesteşte, că dintr'o ţară din Nord, unde oamenii locuesc în case de lemn, sunt proşti şi au mulţi bani, a venit un bărbat, care poartă o pereche de ochelari mari, e foarte virtuos şi vrea să scrie o care mare despre poeţii, care au scris piese de teatru. I-a făcut cunoştinţă doctorul, iar când l-a întâlnit a doua oară pe stradă, străinul a făcut o mutră plouată, se făcu ca şi cum nu l-ar fi văzut pe doctor şi coti repede într'o uliţă laterală; îl crezuse pe doctor drept un doctor adevărat şi i-a fost ruşine că încă nu se îmbolnăvise. Prin doctor i-a făcut cunoştinţă Lelio. Lelio îşi cunoaşte omul. Îndată l-a pompat.

Cum?

Îi povesti că a visat că-i merge grozav de rău; trebuia să mănânce sfori în loc de macaroane, iar sforile sunt grele de digerat şi n'au nici o valoare nutritivă. E o auto înşelare să mănânci sfori. Şi el visă astfel mai departe că cere străinului un Scudo, pentru a-şi cumpăra macaroane; străinul îi promite acest Scudo, dar întâmplător nu are banii la el. Străinul se jenează când Lelio îi povesteşte visul, se face roşu, se scuză că a uitat cu totul că a promis lui Lelio un Scudo; şi ce face? Scoate punga, ia un Scudo şi i-l dă lui Lelio. „Acesta e Mecena", spune Lelio prietenului; el ia astfel sub mâna sa pe poet, deoarece îl cunoaşte bine pe străin, şi-l duce la acesta.

Străinul e rău dispus, când veniră cei doi. Hangiul său nu-i iubeşte pe comedianţi şi-i spune mereu că aceşti comedianţi îl înşală. Străinul cumpărase dela director un iepure de casă, un iepure dresat, care rage ca un leu şi pe care directorul l-a desvăţat să nu mănânce, fiind astfel uşor de întreţinut, căci de ce mai are nevoe un iepure? Iepurele însă n'a mugit la străin, ci s'a întins şi muri. Hangiul îl întărâtă pe străin încât acesta se duse la director şi se plânse; directorul dădu din cap şi spuse: „A murit? Foarte curios! Asta n'a făcut-o niciodată animalul la mine. „Dacă directorul spune asta, atunci desigur e adevărat. Străinul îi face hangiului reproşuri, că-l vâră în situaţii neplăcute, şi de aceea e supărat. Dar numai de cât devine prietenos, când Lelio îi prezintă pe poet. Poetul declară că bucuria este pentru el. Străinul vorbeşte foarte frumos despre teatru, poetul foarte frumos despre ştiinţă. Străinul găseşte că teatrul ţine în faţa lumii o oglindă. Poetul găseşte că ştiinţa ne desăvârşeşte. Străinul găseşte că teatrul îndreaptă moravurile. Poetul găseşte că ştiinţa libereazā pe om de prejudecăţi.

Străinul îl ia pe poet de mână şi-l duce într'o cameră. Aci îşi aranjase el pe stelaje cărţi, cărţi vechi şi noui, legate în piele de porc sau pergament, sau doar broşate, cărţi mici şi mari, groase şi subţiri, cărţi tipărite sau scrise de mână. El e tare mândru de aceste cărţi, căci ele cuprind toate comediile, dar mai mândru este de cărţile scrise de mână. Le-a cumpărat de peste tot, de pe la anticari, dela băcanii, care rup pur şi simplu câte o foaie dintr'o carte veche, fac din ea o pungă şi vâră apoi în ea de un Soldo scorţişoară; unele le-a cumpărat şi dela librari. Are nevoe de toate aceste cărţi, deoarece vrea să scrie o carte despre ele. Lelio trebue să se cazneascā să nu râdă tare, poetul e însă adânc mişcat, căci el vede un volum gros, în care a scris piese de teatru de ale lui; a vândut acest volum unui băcan pentru o litră de - untdelemn. Îl găseşte acum la învăţatul străin, iar pe acest volum pune învăţatul străin mare preţ, căci bucăţile pe care le conţine sunt foarte frumoase, şi n'au fost încă tipărite şi aparţin unui poet pe care învăţaţii nu-l cunosc încă. Poetului îi curg lacrimi, dar el nu îndrăzneşte să spue că bucăţile le-a scris chiar el; e şi atât de mult de când a scris acel volum, era pe atunci încă foarte tânăr.

„Da, spuse străinul, lacrimi ar putea plânge cel ce-ar vedea cât de frumoase sunt aceste bucăţi; şi iată că numele poetului e necunoscut, ştiinţa nu ştie nimic despre el. Ce pierdere e asta pentru ştiinţă!". Poetul spuse timid că el crede că l-a cunoscut pe autor, nu crede doar, ştie sigur. Străinul întreabă curios, poetul răspunde cu vocea tremurândă. Străinul vrea să tipărească bucăţile, vrea să le tipărească pe hârtie frumoasă cu ilustraţii făcute de cei mai renumiţi desenatori să le adauge şi o cercetare ştiinţifică, în care să arate care au fost precursorii poetului, de unde şi-a luat materialul, în ce cercuri a trăit; poetului îi vine ameţeală, aşa dar bucăţile sale vor fi tipărite! Este disperat că n'a spus că sunt ale lui. Străinul îl întreabă cine e autorul, poetul spune un nume care-i vine în minte; el spune că le-ar fi scris căpitanul de jandarmi Tromba, care a murit de curând. Învăţatul găseşte întărite presupunerile sale, întreabă mai departe şi poetul povesteşte despre Tromba, ceace ştie despre Tromba, că a fost un om bun şi că avea doar o fiică, că toţi oamenii l-au iubit şi chiar derbedeii, căci era un om cumsecade; el povesti astfel de toate. In sfârşit Lelio spuse că şi poetul însuşi ar fi scris mult, deoarece de treizeci de ani încoace trupa joacă numai piese de ale lui. Poetul face cu mâna o mişcare de dezaprobare spunând că piesele sale sunt prea neînsemnate; Lelio povesteşte însă străinului conţinutul unei piese, arătându-i ce rol fusese stabilit pentru el; străinul vrea să cetească şi piesele poetului; poetul îşi dă seama că acesta va recunoaşte după asemănarea scrisului că şi volumul, pe care-l are, e tot al lui. El încearcă să scape, spune că scrisul său e urît, că piesele au fost scrise pe foi volante, n'ar putea înţelege nimic din ele; străinul devine şi mai insistent, Lelio cunoaşte un scrib, care le-ar transcrie pentru puţini bani, scrie parcă ar desena, cu lupa se poate cerceta scrisul său, fiecare literă e la fel de mare cu cealaltă; şi scurt şi cuprinzător, străinul îl sileşte pe poet să ia un pachet din cea mai fină hârtie olandeză, având ca filigram un crin, şi o monedă de aur pentru ca să dea piesele sale scribului să le scrie cu scrisul său frumos pe această hârtie, iar după ce va fi scris pentru un ban de aur, să aducă atunci străinului manuscrisul, acesta îi va da un nou ban de aur, pentru a continua scrisul.

Lelio părăseşte împreună cu poetul pe străin şi spuse apoi pe stradă: „Ce ţi-am spus? Un Mecena"! Poetul dă tăcut din cap şi cară cu greu pachetul de hârtii.

Birtaşul, la care locueşte străinul, le toarnă câte un pahar de vin bun şi deşi el îi incondeiază mereu pe comedianţi la străin, aceştia găsesc totuşi de cuviinţă să-i dea şi lui posibilitatea să câştige banul ce vine dela străin, deoarece acesta locueşte doar la el. Poetul vrea desigur să pună să se scrie bucăţile sale pe hârtia cea frumoasă, căci dacă vechile opere de tinereţe, pe care le-a uitat de mult, i-au plăcut atât de mult străinului, atunci cele de mai târziu îi vor plăcea în mod deosebit, şi acesta le va da desigur la tipar pe o hârtie frumoasă cu ilustraţii şi de data aceasta cu numele autorului; căci a doua oară nu va ma fi atât de prost să lase gloria sa căpitanului Tromba, şi încă fără a câştiga măcar un Scudo. Dar comedianţii găsesc că e inutil să tipărească bucăţile, căci atunci ele pot fi jucate şi de alte trupe, poetul e astfel convins, toţi coboară în beci, unde birtaşul îi primeşte cu temenele, căci el ştie că străinul le-a dat bani.

Lelio comandă. El comandă un Fritto. Birtaşul are un Cessanese, cinci ani l-a ţinut birtaşul în beci. N'a umblat niciodată la butoi, nu l-a pritocit, pierderea îi era indiferentă; lui îi era de Cessanes, şi a devenit un Cessanese! Aşa dar Lelio comandă Cessanese. Birtaşul are un ied; îl aduce, îl cântăreşte în mână, ridică un piciorus şi-l lasă să cadă, o cunoaşte pe mamă-sa e o capră fină, trei litri de lapte dă pe zi, ca nuca e laptele de gustos; de ai băut din laptele ei atunci ţi-e scârbă de orice alt lapte, nici nu-l mai poţi mirosi măcar! Trei săptămâni a stat la mamă-su iedul, şi apoi asta e o carne! Se topeşte pe buze, nici nu-i nevoie s'o mesteci, o sugi doar! Aşa dar Lelio comandă şi iedul. Birtaşul are şi un Montepulcio. Poetul îi tae vorba. El comandă şi un Montepulciano.

Şi astfel stabilesc comedianţii o listă de mâncare şi aleg şi băuturile, iar dacă nu se potriveşte totul prea perfect, căci el aleg ceeace birtaşul are şi le oferă; el găsesc totuşi mâncarea foarte gustoasă şi pe birtaş foarte serviabil şi toţi sunt foarte mulţumiţi şi cu voe bună. La sfârşit Lelio face socoteala cu birtaşul, iar pentru că birtaşul ştie exact ce au primit de la străin, face socoteala ce trece cu ceva peste un napoleon şi astfel cuprinde în socoteală şi fina hârtie olandeză. A doua zi străinul e foarte supărat, el n'a putut dormi toată noaptea deoarece comedianţii au făcut mare scandal. Dar când el face reproşuri hangiului, acesta ridică din umeri şi scoate la iveală hârtia cea fină olandeză, povestind că aseară comedianţii au băut tot ceace el a dat poetului, făcând totodată şi observaţiuni moralizatoare, că un cunoscător de oameni ştie cu cine are de-a-face, şi că el ca hangiu trebue să fie politicos cu oricine, care vine la el, aceasta e datoria sa, de aceea e birtaş şi lui nu-i pasă de unde au oamenii banii, pe care-i beau la el. Scandalul nu e tolerat la el, o veselie cuviincioasă nu poate însă interzice oamenilor; astfel vorbeşte el mai departe, între timp străinul îşi macină supărarea, căci acum a devenit neîncrezător în comedianţi şi înclină să socotească pe Lelio şi pe poet doi escroci.

Poetului îi e desigur greu să-l viziteze pe străin; acesta ar fi putut să se lămurească singur de toate, dacă l-ar fi vizitat el pe poet; dar la aceasta îl împiedicau prejudecăţile sale. El pleacă astfel din Roma, fără să fi cunoscut operile poetului. Numai volumul cu dramele din tinereţe, pe care le socoteşte operile lui Tromba, le ia cu el.

După cum ştim el voia să le tipărească, şi, deoarece poetul n'a mai tipărit nimic, iar cetitorul, care şi-ar fi procurat volumul printr'un anticar cu relaţii bune, şi-ar fi putut face o idee de valoarea operelor poetului şi n'ar trebui să-l creadă pe povestitor pe cuvânt, că acesta a fost un mare poet.

Dar învăţatul străin era un om foarte temeinic. El cercetă ani de-a rândul personalitatea lui Tromba, stilul dramelor sale, izvoarele sale, precursorilor şi a imitatorilor săi şi lucrarea nu fu terminată, când el muri. Moştenitorii săi vândură însă biblioteca şi manuscrisele sale şi astfel ajunseră din nou operile de tinereţe ale poetului a doua oară la un băcan şi de data aceasta nu mai fură salvate; băcanul rupse din carte foae cu foae şi făcu din ele pungi pentru piper boabe sau piper pisat, pentru nuci şi pentru cuişoare, pentru scorţişoară şi chimion, iar în unele pagini înfăşura câte un hering sau o litră de săpun; şi astfel se face că noi nu putem ceti nimic din ce a scris acel poet.

Tradus de
Alexandru Roman
(Din volumul „Komödianten und Spitzbubengeschichten, Edit. Albert Langen - G. Müller).

Plastica germană

Sculptorul Kolbe

Sculptura germană, şi-a precizat obiectul şi s'a limpezit prin momentul Kolbe. *Moment* pentru că acest meşter al daltei, cuprinde tot timpul şi spaţiu plastic de azi al Germaniei.

Kolbe, e om de revoluţie. Revoluţie de viziune, revoluţie de structură, revoluţie socială. Până la el, lucrările cu întindere de monument erau adesea îngreunate de elemente streine de obiectul însuşi. O statuie era străjuită de tunuri, sau îngreuiată de alte decoraţiuni, dezarmonice, inutile.

Kolbe le-a înlăturat. Exterior, materia — în afară de curentele postbelice — rămăsese la maniera clasicului chinuitor oprit asupra amănuntului. Kolbe n'a mai acceptat nimic. Moliciunea, duritatea, tranziţia, nimic nu-i scapă, şi totul corespunde construcţiei, şi momentului.

Obiectul lui Kolbe, e acel pe care-l cuprinde în întregime sculptura: *omul*. Omul, oferit de natură, desfăşurat în spaţiu, fără nici o alteraţie de decor, dar trăind puternic lăuntric şi vibrând exterior.

Kolbe a studiat la Roma şi la Paris. A cunoscut, astfel, şi admirat operele lui Michel Angelo şi Rodin. Dar atât. N'a fost alterat cu nimic în intimitatea lui pură şi n'a suferit influenţă destructivă.

In monumentul liber, gen în care mai târziu avea să exceleze, Kolbe abordează probleme noui, profund omeneşti pretate pe valoarea esenţei în timp şi spaţiu.

Volumul văzut de Kolbe, e o armonie între atmosfera şi spaţiul care-l înconjoară şi subiect. Un om visează, încadrat într'o splendidă peluză, un meditativ, rătăcit într'un parc. Astfel a integrat în natură omul care îi aparţine, într'o minunată şi logică rezolvare.

Spiritual, Kolbe rezolvă, fără a recurge la efectele ultimelor curente, problematica surprinsă prin vibraţiile, mişcările care trăesc exterior şi comunică spontan cu interiorul, sau răspund mişcărilor lăuntrice.

In „Noaptea" subiect abstract, bun doar pentru speculaţii lirice sau pentru pictură, Kolbe rezolvă în *materie* un fenomen care nu intra nici odată în volum.

„Zaratustra" e unul din cele mai mari poeme în granit ale lui Kolbe. Emoţia, dincolo de vreme, deasupra tuturor furtunilor omeneşti, apoi liniştit într'o splendidă şi unică izolare.

In „Dansul morţii" însă Kolbe a realizat una din cele mai mari opere ale tuturor vremurilor. Aici, e o lecţie tulbure, o posesie a spaimei care te înăbuşe, o tremurare interioară, o halucinaţie debordantă. Corpul construit din vibraţii pe un plan, moliciuni pe altul, muşchi cabraţi, e un moment între lumină şi întuneric, între viaţă şi moarte, între elementele negative şi cele pozitive. „Dansul morţii", văzut până la ultimul amănunt al trăirei şi descompunerei, e, între monumentele libere, fără egal.

Poem de înfricoşetoare încercare, e „Singuratecul". O deplasare interioară, alături de prăpăstii, când nu mai trăeşte de cât un singur gând care creşte vast, asasin, înlăturând toate celelalte senzuri, alterând văzul, alterând orice simţ, nemai primind nici o comunicare din afară. O prăbuşire, o panică, apoi o liniştită împăcare, acesta-i „Singuratecul".

Am prezentat, aici, câteva din aspectele problematicei Kolbe. Fireşte, impresii însemnate din fugă şi cu entuziasm şi nu controlul unei obiective critice. Acesta va veni în curând, pe un plan mai mare, ocupându-ne de viaţa, opera şi şcoala Kolbe, aşa cum merită magicianul acesta de linii, care prin viziune şi realizare, a hotărît locul sculpturei germane pe plan universal.

Ion Velicu

Comerţul legionar

Una dintre cele mai grele bătălii pe care le are de dat Legiunea este aceea dusă pe plan economic. Sunt doi vrăjmaşi care trebuiesc înfrânţi grabnic: comerciantul evreu şi condamnabila indiferenţă a multora, care nu găsesc nimic rău în a intra în prăvălia unui asemenea comerciant. Această latură negativă a luptei nu poate însă duce la realizări concrete, decât în măsura în care se păşeşte şi la o luptă constructivă: crearea comerţului românesc. Incercările dinainte de prigoană aduseseră rezultate atât de surprinzătoare, încât avem certitudinea că, deşi bătălia va fi grea, se va ajunge destul de repede la biruinţă. Inainte de toate se impune boicotul general al magazinelor evreeşti. „Nici un ac dela jidani", vechea lozincă naţionalistă, banalizată tocmai pentru că a rămas numai lozincă, trebuie să devină imediat o realitate. In felul acesta comerţul jidănesc va fi distrus fără să fie nevoie de vre-o măsură oficială. Intreprinderile româneşti, ocolite mai ales de snobii care nu găseau în ele toate mărfurile de lux cu etichete pariziene, se vor desvolta grabnic. Locurile rămase goale prin dispariţia negustorilor evrei vor fi ocupate în acelaş timp de români. Dar pentru aceasta să nu se aştepte şi nici să nu se solicite numai ajutorul oficial. Orice iniţiativă cât de modestă va fi un pas înainte, o contribuţie bine venită la reconstrucţia ţării pe baze noi. Comerciantului român i se cere însă renunţarea totală la ceea ce făcea păcatul cel mare al jidanului şi sursa acestuia de îmbogăţire: specula, necinstea, înşelăciunea. Comerciantul român nu trebuie să uite niciodată, cum nu trebuie să uite nimeni de aci înainte în România legionară, că nu este un individ izolat care-şi slujeşte interesele egoiste, ci un luptător, un membru al unei comunităţi, un fragment util al unui organism care aşteaptă dela el partea lui de contribuţie.

GÂND şi FAPTĂ LEGIONARĂ

Adversarii revoluţiei legionare

ION SAN-GIORGIU

Revoluţiile stârnesc, cum e şi firesc, mari şi puternice adversităţi. Dar când revoluţiile sunt simple lovituri datorite unui grup anarhist sau ale unei rebeliuni militare, ele cad până la urmă sub presiunea organică a naţiei.

Dar revoluţia legionară a fost făcută de naţia întreagă. Fiindcă întreaga românitate s'a strâns spontan lângă tineretul martirizat timp de doi ani, tineret care reprezentând România de mâine avea dreptul să smulgă din mâinile generaţiilor falimentare nenorocita şi sfârtecata Românie de azi.

De aceea revoluţia legionară s'a făcut fără vărsări de sânge, fără impilări şi fără răsbunări. Toţi, dar absolut toţi, chiar şi acei care de la 1926 şi până la 1935 au crezut că România putea fi revoluţionată şi înoită au salutat revoluţia legionară ca o salvare şi ca o reabilitare morală a românismului.

Mai mult încă, din ziua în care s'a început prigoana împotriva întregei mişcări naţionaliste, de la Goga şi până la Codreanu, întreaga suflare naţionalistă, cu excepţia oportuniştilor d-lui I. P. Gigurtu, toată lumea a fost alături de Legiune. Iar când Goga a închis ochii, în împrejurări dramatice şi nu îndestul de lămurite, orice naţionalist adevărat nu mai putea întinde mâna acelora care deveniseră călăii ţării sau complicii lor.

Cine a rămas alături de naţiunea protestatară, dar păcălită samavolnic prin votul cinic al Constituţiei şi prin parodia alegerilor parlamentare, reprezenta acea lume care nu ştiuse niciodată ce înseamnă sacrificiul pentru o ideie.

Toţi aceşti domni, consilieri regali rămaşi fără lefuri, paraziţi înlăturaţi din consiliile de administraţie, îmbuibaţii lefurilor astronomice şi speculanţii tuturor guvernelor, sunt astăzi adversarii ascunşi şi laşi ai noului regim. Iar pe lângă ei mişună uneltele duşmanilor noştri de totdeauna şi se vaită evreimea care nu vrea să înţeleagă că s'a năruit ultimul cap de pod iudaic, care a fost Bucureştii.

Eu pun de aceea aici o întrebare. Copiii au smuls o ţară sfărâmată şi incendiată din toate părţile din mâinile părinţilor lor nevolnici. Vor acum aceştia să împiedice sfântul tineret al ţării să reclădească România? Cred ei că în ceasuri atât de grele şi în faţa unui viitor plin de greutăţi şi jertfe nu au datoria să se dea la o parte? Şi nu înseamnă oare orice critică necontrolată şi orice încercare de sabotare un început de trădare faţă de ţară?...

La aceste întrebări să răspundă fiecare român ce se crede „lovit" sau „nedreptăţit" în existenţa lui, şi răspunsul nu va putea fi decât unul singur: la jertfa băeţilor din ultimii doi ani să vie jertfa benevolă a tuturor acelora care s'au bucurat de durerile ticăloase ale fostului regim.

Numai unind jertfa noastră cu elanul creator al Legiunei, vom pacifica şi reclădi ţara.

Ingrijoraţii

Ziarul „Buna Vestiree reluându-şi apariţia sub conducerea d-lui Al. Constant, publică judiciosul articol pe care îl reproducem mai jos:

Există şi la noi, ca în toate începuturile de regimuri autoritare, o categorie restrânsă de oameni, cari din cauza nemulţumirilor personale, văd totul într'o perspectivă foarte sumbră. Văd şi şopiesc. De aceşti oameni, cari se exclud progresiv din comunitatea naţională, nu ne ocupăm decât dintr'o curiozitate psihologică. Ei sunt îngrijoraţi. Conştiinţa lor a fost năpădită deodată de imensa grije şi răspundere a ţării, sângerează la toate nedreptăţile, sunt hipersensibili la orice atingere a mândriei şi independenţei noastre, compătimesc până la discurs şi lacrimi pe fraţii sacrificaţi, sunt gata să pornească în iureş oratoric contra tuturor duşmanilor, se agită verbal, în cafenea, saloane sau petreceri.

Dacă îi cercetezi mai de aproape pe toţi aceşti „îngrijoraţi" constaţi că majoritatea provin din cadrele fostelor partide politice. Ei sunt profesioniştii cuvântului gol şi responsabilii politicei de ieri. Sunt responsabili prin acţiunea directă de guvernare sau prin participarea la beneficii. Astăzi când s'a pornit pe drumul reparaţiilor şi clădirii României noui, definitive, vinovaţii şi beneficiarii de ieri se simt congestionaţi de patriotism şi şoptesc.

Agitaţia lor constituie un fenomen psihologic maladiv. Iar manevra, „îngrijorarea desinteresată", rămâne o ridicolă strategie, bună cel mult să întreţină prestigiul în declin al cafenelei. Excrescenţa aceasta maladivă a societăţii orăşeneşti va dispare curând în oceanul indiferenţei şi se va usca la flacăra realizărilor legionare. „Ingrijoraţii" sunt o categorie, care, ca şi în celelalte state naţionaliste, caracterizează primele luni de tranziţie. Ei reprezintă un fenomen necesar. Deaceea nu interesează decât ca atare.

ALEXANDRU CONSTANT.

Insemnări legionare

Comunicatul ultimului consiliu de miniştri prevede la punctul 8 următoarele:

8. Constatându-se că anumiţi funcţionari publici au înlesnit contrabandele, săvârşind fraude şi făcându-se vinovaţi de mituire, s'a hotărît aspra sancţionare a vinovaţilor şi complicilor lor, prin aplicarea pedepsei de muncă silnică pe viaţă, legiuitorul asimilând aceste acte cu crima.

Este o sancţiune de o severitate binevenită pentru a curma un rău din care ne-am făcut un trist renume. Aplicându-se numai câtorva pedeapsa cu munca silnică pe viaţă pentru fraudă şi mituire, păcatele acestea care au intrat aproape în sângele funcţionarilor noştri vor putea fi grabnic stârpite. Trebue să se sfârşească odată nenorocita mentalitate, care a făcut din noi o ţară a bacşişului. Până acum, luau bani aproape toţi funcţionarii, dela miniştri până la ultimul reprezentant al autorităţii administrative din cine ştie ce fund de sat. Pentru ţăranul nostru de multe ori nu exista legea, care rămânea un lucru neglijabil, ci autoritatea, pe care o putea cumpăra. E prea aspră pedeapsa muncii silnice pe viaţă? Nu, categoric nu. Un funcţionar care ia mită şi e complice într'o contrabandă sau fraudă, nu comite un act care să-i angajeze propria-i cunoştinţă, ci săvârşeşte o **trădare**. Trădare faţă de legea, pe care nu o ia în seamă şi trădare faţă de comunitatea, pe care e chemat s'o slujească şi s'o apere, nu s'o înşele şi s'o fure.

Prin hotărîrea maximului de pedeapsă pentru funcţionarii incorecţi, se împlineşte un vechi principiu legionar. Ii aşeptăm rezultatele cu încredere. Căci acei oameni, care nu au conştiinţa datoriei lor şi nu se lasă convinşi de noul spirit al României de azi, vor trebui pedepsiţi aspru pentru a sta drept exemplu tuturor celor care-i vor înlocui în funcţiunile de stat.

Bătălia fierului vechi

Printr'un ordin al d-lui Horia Sima, comandantul Mişcării Legionare, s'a reluat bătălia fierului vechi, întreruptă de marea prigoană. „Vom da un puternic ajutor economiei naţionale şi vom pune în circulaţie o avuţie părăginită şi de mare valoare", scrie d. Horia Sima. Acesta este cel dintâi rost al bătăliei fierului vechi. Adunarea obiectelor de metal, de cauciuc, răşină, celuloză, sacâz, celuloid, etc., va repune în circulaţie cantităţi enorme de materii prime risipite, pierdute. Mai ales pentru vremurile pe care le trăim, pierderea acestor materii este cu mult mai mare ca mai înainte. Nici-un ac, nici-un capăt de sârmă, nici-o foaie de jurnal nu mai trebuesc lăsate ruginii şi putreziciunii. Adunate şi prelucrate, materiile acestea vor constitui o bogăţie nebănuit de mare pentru economia noastră, atât de greu încercată în vremurile acestea.

Dacă „această bătălie intră în planul de refacere a ţării şi puterea de participare la ea va fi semnul dragostei de ţară a fiecăruia", *bătălia fierului vechi nu este însă numai o acţiune pur economică şi nici numai o încercare a puterilor, ci şi o admirabilă acţiune de educare.*

Suntem încă o ţară bogată, dar mai ales am fost o ţară bogată. De ce totuş atâta mizerie peste tot, la ţară şi la oraşe? Pentru că nu s'a gospodărit destul de bine în mai nici-un domeniu. N'a existat spiritul de economie. Şi nu a existat pentru că fiecare îşi făcea socoteala propriilor lui nevoi şi, dacă era mulţumit, se dezinteresa de ceea ce ar fi putut să-i aducă vre-un prisos. Acestea erau rezultatele unei educaţii individualiste, egoiste. Acum educaţia se face prin şi pentru colectivitate. Cel ce are de prisos îşi dă seama că nu toţi pot avea de prisos, că prisosul lui nu este inutil şi că nu are de ce să se muncească mult pentru a-l căpăta. Economia, chiar dacă nu este necesară pentru satisfacerea propriilor nevoi, ea va aduce alinarea nevoilor altora.

In felul acesta, **bătălia fierului** vechi capătă valoare de simbol, reprezentând spiritul de economie care trebue să prezideze toate actele individuale şi sociale.

Ajutorul legionar

Duminică a fost întâia zi a bătăliei „Ajutorului legionar". Echipele verzi au ieşit pe teren, începând lucrul în sectoarele ce li s'au dat în grije. S'a procedat la recensământul populaţiei nevoiaşe, completându-se fişe, în care se trec: naţionalitatea şi religia celor vizitaţi, pricinele mizeriei în care trăiesc, starea civilă, posibilităţile de întrebuinţare a celor fără lucru. Nu este însă vorba de un recensământ aşa cum s'au făcut atâtea. Vremea birocratismului a trecut. Fişele de care am vorbit sunt necesare pentru centrul „Ajutorului legionar", care va aviza ce măsuri trebuiesc luate. Nevoile urgente sunt însă împlinite numaidecât. Legionarul care găseşte oameni rău bolnavi, flămânzi sau desbrăcaţi la acest început de iarnă, dă un telefon la centru şi i se trimit numai decât la adresa indicată medici, hrană şi îmbrăcăminte. In felul acesta mizeria este alinată, pe cât se poate, pe loc. Legionarii nu făgăduiesc marea cu sarea, ei cer încredere şi răbdare, cuvântul lor cald, omenesc, de frate, alină, fapta lor e suprema dovadă a solidarităţii româneşti.

Sectoarele ce li s'au încredinţat constitue bunul lor sufletesc, ogorul pe care-şi pot cultiva bunătatea, spiritul de jertfă, camaraderia. Ei îşi vor petrece tot prisosul de timp pe străzile ce li s'au dat în grije, alinând durerile şi îngrijorările. Oamenii noştri nevoiaşi nu se vor mai simţi singuri, vor avea protectori gata să facă orice pentru a-i ajuta.

Legionarii în Italia

Vizita celor 120 de legionari în Italia a avut sensul unei regăsiri frăţeşti în ţara Lupoaicei. Sărbătoarea tineretului fsacist a dat prilejul cămăşilor verzi, să ducă în Italia originei noastre solia luminoasă a României noi. S'a reluat astfel tradiţia pe care oameni străini de sufletul latin al naţiei o anulaseră. De azi înainte, însă, uitând tot ce ne-a despărţit de marele popor italian, România şi-a legat pentru totdeauna soarta de Axă. Ea îşi reia, însângerată, dar dârză în durerea ei, misiunea de reprezentantă a latinităţii în Răsărit, dând partea ei de contribuţie pentru clădirea nouei şi definitivei orânduiri a Europei.

Colaborarea aceasta nu mai porneşte din interese, ci dintr'o frăţietate de simţire şi de structură sufletească încă necunoscută peste hotare. Participarea Gărzii de fier la marşul tinereţii „Gil"-ului dela Padova a dovedit admirabil lucrul acesta.

Statul şi Mişcarea Legionară

Cu ocazia inaugurării sediului legionar din Bârlad d. prof. Traian Brăileanu a vorbit Luni despre **Stat şi Mişcarea legionară**. D-sa a lămurit că biruinţa Legiunii nu este o schimbare de guvern, cum cred unii, ci o adevărată **schimbare de regim.** Mişcarea Legionară este o „izbucnire vijelioasă a neamului pentru a-şi apăra şi păstra libertatea". Statul trebue să fie pus în slujba neamului. Ordinea economică va fi substituită ordinei politice. De aceea nu e vorba acum de o substituire de persoane, ci de o schimbare fundamentală de ordine. In felul acesta, statul este ferit de disoluţia, care-l ameninţa prin materialismul iudaic care-şi făcuse instrumente din vechiul regim. Prin conlucrarea entuziastă a tineretului gata de jertfă şi dispreţuitor al beneficiilor materiale, sufletele Românilor vor putea fi strânse însfârşit în marea comunitate a neamului.

Semnificaţia salutului legionar

D. prof. universitar Ioan Găvănescul, senator legionar, a explicat într'o „cuvântare frăţească" ţinută la Iaşi, semnul salutului legionar. Citâm din această cuvântare următorul admirabil pasaj lămuritor:

CĂPITANUL a murit, spune spiritul comun.

Şi totuşi trăeşte, spune spiritul legionar.

In această afirmaţie, legionarul este, mai întâi de toate, în acord cu credinţa religiei noastre creştine. Intre dogmele ei fundamentale, este credinţa în nemurirea sufletului.

Un creştin adevărat, un creştin conştient, n'ar putea să stea nedumerit, când aude afirmaţia credinţei în durata vieţii sufleteşti a CĂPITANULUI exprimată în salutul legionar.

Mai e de acord spiritul legionar şi cu o axiomă a filosofiei naturii. Când ultima concluzie filosofică a ştiinţei naturei este că nimic nu se pierde, nihil interit, aceasta nu se raportează atât la esenţa şi finalitatea materiei, ci în primul rând, ba hotărît numai, la fiinţa sufletească.

Sufletul nu moare.

Forma materială a fiinţei omeneşti se desface şi ţărâna ei trece în ţărâna pământului din care e plăsmuit.

Dar sufletul se ridică în sfera vieţii eterne.

In salutul lor, legionarii mărturisesc că sufletul CĂPITANULUI trăeşte, e cu ei, în ei. Il simt în gândul lor, în inima lor. Il simt în voinţa lor, în faptele lor.

Simt inspiraţia credinţelor lui, simt că el îi îndeamnă, le porunceşte. Ii mângâe când suferă, le surâde când se înalţă în datorie, se încruntă şi-i mustră când se abat dela legea onoarei legionare, dela legea omeniei, pentru semeni, şi a jertfei pentru Adevăr şi Dreptate.

Ion Roman

CETIŢI
„Rasism Românesc"
de ALEXANDRU RANDA
EDITURA „BUCOVINA"
I. E. TOROUŢIU

Pentru o mai strânsă colaborare spirituală româno-germană

Colaborarea politică și militară dintre România și Reich sunt întregite de un început de mai strânsă colaborare pe plan spiritual. Spunem mai strânsă, deoarece această conlucrare nu e de ultimă oră, ci își are rădăcini în cultura românească vechi de aproape un secol. E suficient să amintim pe Titu Maiorescu și pe Eminescu, pentru a arăta că nici cultura germană și nici activitatea de a face cunoscută tânăra noastră cultură în Germania nu sunt atât de noi. Factori străini de interesul nostru dacă nu au întrerupt cu totul, au redus foarte mult contactul nostru cultural cu marele popor, care, prin creațiunile lui în toate domeniile, stă în fruntea civilizației europene. Dorința noastră de a relua contactul acesta nu ar fi fost însă total împlinită dacă nu găsea între exponenții de frunte ai vieții spirituale din Germania de azi o dorință asemănătoare. Unul dintre acești valoroși exponenți este d-l profesor Ernst Gamillscheg, directorul Institutului german de științe din București, distins savant și mare prieten al României. D-sa este cel mai indicat să ducă la desăvârșire munca de apropiere pe plan spiritual româno-germană. Conferința pe care a ținut-o nu de mult la Radio în cadrul orei germane este o profesiune de credință și mărturia unei prețioase amiciții. Recunoscând că factorii care nu ne-au îngăduit până acum o mai strânsă colaborare au fost străini de poporul nostru, d-sa constată:

Astăzi acelaș fapt ar fi și mai funest, deoarece poporul însuși îndreaptă prin conducătorii, susținuți de încrederea sa, roata istoriei. La ce folosește cel mai frumos acord impus de raționament, de inteligență, dacă încrederea în împlinirea sa lipsește. Să consolidăm această încredere de amândouă părțile — și asta se poate întâmpla numai dacă popoarele în întregimea lor se apropie, — acesta este sâmburele schimbului cultural germano-român de astăzi, unu, schimb unde ora germană la Radio în România — și cum sperăm în curând și o ora românească în Germania, — este chemată să joace un mare rol.

Fiind nevoie astfel de o încredere totală, se va putea ajunge la ea:

„Scoțând în relief nu elementele diferențiale, ci pe cele comune. Obișnuindu-ne să prețuim după valoarea sa specifică fiecare popor, încercând să înțelegem ceea ce nu ne place în primul moment, nu judecând pripit“.

O judecată mai profundă va aduce lămuririle și explicațiile tuturor defectelor care apar la prima vedere. D-l profesor Gamillscheg găsește în sensul acesta cuvinte admirabile pentru justificarea unor severe opinii critice privitoare la hărnicia poporului român, pe care-l cunoaște și-l iubește.

Cine a văzut vreodată cum în timpul culesului, satul întreg lucrează fără întrerupere dela primul cântat al cocoșului până la miezul nopții, nu va mai numi leneș sau acuza de lenevie pe țăranul român, văzând în câmpul lui mult mai multe buruieni, decât în câmpurile țăranilor noștri. Pământul roditor din șesul Dunării hrănește nu numai grâne mai bine și mai ușor decât pământul nostru german nisipos, dar ridică sus și buruienele cu o repeziciune care aproape nu se poate opri.

O explicație tot atât de larg înțelegătoare aduce și pentru „pedanteria germană“, pentru acea meticulozitate caracteristică germanilor.

Cine vorbește de pedanteria germanului, ar trebui să nu uite, dacă știe, câtă pedanterie a fost necesară în cursul secolelor și este necesară și astăzi ca o populație trăind pe un spațiu vital restrâns, o populație care vrea să se înalțe și care mereu întâlnește obstacole dușmănoase, — să fie condusă spre un țel de viață mai înalt.

Fără pedanterie, sau să spunem cu un termen mai conciliant, fără exactitate minuțioasă, țelurile cele mai înalte ale științei, descoperirile cele mai roditoare pentru univers ale medicinei n'ar fi fost atinse niciodată.

Întotdeauna știința cu toate că trebue să pornească dela propriul pământ național, n'a fost legată de hotarele politice ale țărilor. Reviste științifice publicau nu numai comunicări despre cercetări (științifice) străine, ci deschideau întotdeauna paginile lor, cercetătorilor tuturor țărilor, care aveau acelaș scop, cercetarea adevărului.

Odată eliminate aceste opinii neprietenești, se deschid porțile unei cunoașteri depline, eliberate de prejudecăți și presentimente. Colaborea vine astfel firesc.

In cuvinte calde, d. Gamillscheg se referă la străduința oamenilor noștri de cultură de a face cunoscută țara noastră în Germania.

Aceste forțe care au lucrat până acum pe cont propriu, împrăștiate, trebuiesc adunate și dirijate, pentru a-și ajunge fără eforturi prea mari și cu un succes mai deplin scopul.

Să adunăm aceste forțe împrăștiate prin amândouă țările, să lărgim domeniile adecuate pentru colaborarea spirituală, să pornim dela cunoscut la necunoscut, aceasta este calea, care ne este indicată în primul rând. Acest fapt a fost recunoscut și de cea mai înaltă cârmuire a Statului, înființând în străinătate institutele de cultura, al căror rost suprem este creiarea unei comunități de muncă dela popor la popor. Aceste Institute trebue să devină centre de înțelegere dela care lumina va iradia în marele public.

Terenul este acuma foarte propice pentru o mai strânsă colaborare și d-l Gamillscheg omagiază Mișcarea Legionară, spunând:

Este un titlu de glorie pentru tânăra mișcare legionară, că a recunoscut cu bucurie prin persoana conducătorului Propagandei naționale, importanța pentru popor a unui asemenea Institut, și că a înscris în programul său ca un punct important străduința spre o cunoaștere reciprocă. Aci se află germenul unei activități roditoare, plină de promisiuni.

Cu o modestie cuceritoare erudītul profesor, socotește că misiunea generației sale este numai de a pregăti o viitoare realizare integrală. Cei ce vor veni, generația care în clipele de față luptă în tranșee, vor fi aceia care vor aduce la desăvârșire opera de apropiere culturală româno-germană.

Dar nu noi cei bătrâni, nu generația care a luptat în războiul mondial va conduce la victorie opera de apropiere, ci tineretul care astăzi își varsă sângele în tranșee, pentru o Europă mai fericită, sau aceia care ca legionari și-au sacrificat pentru un viitor mai bun al țării lor avutul, familia și viața lor.

Noi suntem precursorii, ei să se folosească de fructul muncii noastre, noi le-am pregătit fără ca vina să fie numai a noastră, o tinerețe sbuciumată. Ei să fie eliberați de griji, cel puțin către sfârșitul vieții.

Pentru tineret d-l profesor Gamillscheg a găsit cuvinte de îmbărbătare, făgăduindu-i tot sprijinul. Fiecare dintre români, ca și fiecare dintre germani, care se vor angaja în această muncă, va deveni un apostol convins al cunoașterei reciproce și un profet al unui viitor mai bun. In felul acesta se va putea spune că se lucrează în sensul marelui Führer și al testamentului Căpitanului Corneliu Codreanu.

Cronica pedagogică

Influențe germane asupra școalei și pedagogiei românești

Fără a intra în amănunte, lucru pe care-l vom face într'un studiu mai aprofundat, ținem a observa că încă din secolul al XIV-lea cultura germană a exercitat o însemnată influență asupra formărei tineretului românesc.

Coloniștii sași, călugării iezuiți germani, veniți prin Muntenia și Moldova, aduc cu ei nu numai preocupări religioase și comerciale, ci și preocupări culturale. Fiii boerilor români și ai negustorilor avuți urmează la școalele acestor coloniști, sau împreună cu fiii acestora merg să studieze la școalele germane din străinătate.

Această influență germană pare a atinge apogeul în timpul lui Iacob Eraclide Despotul, care deschide o școală în spirit german și cu profesori germani la Cotnar. Această școală însă nu ține mult din cauza detronărei lui Despot. Cu închiderea acestei școale, influența directă a culturei și școalei germane în Țările românești, pare a fi decăzut până la începutul secolului al XIX-lea. Acum, în Moldova, Gh. Asachi — care avea legături cu cultura germană (fusese agent diplomatic la Viena) — și Gh. Lazăr în Muntenia, organizează școalele românești influențați fiind de principiile pedagogice ce stăteau și la baza organizărei școalei germane.

Influența germană ajunge la maximum datorită învățătorilor și cărților de pedagogie tipărite de aceștia în Ardeal. In Ardeal, pe la sfârșitul primei jumătăți a secolului al XIX-lea, pedagogia germană herbartiană și școala lui Disterweg exercită o influență deosebită prin sașii colonizați acolo. In școalele germane din Ardeal, își dădeau și românii înstăriți copiii, pentru a-i feri de șovinismul cultural maghiar.

Pedagogii ardeleni par însă a nu fi prins imposibilitatea transpunerei doctrinei specific germane a lui Herbart și Disterweg în școala românească. Ei n'au știut să prindă spiritul științific german și să-l aplice la învățământul românesc.

Această înțelegere nu pare a fi trăită decât de C. Dimitrescu Iași, care în calitate de colaborator al lui Haret, organizează școala românească în bună măsură în spiritul pedagogiei germane.

După 1900, odată cu venirea în țară a unei întregi serii de tineri români ce învățaseră în Germania cu Wundt, Volkelt, Paulsen, Heinze, ș. a. mentalitatea și atmosfera științei filosofice românești și prin urmare și a pedagogiei, pare că se schimbă.

Printre cei întorși dela studiile din Germania, erau și prof. G. G. Antonescu, dela București, prof. O. Ghibu, dela Cluj, și alții.

Referindu-se la prof. Antonescu, un scriitor sas ce scrie în nemțește despre pedagogii români contemporani, afirmă: „Cine încearcă să cunoască mai de aproape opera pedagogică a prof. G. G. Antonescu, ducându-se pentru aceasta până la isvoarele din care s'a inspirat, se va întâlni tot mereu cu gândirea germană. Această influență germană este atât de puternică, încât noi, care am primit din aceleași isvoare puterile creiatoare ale existenței noastre spirituale, ne bucurăm că putem să mergem alături de el în toate problemele esențiale și că ascultăm la el glasul unui confident și al unui înrudit“. (Rr. H. Brandsch).

Pedagogia profesorului Antonescu inspirată de pedagogia germană, are însă un puternic colorit românesc. Pedagogia lui reușește să vadă principiile universal valabile, descoperite de pedagogia germană, prin prismă românească.

Pedagogia prof. Antonescu universalizează românescul prin idealizarea realităților, în spiritul științific al pedagogiei germane, și realizează omenescul, universalul, prin realizarea valorilor universal valabile ale culturei pedagogice germane în realitatea care este sufletul românesc.

Alături de acest pedagog naționalist, profund creștin și în doctrina căruia eroismul și idealismul lui Fichte clocotesc puternic, o influență deosebită a exercitat pedagogia germană — în afară de elevii lui — asupra prof. Bârsănescu, dela Iași și Narly dela Cernăuți.

La Bârsănescu influența germană este mult mai accentuată decât la Narly.

In organizarea școalei românești către care pare că se îndreaptă Statul Legionar influența germană este profund și sănătos marcată. O influență însă nu distruge românescul, ci din potrivă, îl ajută să înflorească.

V. P. Nicolau

CARMEN SYLVA

Născută la 1843, în misticul principat de Wied, scăldat în basmele și legendele cu cari se adorm acolo copiii, mica principesă a crescut cu o vădită înclinare pentru visare, nu atât de puternică însă, încât să-i distrugă marea dragoste pentru activitate.

Alături de tatăl său Wilhelm-Hermann-Karl de Wied și de mama sa Maria de Nassau, educația sa a putut fi pe deplin desăvârșită.

In anul 1869, tânărul prinț Carol de Hohenzollern a desprins-o din castelele și boschetele renane, pentru a o aduce în calmul capitalei cu arborii seculari și grădinile nesfârșite dela noi, la vederea cărora, în sufletul Domniței se trezește toată poezia culeasă din pulberea de aur a altor colțuri pline de pitoresc.

Și așa, prințesa a uitat bătrâna civilizație germană și s'a îndrăgostit de orașul patriarhal presărat cu biserici vechi și preoți cu bărbile albite și patrafire de argint. S'a alipit la noua ei țară și sufletul plin de poezie al Reginei s'a contopit cu sufletul bun și blând al noului popor, cu care avea atâtea afinități, aceeași fire visătoare și aceiași dragoste pentru natură. I-a îndrăgit portul lui bogat și frumos, cu cămășile încărcate de fluturi lucitori și cusături măiestre, a îndrăgit maramele spumoase țesute ca pânza de păianjen de țărăncile noastre, a îndrăgit hora vioaie bătută sub albastrul cerului dela noi. In mijlocul lor și-a desfășurat, ca un fir de argint, viața ei curată și senină, împrăștiind pretutindeni numai bunătate și blândețe.

In anul 1870, la 8 Septembrie, inima Reginei a bătut mai puternic ca oricând, pentru că în sunetele de sărbătoare ale clopotelor, soarele cald românesc salută pentru prima oară pe mica făptură regească, pe care perechea domnitoare o numise Maria, după praznicul acelei zile și după numele prințesei de Wied. Acum întreaga simțire a mamei se putea revărsa din plin asupra fragedului vlăstar și așa s'a petrecut până la moarte, chiar după ce copila unică închisese de multă vreme ochii. Acestei imagini i-a închinat întreaga sa gândire și a cântat-o în versuri nemuritoare, ca de pildă:

RUGĂMINTE 1)

Mai ia-mă'n poală, mamă dragă,
Că-i noapte-acum de tot,
Și-așa-i de lung și larg iatacul,
Mi-e somn, de nu mai pot.

Să-mi cânți și cântecul de-aseară,
Să-mi spui și basme-apoi
Cu smei, să ne sbârlim iar, mamă,
De frică amândoi.

Și când mi s'or închide ochii,
Ușor tu să mă pui
In pat, cum faci când, stând plecată
Zici: puiul mamei, pui!

Dar nu numai în poezie se găsesc imagini de neuitat, ci și în fermecătoarele „Povești ale Peleșului“, lume de basm, cu feți-frumoși și zâne. Au urmat poeme în limba germană, ca de pildă „Iehovah“, tradusă în franțuzește de Elena Văcărescu, romanele „Deficit“ și „Meșterul Manole“, iar în colaborare cu Mite Kremnitz, romanul cu subiect dramatic, „Astra“. Intreaga operă a Carmen Sylvei este îmbibată de adevăr, de curățenie și de frumos. In jurul ei se creiase o atmosferă intelectuală, care atrăsese, datorită neobositei activități a Reginei, pe toate marile personalități ale vremii aceleia.

Dar nu activa numai în interiorul țării, ci reușise să se impună și în străinătate, lucrând ca o harnică albină la traduceri din poeziile noastre populare, din poveștile și legendele plaiurilor noastre.

Sufletul său însă nu a vibrat numai în timpurile liniștite alături de sufletul poporului, în fruntea căruia a stat ca o zână blândă, ci între ele s'au cimentat legături și mai trainice, cu ocazia suferințelor comune din vremea războiului. Ajutorul dat atunci celor răniți și dragostea cu care le alina suferința, nu au fost uitate, poporul recunoscător dându-i numele de „Mama Răniților“.

Dar, ca și alte personalități, Carmen Sylva a avut aceeași soartă nedreaptă, figura ei atât de reprezentativă intrând după moarte în neantul trecutului, care atât de ușor se uită. Astăzi chipul ei se ridică din nou senin, simbol al frumuseților renane și al plaiurilor dela noi.

Maria Golea

1) Traducere de George Coșbuc.

Institutul German pentru știință din București

între Germania și România au existat din toideauna legături culturale strânse, care au dăinuit din cele mai vechi timpuri și până astăzi, sub forma unui substrat permanent și continuu, chiar și în epocile în care aparent viața noastră spirituală se afla sub influența altor neamuri și culturi streine. Primele raporturi culturale datează încă din veacurile al XII-lea și XIII-lea, când Sașii imigranți au adus cu ei o întreagă cultură germană medievală. Cântece populare, obiceiuri și jocuri de Crăciun, ideile humanismului apusean au fost infuzate culturii române încă din faza ei incipientă, înainte de primele manifestări scrise, și toate acestea s'au perindat dealungul veacurilor, intrând în bogăția spirituală a neamului nostru și confundându-se, foarte ades cu el. Trec peste contribuția de netăgăduit a culturii și poporului german la primele noastre tipărituri, evanghelia și psaltirea lui Coresi, trec peste toate aceste veacuri în care contactul între viața culturală a țării noastre și cea a Germaniei se făcea prin intermediul germanilor stabiliți pe pământul dintre Tisa și Dunăre, pentru a ajunge la veacul al XIX-lea în care influența culturii germane crește considerabil, reușind să slăbească și să egaleze pe acela a culturii franceze. Raporturile culturale între cele două țări nu mai sunt mediate, ci devin directe prin afluența tinerilor noștri dornici de cultură către Universitățile germane. Este primul contact direct, contact care nu se va mai pierde niciodată.

Iată dar că legăturile culturale dintre Țara noastră și Germania nu sunt de dată recentă, rezultatul unei apropieri politice între țările respective, ci ele sunt consecința unei apropieri firești de veacuri, bazată pe imperative geografice și politice, — nu trebuie uitat că în istoria noastră am rezistat ades turcilor sub egida neamului și conducătorilor germani — și nu numai consecință a imperativelor geografice și politice, ci și consecință a unei afinități spirituale și ades și sufletești.

Institutul German pentru Știință din București și echivalentul lui românesc dela Berlin n'au fost creiate înaintea și pentru realizarea unei apropieri culturale între două popoare, ci înființarea lor a fost cerută imperios tocmai de existența acestor raporturi cari trebuiau îndrumate și organizate pentru a realiza cât mai multe foloase și pentru unii și pentru ceilalți.

Inființarea Institutului German pentru Știință dela București a fost precedată de încercări izolate, timide la început, apoi din ce în ce mai insistente, de a canaliza sistematic cursul raporturilor culturale. Astfel Universitățile noastre au invitat reprezentanți dintre cei mai străluciți ai vieții universitare germane, sub toate aspectele ei. Trebuiesc amintite în această ordine de idei între altele vizita și prelegerile domnului Franz Koch, profesor de istoria literaturii germane la Universitatea din Berlin. N'au lipsit deasemeni nici conferințe ținute de profesorii noștri în orașe germane.

Tot în rândul acestei activități izolate trebuiesc trecute și traducerile făcute dintr'o limbă în cealaltă, traduceri însă încă puține la număr și făcute fără un plan general de sistematizare a prezentării operelor și aspectelor caracteristice reprezentative ale fiecăruia dintre cele două popoare.

Alături de acestea se situează și producțiile artistice și muzicale ale orchestrelor sau ansamblelor de teatru ori operă germane și române, care au dus — sporadic, e drept — un suflu de artă dintr'o țară în cealaltă.

Incepând din 1936, s'au pus bazele unui schimb regulat de practicanți, prin intermediul „Asociației Culturale Româno-Germane“, înlocuindu-se astfel îndrumarea întâmplătoare a tinerilor români către Universitățile și viața germană prin una ordonată și mijlocindu-se totodată și venirea germanilor la noi, pentru a ne cunoaște mai bine sub toate aspectele. Această „Asociație Culturală Româno-Germană“ nu este în fond altceva decât precursoarea „Oficiului Universitar german“ (Deutsch-Akademischer Austauschdienst) care ia ființă în Octomvrie 1938 și care este o sucursală a Oficiului Central German pentru Schimb Universitar din Berlin. Atât „Asociația Culturală Româno-Germană“ cât și mai ales Oficiul Universitar German au dat posibilitate la o mulțime de tineri români să meargă să-și asume cultura și experiența ordonată germană.

Sucursala aceasta a lui „Deutsch-Akademischer Austauschdienst“ capătă o consacrare oficială și garanția unei înalte valori spirituale, în Noemvrie 1939, când *Academia Germană* din München trimite un reprezentant, al său ca director al „Oficiului Universitar German. Totodată oficiul își lărgește și cadrul atribuțiunilor sale, înființând o serie de cursuri de limbă germană, pentru românii de toate vârstele și din toate clasele sociale. Cursurile acestea au fost ținute de dr. Fritz Steuber, unul dintre cei mai buni lectori al Academiei Germane, cu o practică pedagogică renumită în toate țările din Apus, prin care a trecut. Odată cu aceste cursuri din București au luat ființă filiale la Galați, Brăila și Constanța unde au fost trimiși deasemeni în mod special lectori, dintre cei mai buni al Academiei Germane.

Interesul deosebit pe care Germania și în speță cea mai înaltă instituție de cultură a ei, Academia Germană îl arătau țării și culturii noastre a luat o desvoltare și mai mare și a obținut o consacrare definitivă prin extinderea activității culturale a oficiului Academic German și transformarea lui într'un *„Institut German pentru Știință“*, inaugurat la 6 Aprilie 1940. Pentru a arăta importanța ce se acordă măsurii acestui Institut a fost trimis în fruntea lui ca director unul dintre cei mai distinși savanți ai Germaniei, filologul Ernst Gamillscheg, profesor de limbi romanice la Universitatea din Berlin, un bun prieten și adânc cunoscător al culturii și limbii noastre și al firii poporului român. In organizarea Institutului și în activitatea desfășurată în el, domnia sa a fost și este secondat de domnul K. Supprian dela Legația germană, secretarul general al Institutului, un eminent organizator și un devotat al apropierii culturale și sufletești dintre poporul român și cel german.

Partea domniei sale de contribuție la procesul de apropiere culturală între cele două popoare este imensă și a fost începută încă din epoca „Oficiului Academic Universitar“ al cărui director a fost; în această calitate a dat posibilitatea la numeroși tineri studenți români să meargă la cursurile de vară ale Universităților germane.

Vechiul Oficiu Academic German și secțiunea cursurilor de limbă germană au fost alipite nou înființatului Institut, astfel încât alcătuirea lui este următoarea:

1. O secțiune științifică sub conducerea directă a domnului prof. univ. Ernst Gamillscheg;

II. O secțiune pentru schimbul universitar (Austauschdienst) sub conducerea directă a d-lui K. Supprian;

III. O secțiune pentru cursuri de limba germană sub conducerea domnului dr. K. Steuber.

Directorul general al întregului Institut, cu toate cele trei secțiuni este domnul prof. E. Gamillscheg, iar secretar general este d. Supprian.

Misiunea acestui institut este foarte vastă și multilaterală. Ea poate fi împărțită după secțiunile lui:

1. Secțiunea științifică are rolul de-a organiza *conferințe* ale savanților, profesorilor, poeților, scriitorilor și artiștilor germani. Au și avut loc o serie de astfel de conferințe, dintre cari amintim pe cele ale profesorului de istorie *Hoppe*, a istoricului literar și filosofului *Herbert Cysarz*, a profesorului silvicultor Schmidt din Eberwalde și a prof. Harmjanz. Conferințele ținute urmează a fi publicate în *„Colecția Institutului German pentru Știință“*, din care a și apărut prima broșură conținând conferința profesorului H. Cysarz.

Paralel cu aceste conferințe ale savanților germani, au loc și altele ale figurilor proeminente din intelectualitatea românească: prima a fost conferința d-lui prof. Nichifor Crainic, iar la 30 Octombrie urmează una a d-lui prof. D. Caracostea.

In cadrul recepțiilor date în saloanele Institutului, din str. Vasile Lascăr 43-45, au loc ades și serate muzicale, ilustrate de artiști germani celebri, dintre cari amintim trio Dahlke și virtuosul și talentatul pianist berlinez Günter Weinert. Pentru luna ce vine a fost anunțat deasemeni și pianistul Conrad Hansen.

Tot din misiunea Institutului face parte și instituirea de comunități de lucru pentru traducători, în scopul de a realiza, după un plan general bine stabilit, prezentarea caracteristicului fiecărei dintre cele două literaturi, în limba celeilalte. In cadrul planului acesta de colaborare au fost prevăzute și o serie de publicații, cum și ediția operelor lui Goethe în românește de sub conducerea d-lui Prof. Ion Sân-Giorgiu, ediție care a și intrat în faza realizării concrete.

Pe lângă secțiunea științifică se găsește și o bibliotecă bogată, conținând cărți germane din toate domeniile și care tinde a deveni cea mai mare bibliotecă germană din Sud-Estul Europei și din Balcani. Biblioteca va fi dată în curând publicului.

2. Secțiunea Schimbului Universitar continuă activitatea vechiului Oficiu Universitar academic. Ea va organiza un schimb de studenți între universitățile române și germane de-o foarte mare proporție.

Deasemeni va organiza excursii de studii în Germania pentru a permite tuturor Românilor să ia contact cu viața germană, cu poporul și cu țara.

Tot această secțiune va înlesni și participarea unui cât mai mare număr de studenți români la cursurile de vară, ținute la Universitățile germane.

In acelaș timp va procura stipendii de studii pentru Românii cari vor să se specializeze și să-și desăvârșească cunoștințele la Universitățile germane.

3. Secțiunea cursurilor de limba germană cu sediul în str. Berzei 9, ține o serie de cursuri care cuprinde lecțiuni pentru începători, înaintați și un curs superior care va face posibilă cunoașterea literaturii germane actuale și o adâncire a cunoștințelor despre țara și folclorul german. In afară de acestea vor fi organizate și un curs pentru traduceri în limba comercială și o clasă specială pentru traduceri și compuneri. Cursurile acestea au loc în foarte multe orașe din țară.

Din cele câteva date succinte ale organizării și rolului „Institutului German pentru Știință“ se pot vedea străduințele depuse în vederea unei apropieri, cunoașteri și stimări reciproce a două din popoarele cele mai viguroase și mai pline de viitor din Europa.

In cadrul realizărilor „Institutului“ nu trebuieste uitată nici grandioasa expoziție a cărții germane dela Dalles, care a reunit într'un spațiu restrâns tot esențialul și caracteristicul tuturor ramurilor activității intelectuale germane, prezentând cu mult gust și cu o competentă alegere cartea germană. La reușita deplină a expoziției au contribuit în mare măsură și conferința germanistului Gerhard Fricke, profesor la Universitatea din Kiel, lectura lui Hans Carossa din opera sa și excursia talentatei recitatoare Asta Südhaus prin toată poezia germană dela Walther von der Vogelweide și până astăzi.

Acesta este **„Institutul German pentru Știință“** din București, care, împreună cu corespondentul său dela Berlin, **„Institutul Român pentru Știință“**, de sub conducerea distinsului nostru profesor universitar **Sextil Pușcariu**, are menirea să strângă cât mai mult legăturile culturale dintre cele două nații să cimenteze pe cele sufletești, netezind astfel calea unei colaborări ideologice, politice și economice a României și Germaniei, colaborare care altoită cu stimă și înțelegere reciprocă se va manifesta în mod fericit spre folosul amândurora.

M. I.

Etica prieteniei dintre Români și Sași

A fost primită cu toată simpatia declarația guvernului român că pe viitor nu vor mai fi din partea Statului nostru deosebiri de tratament între Români și Sași.

Interesele politice fiind identice, ele vor fi salvgardate deopotrivă.

Interesele culturale găsind aceleași izvoare în fondul sufletesc popular respectiv, ele vor fi luate sub protecția oficială la fel pentru ambele națiuni.

Interesele lor economice, confundându-se cu acele ale Statului național legionar, ele vor fi apărate, laolaltă, cu aceiași ardoare, de către acest Stat.

Teoretic și practic, aceste trei feluri de interese au ajuns să se susțină și să se completeze azi în așa fel, încât ele să formeze un Tot pentru Români, ca și pentru Sași, sortit să creieze amândurora popoarelor, în cuprinsul aceluiași Stat, un viitor comun mai bun.

Ca să se ajungă aici, a trebuit însă să existe nu numai împrejurări favorabile de moment, ci am zice o *etică de tradiție* care a comandat totdeauna conviețuirea Sașilor și Românilor și care a fost hotăritoare în stabilirea noilor baze de acțiune unitară dintre ei. Această etică constă din *respectarea* reciprocă dată de către un popor vieții celuilalt, din *dragostea* arătată vreme de secole unul altuia și din acea *prețuire pentru cultura și sufletul nobil* al fiecăruia, care singură poate asigura armonia socială între două națiuni.

Secretul acestei etici, acestei științe a moralei pe care atât Sașii, cât și Românii au știut s'o aprofundeze și să și-o însușiască? Nu l-a făcut cunoscut acest secret, de sigur, vre-o învățătură specială, ci condițiile naturale de viață ale acestor popoare, cari li-a ținut apropiate mereu și li-a unit, în cele din urmă, pentru același destin...

Intre condițiile naturale, locul întâiu l-au ocupat *drumurile*...

Dela Brașov plecau spre Țara-Românească patru drumuri prin cele patru pasuri ale Carpaților, spune d. *Ștefan Meteș* în lucrarea sa: *Relațiile comerciale ale Țării-Românești cu Ardealul, până în veacul al XVIII-lea*, și anume: al Buzăului cu aceeași numire, al Teleajenului prin pasul Bratocea sau pasul Tatarului, al Prahovei prin pasul Timișului numit astăzi și Predeal și cel care trece prin pasul Branului. Acesta din urmă era cel mai cercetat. Datorită lui, mai ales, Brașovul ajunse la „acea mare înflorire comercială și industrială și la acea mare bogăție materială, care-i dădu, de multe ori un rol hotăritor în afacerile Ardealului și ale Țării-Românești, cu care avea cele mai întinse și mai puternice legături zilnice“.

Sibiul, al doilea oraș comercial al Sașilor din Ardeal, avea numai un singur drum, prin care putea întreține legături zilnice de negoț cu Țara-Românească, acel care trece prin pasul Turnu-Roșu, dar pe el ajungeau Sașii până 'n Bulgaria și Turcia, sau încărcau mărfurile lor pe corăbiile Dunării, ajungând astfel la Brăila și prin aceasta la Marea-Neagră, ceeace îi punea în legătură cu marele negoț levantin.

Pe aceste drumuri ei făceau un intens trafic de mărfuri cu Românii, oprindu-se împreună cu ei la aceleași hanuri, stând alături în aceleași case, încheind afaceri, legând prietenii indestructibile, arătându-și o dragoste care rămânea și care trecea din tată în fiu...

Altă condiție naturală, care deslușește secretul acelei etice a prieteniei româno-sase, durată până 'n prezent, a fost fertilitatea pământului românesc lucrat de mâna țăranului nostru și bogăția lui extraordinară în animale, pe deoparte, iar pe de alta iscusința lucrului din atelière îndeplinit de Sași, cari dădură posibilitatea ambelor popoare să se cunoască și să se admire în ce puteau ele să fabrice mai bun și mai fin din bogățiile cu cari Dumnezeu le dăruise, creindu-se astfel între ele acel respect reciproc pentru calitățile și capacitatea lor pe care ele au contat în tot lungul vieții lor împreună.

Raguzanul Michail Bocignoli, învățatul francez J. Bougar, Paul Strassburg, solul suedez la Constantinopol, episcopul Bakșich și atâți alți călători prin aceste locuri vorbesc cu entusiasm de cele văzute.

In sfârșit, o altă cauză, despre care d. *N. Iorga* vorbește în *„Pretedenți domnești în sec. XVI-lea“* și *Gr. Conduratu* în *„Relațiile Țării-Românești și Moldovei cu Ungaria până în 1526“* și care a contribuit mult la închegarea și trăinicia relațiilor dintre Sași și Români, este sprijinul găsit totdeauna la Sași de către pretedenții la tronurile de domnie românești, cari creiau în schimb Sașilor privilegii dincoace de Carpați.

Politica ce-o făcea Vodă, spune d. Ștefan Meteș, în lucrarea sa citată, aceea determina și mișcarea comercială a Țării. De aceea „nu se poate vorbi despre relațiile de comerț ale Țării-Românești cu Ardealului fără să nu se amintească cel puțin în liniil generale de politica Domnilor români față de Ardeal, fiindcă această politică hotărăște intensitatea sau slăbirea relațiilor de negoț între cele două țări vecine. Când Domnul era prieten sau aliat al Craiului din Ardeal sau al regelui Ungariei, atunci relațiile de negoț prosperau, când însă era dușman atunci negoțul Sașilor suferea nespus de mult, drumurile se închideau și mărfurile zăceau în magazinele săsești neavând cumpărători“.

Acelaș lucru se petrecea și cu boerii noștri cari formau curtea acestor pretedenți domnești și cari așteptau în Ardeal, printre Sași, ceasul lor...

Dar, din acest contact al clasei noastre de sus cu Sașii, a rezultat, de sigur, o cunoaștere mai apropiată a culturilor respective și a sufletului național în tot complexul lui, ceeace a făcut ca aceste două popoare să se prețuiască în ce aveau ele mai deosebit.

Etica prieteniei dintre Români și Sași a învins azi definitiv.

Față de ea avem o singură datorie: de a o îmbrățișa în relațiile noastre cu Sașii, sincer, loial, adâncind o legătură de pe urma căreia am avut de-alungul veacurilor și unii și alții numai foloase.

A. C. Cusin

Cronica muzicală

Gieseking

In pleiada de pianişti germani, unul singur răsbate peste toţi, distant şi masiv, ca un pisc de munte. Acesta e Gieseking. Rădăcinile lui sufleteşti pornesc din Sudul floral unde s'a născut (Lyon) şi a copilărit (Riviera, Neapole). Intreg aparatajul lui formal de execuţie, este imbibat de seva acestor elemente de cultură sudică: precizie, claritate, eleganţă şi mai presus de toate, darul de structurare a formei.

In geniul lui Gieseking, vedem rara sinteză a sensibilităţii mediteraniene cu spiritul eonic al muzicei germane.

Pe deasupra technicei lui, impresionante prin atacul viguros al notelor, estompările clar-obscure ale fundalelor şi dozarea infinitesimală a materiei sonore, străbate, organic, duhul marilor creaţii.

Este revelant de urmărit la Gieseking, această involuţie dela sensibilitatea şi afectul revărsării la matca spirituală a ideii muzicale. Dela prima fază de interpret inegalabil al muzicei romantice — impresioniste, Gieseking a trecut, cu o faustică încordare, spre descifrarea marilor clasici ai muzicei germane. Tranziţia este lăuntrică şi ţine de destinul plăsmuirii. O spune chiar el, în notele biografice culese de Walter Niemann: Cu timpul m'am îndepărtat de muzica impresionistă, de teamă să nu devin prea jucăuş (spielerisch) şi pentru a scăpa de etichetarea de impresionist. Acest lucru îl voi atinge atunci când voi fi în stare să cânt Sonatele lui Beethoven, op. 106 (fuga) şi op. 120, tot aşa de bine cum cânt Debussy.

Această mărturisire are valenţa unui crez. Este întoarcerea la matca spirituală a nordicului (Saxon), fecundat de vraja solară a culturii sudice.

Astăzi, sinteza pianistică a lui Gieseking se deapănă, superbă ca o podoabă a spiritului uman.

Nu ne mirăm de faptul că pianistul şi-a ales, pentru noi, ingratul *Concert în re minor, de Brahms* (executat Joia trecută cu *orchestra Filarmonicei*, sub conducerea d-lui *Georgescu*). Există în opera aceasta de jună elaborare, o dialogare de vaste orizonturi între pian şi orchestră. Insuccesul (fructuos) al primei audiţii din anul 1859, se explică uşor prin revoluţia tematicei orchestrale brahmsiene, colţuroase şi masive în lupta ei cu elemente cosmice. Desfăşurarea dialogului pe trampa unor mişcări lente (maestoso, adagio, şi allegro non troppo) îngreunează şi mai mult înaripările melosului. Gieseking a reuşit printr'o acerbă mânuire să desprindă din masa forţelor deslănţuite, punţi de reazăm şi înţelegere.

Iar maestrul *Georgescu* şi-a dat toată osteneala să participe substanţial la această elaborare.

Adevărata măsură a posibilităţilor sale ne-a dat-o Gieseking în recitalul din Sâmbăta trecută, cu un program ales intenţionat, spre a ilustra universalitatea tălmăcirii lui.

O *partită în si bemol major* de *Bach*, cuprinzând cinci dansuri de stil şi un preludiu liber, a deschis curat şi simplu, şirul audiţiei.

Pianistul e neîntrecut în schiţarea jucăuşe a acestor forme vechi, alunecate peste clape cu estompare de clavecin. Acelaş gen, dar mai amplu şi virtuos, în Sonata italianului Paradisi.

Apoi, deodată, ca un munte de surpriză, *Beethoven*, în ultima lui *Sonată opus 111, în do minor*.

Gieseking atacă ritmurile sacadate ale începutului (maestoso) cu spasmul apocalipticei înfrigurări. Septimele în octave repezite, cad, sub bătăile mâinilor arcuite, ca avalanşe de haos peste durerea omenească. Tema bine ţintuită din Allegro con brio ed appassionato, ne introduce în peisaj dantesc, prin toate cercurile infernale ale stilului fugat, până la sfârşirea luminoasă în do major, în care mâna stângă a maestrului mai îngână mângâieri cu gingăşie de duh.

Intreagă această primă parte este redată de Gieseking cu o amploare orchestrală, mai puţin fantastică decât la Backhaus, dar mai grea de spirit. Partea a doua, Arietta cu variaţiuni, am auzit-o cântată de Kempf, mai înaripată, mai poetizată. Gieseking o toarnă „semplice e cantabile" cum o cere autorul, ca pe urmă în ultima variaţiune să atingă, peste tema sbârnâită, culmi de fortissimo sunate ca la un început de veac.

Gieseking nu „se joacă" cu sonatele lui Beethoven, ci le ia în adevărată posesie, transfigurând pianul într'o simfonică apotheoză.

Trei *Intermezzi* de *Brahms* ne-au redat calmul lirismului oglindit în propria-i mirare.

In partea doua, au urmat, printr'o fericită schimbare de program, *Studiile simfonice* de *Schumann*.

Şi aici am remarcat aceiaşi potenţare a valorilor muzicale până la organica împlinire, fără desfătarea romantică, în care se complac deobicei interpreţii schumanieni. Un suflu nou a parcurs şiragul celor 11 variaţiuni, culminate în acel final de grandioasă mascaradă.

Trecerea bruscă la *Skriabin*, pe timbrul fragilităţilor sublunare şi a poemului op. 32 ca o îngăimare de mister îmblânzit, a fost ca desvăluirea unei lumi de dincolo.

Cu *Rachmaninov* (Studiu-tablou op. 39) călcăm în plin în pathosul grandilocvent şi totuşi muzical. Gieseking atacă rareori operile lui Chopin, nu din incompetenţă, ci, bănuim, dintr'o aleasă sfială de a pătrunde cu geniul lui scormonitor şi vibrant, ungherele delicate ale poetului tristeţei.

Barcarola op. 60 ne-a arătat câtă gradaţie majoră suportă suflul diafan al lui *Chopin*.

Din adaosuri, publicul a tresărit la *„Reflexele apei"* de *Debussy*. Vraja impresionistului s'a strecurat bob cu bob prin boarea caldă a sonorităţilor împrăştiate darnic de Gieseking.

Şi de aici am pornit cu toţii, în ritm de superb final, prin largile volute ale valsului Vienez de *Ioh. Strauss*, trecute pe sub arcadele unei virtuozităţi de bun gust.

Impresia pe care o lasă un recital de Gieseking nu se leagă de o vraje imediată, ci dăinueşte tainic în noi, ca gestul marilor înfăptuiri încremenite în spirit.

Tudor Ciortea

Doctorul Lueger
şi drepturile noastre în Ardeal

Desigur că una din paginile cele mai puţin discutate şi desbătute din viaţa Ardealului nostru, este aceea a colaborării şi convieţuirii Românilor transilvăneni cu Germanii din această regiune. Şi dacă coexistenţa elementului austriac în conducerea unei monarhii asupritoare justifică aceste tăceri — până la Unirea din 1918 —, persistenţa în această atitudine dela 1918 până la August 1940 este mult mai puţin explicabilă.

Acest fapt a făcut ca până acum câţiva ani — dacă nu şi astăzi — să fie streină intelectualilor noştri existenţa şi martiriul luptătorului sas Stephan Ludwig Roth, mort alături de revoluţionarii români din 1848. Şi aceasta cred că este una din paginile cele mai elocvente de înfrăţire a celor două neamuri care vieţuesc în Ardeal, de secole.

Vom căuta deaceea în aceste câteva rânduri închinate colaborării româno-germane, să readucem cetitorilor un fragment din fraternitatea româno-germană născută pe pământul al Ardealului.

Ne vom opri pentru aceasta la datele pe care ni le oferă învolburaţii ani 1892—1894. Procesul Memorandumului, este, în concluziile cu caracter general pe care le impune, o caldă sinteză a înţelegerii cu care Germanii au înconjurat drepturile Românilor ardeleni în ţara lor. Şi pentru toate faptele semnalate mai jos, nu trebue să se uite un lucru esenţial: acela că se află plasate într'o epocă în care amiciţia dintre imperiul german şi cel austro-ungar — se cimenta — şi acest fapt cerea o înţelegere nu a *drepturilor* naţiunilor din statul vecin, ci a *intereselor* statului aliat.

Inţelegerea aceasta arătată de naţionaliştii germani drepturilor româneşti se centralizează în special în jurul unei figuri de mare prestigiu şi autoritate, în vremea vieţii lui, dar mai ales în istoria Europei pentru înfăptuirea căreia luptă tineretul eroic din anul 1940.

Este vorba de doctorul Lueger, conducătorul naţionaliştilor antisemiţi din Viena imperiului lui Francisc Iosif.

Iar acest doctor Lueger este în multe privinţi un premergător cu mari merite al „lumii noui". Din două motive: întâi prin atitudinea sa, care ridica steagul revendicărilor naţionaliste şi antisemite într'o Europă moleşită de idealuri eterogene. Şi dragostea cu care a înconjurat cauza românească, este dovada evidentă a sincerităţii şi intransigenţei unei atitudini care n'avea să birue decât o jumătate de secol mai târziu. Dar figura nu e luminoasă numai prin continuitatea de gânduri pe care Europa de astăzi şi-o descoperă în doctorul Lueger; influenţa lui este mult mai directă şi mai actuală. Cei care au citit „Mein Kampf" în care făuritorul Europei noui — Adolf Hitler — îşi povesteşte drumul său către conducerea şi organizarea lumii naţional-socialiste, îşi amintesc desigur pasagiile stagiului său la Viena şi influenţa considerabilă pe care o are în formarea sufletească şi doctrinară a tânărului care avea să fugă voluntar în armata germană, figura demnă şi admirabilă atitudine politică a doctorului Lueger.

Acest doctor Lueger, al cărui nume are deci atâtea ecouri în Europa de astăzi, a fost unul din mari prieteni ai Românilor.

In Mai 1892, deşi nu în prea bune raporturi cu oficialitatea Statului, dr. Lueger este primarul Vienei, în care păşesc cei peste trei sute de delegaţi români veniţi să prezinte, Memorandumul revendicărilor lor.

In atmosfera glacială la început dacă delegaţia română ar fi primită, un singur om tresaltă şi fraternizează cu Românii. Este doctorul Lueger care îi primeşte, îi conduce prin oraş, îi cinsteşte aproape oficial în localul Primăriei. Este o atitudine care în frumuseţea ei aduce o aromă de frondă ce nu putea decât să sperie pe toţi piticii politici ai vremii; doctorul Lueger avea să împartă cu Românii memorandişti o parte din atacuri.

La Cluj, înainte de începerea desbaterilor, este trimisă la Viena o delegaţie de trei ţărani care urmau să prezinte un protest. Suntem exact doui ani după recepţia dela primărie organizată în onoarea Memorandiştilor de dr. Lueger, în 12 Mai 1894. Doctorul Lueger se menţinuse la primărie cu toate adversităţile şi cu toată inamiciţia evidentă a Impăratului; cei trei ţărani români găsesc din nou sprijin şi înţelegere la doctorul Lueger care împreună cu deputaţii Schneider şi Bianchi caută să introducă — dar fără nici-un rezultat — pe cei trei ţărani români la Impărat.

Desigur, sunt numai două momente, două momente poate neesenţiale şi desigur fără nici o urmare în curgerea istoriei prezentate însă, fără sentimentalism, numai în evidenţa lor istorică, socotim că ele nu pot fi inutile într'o epocă în care numele dr. Lueger este o autoritate.

Costin I. Murgescu

Intronarea ordinei şi stăvilirea anarhiei

Datoria cetăţenilor în luptă cu banda şantagiştilor, profitorilor şi defetiştilor

Nu de mult, d. general Ion Antonescu a dat un comunicat pornit numai din grija pe care o are, permanent, de ţara aceasta dornică de grabnica refacere, — arătând că unele elemente îmbrăcate clandestin în cămaşă verde şi altele cu false tocuri de ziarişti la ureche, merg din casă în casă şi din întreprindere în întreprindere, în Capitală şi în ţară, pentru a ameninţa, a teroriza şi a stoarce banii".

Şi, ca o măsură binevenită, preşedenţia consiliului de miniştri roagă pe toţi acei cari au fost sau vor mai fi atacaţi de aceşti piraţi, să nu se lase intimidaţi şi să anunţe imediat siguranţa statului sau organele poliţieneşti legale.

*

Comunicatul acesta, întrucâtva oglindind neseriozitatea specifică nouă, românilor şi înşelăciunea cultivată de cei în conflict cu munca, ne reaminteşte vremea dela sfârşitul lunei Decembrie 1937: la cârma ţării venise Octavian Goga; se încerca instaurarea unui regim naţionalist şi membrii cabinetului se străduiau să imprime vieţei, subt toate aspectele ei variate, pecetea antisemitismului şi a autorităţei. Dar în timp ce o mână de oameni, bine intenţionaţi, oboseau să afle cea mai potrivită formă de viaţă şi să asigure liniştea cetăţenilor, indivizi fără nici un căpătâiu, mercenari de-ai fostelor partide politice, capabili să-şi vândă şi icoana din perete, colindau, în fapt de seară, tacticoşi, îmbrăcaţi în uniforma mişcării de pe atunci, străzile din centru şi arterele periferice, obligând lumea să cumpere, pe preţuri mari, anumite fotografii şi semne distinctive furnizate de un negustor circumcis, dornic să se îmbogăţească din specularea anumitor obiecte sfinte pentru luptătorii cauzei româneşti.

Indivizii afişau un antisemitism feroce şi deslănţuiau o teroare cumplită, căsnindu-se să adune cât mai multe parale şi, în felul acesta, să stârnească nemulţumiri în rândurile cetăţenilor, cari nu pricepeau că nu e cu putinţă ca un regim naţionalist să arunce în gâtul bieţilor români laţul unor noui sarcini.

Până în cele din urmă, lucrurile s'au lămurit: oraşele erau estorcate de o seamă de derbedei, streini de neam, puşi în slujba diferitelor oficine duşmane nouă ca să arunce umbra asupra guvernării antisemite şi să atragă dispreţul neamului în contra conducătorilor animaţi de cele mai curate gânduri.

★

Profitorii de ieri — da, toţi cei de ieri — au reapărut îndrăzneţi, pretutindeni, ca ciupercile şi camuflându-se cu abilitatea specifică escrocilor, încearcă — pe toate cărările să compromită mişcarea legionară, care trebue să ducă la mântuirea ţării.

Dar întâlnind o stăpânire energică, de rândul acesta li s'a închis calea în codru! Incă din prima zi a nefastei lor activităţi, au fost prinşi de organele poliţieneşti. Iar conducătorul statului i-a denunţat opiniei publice pe aceşti briganzi specialişti în a da lovituri cu prilejul aşezării nouilor regimuri.

Naţia e avertizată! Clar şi sincer! Generalul Antonescu, inaugurând o altă mentalitate, nu are să-i ascundă nimic. Fiind vorba de nefastele planuri ale unor elemente periculoase, s'a spus lucrurilor pe numele lor adevărat. Şi poliţia — precum şi poliţia legionară — stă de veghe ca năzdrăvăniile inamicilor din umbră să fie zădărnicite.

Nu-i de ajuns, însă, numai atât! Fiind vorba de prestigiul României — care, aşa cum a afirmat, bărbăteşte conducătorul statului, va afla prăpastia dincolo de acest regim şi va pieri — şi întrucât e în joc însăşi viaţa neamului, e de datoria fiecărui cetăţean conştient să se transforme în vigilent păzitor al ordinei, în neadormit agent al păcii lăuntrice, dela care aşteptăm izbăvire. Şi mai ales e nevoe să fie identificaţi şi imobilizaţi toţi acei cari, în forme suple, în vestminte false, atentează la liniştea internă. Sunt, pretutindeni, numeroşi „domni", cari prin orice mijloace încearcă să murdărească regimul de azi şi să atragă asupră-i oprobriul general. Pentru această operă smintită sunt puşi la îndemână, desigur, bani numeroşi ca frunza codrilor. Coborîtorii din Israel şi alţi venetici sunt gata să slujească lui Satana şi să se prostitueze, oricum, de dragul bancnotelor.

Norodul creştin trebue să se apere. Că apărându-se îşi salvează unitatea şi veşnicia naţională.

Se cuvine, prin urmare, să colaboreze toată suflarea cu guvernul, curăţind ţara de şantagiştii, profitorii şi defetiştii pripăşiţi prin cafenele ori prin saloanele cari îşi fac o tristă specialitate din a bârfi.

Victor Mocanu

CRIMINALII

Comisia de anchetă specială a pus concluzii pentru trimiterea în judecată pentru crimă a generalului în rezervă Gabriel Marinescu, general Ion Bengliu, colonel V. Zeciu, maior Iosif Dinulescu, maior A. Macoveanu şi a 12 plutonieri de jandarmi, cari au participat la executarea câinească, fără judecată a lui Corneliu Zelea Codreanu şi cei 13 legionari, în noaptea de 28 spre 29 Noembrie 1938, precum şi la cele câteva mii de odioase asasinate din Septembrie 1939. De asemenea s'a pus sub inculpare de crimă şi s'a cerut extrădarea lor, Ernest Urdărianu refugiat în Spania şi Vasile Parisianu, fostul şef al poliţiei judiciare, care a fugit din ţară.

Cercetările sunt în curs pentru alţi numeroşi autori morali, ca Victor Iamandi sau asasini „din ordin". Se va lămuri astfel unul din cele mai negre şi mai odioase capitole din istoria noastră. Noi am arătat în această revistă fiorosul rol jucat de Israel în această fioroasă prigonire deslănţuită contra mişcării legionare. Procesul va stabili complicităţile materiale ale crimelor săvârşite pentru satisfacţia jidanilor din umbră şi va dovedi cât de jos au fost decăzute autoritatea în Stat, serviciile de ordine publică, onoarea de militar, de către o seamă de conducători fără scrupule. Şi în sancţiunile legale ce se vor da, mulţimea românească terorizată şi încrâncenată de acel fioros regim de absolutism feroce, care s'a prăbuşit la 6 Septembrie, va găsi satisfacţia pe care o aşteaptă.

CATEVA CONSTATARI SEMNIFICATIVE

Anumite exageraţiuni şi afirmaţiuni tendenţioase din vecini au provocat această drastică desminţire pe care a dat-o recent publicităţii biroul de presă al grupului etnic german din România:

„Se cuvine să remarcăm, de câtva timp, tendinţa unor anumite cercuri interesate, de a pune într'o lumină falsă situaţia grupului etnic german din România, prin ştiri tendenţioase inexacte, în special după arbitrajul dela Viena. Un exemplu excepţional de semnificativ al acestor svonuri tendenţioase, este o ştire a ziarului maghiar „Nemzeti Ujsag", din 9 Octombrie. Acesta arată că printr'o scrisoare din Timişoara se comunică „că populaţia germană din Banat ţine întruniri de protest din ce în ce mai vehemente în contra atitudinii arbitrare a românilor, manifestată după arbitrajul dela Viena chiar şi împotriva germanilor. Cu toate că autorităţile române dau avertismente energice pentru reprimarea acestor manifestaţiuni demonstrative, ele rămân totuşi fără rezultat şi demonstraţiunile au loc zilnic".

„Aceste ştiri sunt un exemplu tipic al încercărilor de sabotaj a unor elemente interesate împotriva arbitrajului dela Viena. Grupul etnic german din România nu se va lăsa provocat prin aceste ştiri tendenţioase.

„Se poate constata cât de false sunt aceste ştiri, aci redate, prin faptul că tocmai în Banat, cu ocazia ultimelor manifestaţiuni ale grupului etnic german, d. Andreas Schmidt, conducătorul grupului etnic, a accentuat că germanii merg cot la cot cu legionarii şi că relaţiunile dintre ei sunt dintre cele mai camaradereşti. Aceste relaţiuni nu vor putea fi tulburate de asemenea ştiri tendenţioase".

STATUTUL IUDEILOR IN FRANŢA

Legea care stabileşte regimul evreilor din Franţa cuprinde următoarele dispoziţiuni, pe cari le publicăm cu titlu informativ, fără nici un comentariu:

„Este evreu orice persoană care are trei ascendenţii de rasă iudaică sau care are doi ascendenţi de rasă iudaică şi soţul sau soţia de aceeaşi rasă.

Orice funcţiuni înalte de administraţie sau de guvernământ sunt interzise evreilor. Ei nu pot nici să fie membri ai corpului didactic, nici să fie ofiţeri, nici să ocupe funcţiuni de conducere în întreprinderile care beneficiează de subvenţii dela stat. Nu pot ocupa nici alte funcţiuni publice, decât dacă posedă livretul de luptător în războiul din 1914, dacă au fost citaţi în cursul acestui războiu, dacă au fost citaţi cu ordin de zi în campania din 1939—1940, dacă au fost decoraţi cu Legiunea de Onoare militară sau cu Medalia Militară.

Accesul profesiunilor libere este îngăduit evreilor, în limitele proporţiei ce se va fixa prin regulamentele administraţiei publice.

Evreii cari nu fac parte din categoriile privilegiate stabilite mai sus, nu vor putea exercita nici următoarele profesiuni: directori sau conducători de ziare, reviste şi agenţii de presă, cu excepţia publicaţiilor cu caracter ştiinţific; directori de firme cinematografice, directori de scenă, directori de luări de vederi, compozitori de scenarii, directori sau conducători de teatre şi cinematografe, antreprenori de spectacole, administratori sau conducători de întreprinderi în legătură cu radiodifuziunea.

Deasemenea evreii nu pot face parte din organismele reprezentative ale profesiunilor libere sau ale profesiunilor enumerate în paragraful de mai sus.

Funcţionarii evrei loviţi de această lege vor înceta de a funcţiona până în două luni dela promulgarea legii.

Evreii cari au adus servicii excepţionale pe tărâmul literar, ştiinţific sau artistic vor putea fi exceptaţi dela dispoziţiile precedente.

Statutul evreilor se va aplica pe toată întinderea imperiului francez.

Cadran pe 7 zile

REVIZUIRI IN UNGARIA

Semnalam în numărul trecut criza politică internă din Ungaria, care explică multe întâmplări recente. Spuneam atunci, că grupul Imredy nu e izolat şi se pare, că faptele ne dau deplină confirmare.

Cei 22 de deputaţi cari s'au rupt de partidul guvernamental, în frunte cu d. Imredy, fost preşedinte al consiliului de miniştri, Iarossy fost ministru plenipotenţiar şi Ratz fost ministru de războiu, au înfiinţat partidul „reorganizării Ungariei", care în programul publicat cere nu numai o comunitate de interese cu Europa naţional-socialistă şi fascistă, ci şi O SINCERA IMPĂRTĂŞIRE A IDEILOR, ACŢIUNILOR ŞI ŢELURILOR FASCISTE ŞI NAŢIONAL SOCIALISTE.

Programul mai cere o reformă a parlamentului, desfiinţarea Camerei Magnaţilor şi a partidelor politice.

Sistemul juridic liberalist va trebui să fie şi el schimbat şi pus în concordanţă cu ideea naţională şi cu ideea de rasă.

In ce priveşte organizarea muncii, se prevede instituirea serviciului muncii obligatorii.

Sub raportul economic, programul noului partid cere ca economia ungară să se conformeze sistemului economic al Europei noui. El cere deasemeni o politică financiară bazată pe principiile naţional-socialiste.

Programul prevede expulzarea evreilor din Ungaria, controlul şi lichidarea averilor lor şi conformarea la soluţia problemei evreeşti adoptată acum în toată Europa.

CUM E APRECIAT IN GERMANIA REGIMUL LEGIONAR

Presa germană continuă a examina, în chip cu totul obiectiv situaţia României după instituirea regimului naţional-legionar, exprimându-şi insufleţit convingerea, că ţara noastră aduce în acest chip o preţioasă colaborare la realizarea Europei noui. Astfel „West Deutscher Beobachter" publică sub semnătura d-lui Herman Ginzel următoarele:

„Inăuntrul României există astăzi nenumărate probleme care aşteaptă să fie resolvate. Forţele vii, ale noului regim au şi intrat în acţiune pentru soluţionarea acestora. Vor fi încă rezistenţe de învins şi se vor mai întâlni şi piedici. Dar oamenii cei noi ştiu bine că piedicile vin din partea celor cari au fost beneficiarii vechilor regimuri. Activismul însufleţit al legionarilor conduşi de d. Horia Sima va oferi Generalului Antonescu cel mai eficace sprijin.

„Şi activitatea pe plan extern este clară: încadrarea României în politica organică a puterilor Axei. Relaţiile germano-române se întemeiază pe solidaritatea garanţiilor germane, pe activitatea misiunii militare germane şi pe acordul încheiat, care de abia de acum înainte va fi realizat aşa cum trebue. România cea nouă şi-a dat seama că arbitrajul dela Viena formează temelia sigură pentru desvoltarea pacinică în sud-est. România se găseşte în situaţiunea fericită de a putea pune întreaga forţă a tineretului său în slujba ideii de refacere a ţării şi a ideii de pace. Protestele care se mai aud vor amuţi în curând, căci aşa cum este, ţara tot este mai mare de cum a fost în 1914. Bogăţiile ei aşteaptă să fie valorificate, iar poporul a pornit de bună voe pe drumul care-l va duce de bună seamă la dreptatea socială şi la o bună stare sigură, în cazul când toate forţele sănătoase ale naţiunii se vor întâlni pe planul de acţiune pentru refacerea ţării".

RECLAMAŢIILE LUI FILDERMAN

In comunicatul oficial, care s'a dat publicităţii după şedinţa consiliului de miniştri dela 22 Octombrie se spune:

S'a constatat că s'au făcut guvernului numeroase reclamaţiuni care au fost găsite neadevărate.

Astfel preşedintele Federaţiei Uniunilor de Comunităţi evreeşti din ţară d. dr. W. Filderman, a reclamat că la Piatra Neamţ nu se dă voe să se înmormânteze nici un evreu până nu se plătesc taxe în folosul mişcării legionare.

Rabinul-Şef din Piatra Neamţ şi Preşedintele Comunităţii evreeşti au dat declaraţii în scris că afirmaţia nu este adevărată.

D. Filderman a mai reclamat că la Negreşti (Vaslui) au fost sigilate magaziile de cereale ale comercianţilor evrei.

S'au făcut cercetări şi s'a constatat că au fost blocate conform legii, numai cerealele provenind de pe moşiile expropriate. Dealtfel toţi au dreptul legal de a face contestaţie în faţa justiţiei.

Tot d. Filderman a mai reclamat că la Răducăneni (Fălciu) au fost închise magazinele evreeşti; şi această afirmaţie este inexactă.

S'a hotărît ca pe viitor toţi cari fac reclamaţiuni de această natură să fie duşi, împreună cu organele anchetatoare, la faţa locului şi dacă se va constata netemeinicia reclamaţiunilor lor, să fie trimişi în judecată pentru răspândire de ştiri false şi tendenţioase.

Ceea ce înseamnă, că nici acum Filderman nu se lasă de uritul obiceiu de a instiga şi a provoca. Hotărîrea consiliului sperăm, că îi va potoli zelul iudaic care noi ştim ce înseamnă.

Un interview al d-lui general I. Antonescu

Legăturile cu mişcarea legionară şi cu Corneliu Zelea Codreanu. Problemele rovolul ei naţionaliste

Intr'un interview acordat ziarului „West Deutscher Beobachter", d. general Antonescu, conducătorul Statului explică pe larg aderenţele sale cu mişcarea naţionalistă şi îndelungata sa experienţă pe care şi-a însuşit-o în diferite însărcinări ce a avut şi l-au determinat să se pregătească din vreme pentru misiunea sa de acum. D-sa spune:

„Incercările de uniune naţională, pe care le-am întreprins în 1938 în cadrul guvernului Goga, nu au dat rezultat. Totuşi, din toate aceste strădanii, a rămas legătura mea cu Mişcarea Legionară. Discursul recent al d-lui Horia Sima este o lămurire publică în această privinţă".

In timpul domiciliului forţat şi înainte a-ţi stabilit particularităţile fundamentale ale marei Dvs. opere de reconstrucţie?

— „Incă din August 1939 lucrez la aceasta. Am stabilit cu un colaborator intim al meu întregul plan de reconstrucţie al ţării, pentrucă nu numai intuiţia, dar logica cea mai simplă îmi spunea că ceasul desordinei de tiranie şi al reinvierii româneşti se apropie şi că totul trebue să fie dinainte pregătit. Pe plan internaţional, ca şi pe plan intern, mi-am definit atunci toate principiile, am conceput sistemele de realizare şi am stabilit metoda.

„Restabilirea mândriei româneşti, înlăturarea regimului de tiranie politică, eliberarea tineretului şi folosirea Mişcării Legionare în acţiunea de reconstrucţie a Statului au constituit primul meu comandament. Stabilirea unei poziţiuni internaţionale, realizări ferme şi credincioase, pentru a putea asigura propăşirea ţării şi angrenarea sa într'un sistem unitar de organizare internaţională, au constituit al doilea punct esenţial al scopurilor mele.

„Inchegarea unui program de justiţie reparatoare, care să refacă încrederea poporului român în el însuşi, prin sancţionarea trecutului, a constituit cea de a treia preocupare importantă. Refacerea societăţii româneşti atât din punct de vedere economic, cât şi din punct de vedere moral şi spiritual, întemeierea unui regim de muncă, de ordine, de sacrificiu şi de colaborare onestă a tuturor forţelor curate ale Neamului formau un al patrulea ţel.

„Din August 1939 şi până astăzi, în special la Bistriţa, am întocmit toate amănuntele acestui plan de radicală schimbare a Statului. Am trecut apoi la acţiune şi rezultatele le cunoaşteţi.

„Cinci zile după eliberarea mea din închisoare, regimul a fost răsturnat fără vărsare de sânge şi fără sbuciumări sau prăbuşiri sociale. Odată trecutul spulberat şi drumul către îndreptare fiind deschis, organizarea Statului Naţional-Legionar şi folosirea Mişcării Legionare în acţiunea de ridicare a Naţiunii şi de reconstrucţie a Statului, constitue preocuparea mea în ceasul de faţă. Mi-aţi făcut onoarea ca în scrisoarea prin care îmi cereaţi acest interview să pomeniţi de proclamaţiile, apelurile, convingerile şi actele mele cu caracter normativ şi legislativ. Orice vorbă asupra lor este de pe acum de prisos. Nădăjduesc că ele vorbesc suficient ca să mărturisească voinţa neînfricată de reinviere a ţării pe care o reprezintă regimul naţional legionar şi strădania mea personală".

— Ce a însemnat întâlnirea cu Corneliu Codreanu, pentru munca Dvs.?

— „Cu Codreanu am avut mai multe întâlniri. In el am văzut atitudinea dârză, precum şi credinţa nelimitată în puterile Neamului. Era tocmai ceeace trebuia în rezervele lui mistice şi în bărbăţia lui nestăpânită, simbol impunător al unei generaţii româneşti. Am văzut în el un exponent protestatar şi puterile de redeşteptare ale acestui neam. Era motorul care ne lipsea.

„De aceia am sfătuit pe Rege să nu intre în luptă cu Corneliu Codreanu. I-am spus în această privinţă textual:

— „Garda de Fier este o realitate în viaţa românească şi în politică, ca şi în luptă, trebue să se ţie seamă de realităţi. Cine nu o face este înfrânt. De aceia nu te pot sfătui şi nici nu te pot lăsa să intri în luptă cu Codreanu, fiindcă în spatele lui se găseşte tineretul, cu tot ce are mai curat şi mai patriot, iar în spatele tineretului stă Naţiunea. Dacă vei învinge pe Corneliu Codreanu, va trebui să intri în luptă cu tineretul. Dacă îl vei învinge şi pe acesta, te vei găsi faţă în faţă cu Naţiunea şi ea te va învinge".

„Aşa a şi fost; nici nu putea fi altfel!

„Ultima mea întâlnire cu Corneliu Codreanu a fost la Consiliul de Războiu. Dureroasă amintire. Fiind întrebat de el, dacă este capabil de trădare, am răspuns:

— „Dacă te consideram trădător, nu aşi fi stat de vorbă cu d-ta. Generalul Antonescu nu a întins, nu întinde şi nu va întinde mâna trădătorilor".

„Judecătorii lui, totuşi, l-au condamnat, din ordin. Astăzi, la rândul lor, vor trebui să dea socoteală de fapta lor. Nimeni n'ar vrea să fie în locul lor.

„Jertfa lui Codreanu pentru ţara lui apasă pe cugetele tuturor Românilor ca un îndemn şi va constitui în istoria de mâine o pagină de dreptate pentru omul care n'a avut fericirea să vadă triumful Mişcării Legionare".

Fotografiile lui Malaxa

Lumea care a vizitat casa Elenei Lupescu, a căutat zadarnic faimoasele fotografii cu dedicaţie ale lui Neculaie Malaxa.

Să fi presimţit el dezastrul şi să fi luat într'o seară, după o partidă de poker american, fotografiile unice care-i fixau chipul straniu de levantin pripăşit în Aleea Vulpache?

Sau în noaptea fatală, servitori credincioşi au fost iscodiţi de uneltele sale şi au pus bine „fotografiile cumătrului" — se ştie că Malaxa se înrudeşte prin alianţă cu marele închizitor financiar — care şi-a păstrat intactă situaţia în cercul select din Aleea Vulpache, până în clipa în care vijelia legionară a golit-o de oaspeţi şi a transformat-o în muzeul pe care toată ţara l-a vizitat ca o bizarerie apocaliptică de mare lux a celei mai decadente epoci din istoria ţării româneşti.

Colaborarea româno-germană în trecut și acum

CARMEN SYLVA

REGELE CAROL I

M. S. REGELE MIHAI I

D. IOACHIM von RIBBENTROP

FUEHRERUL ADOLF HITLER

REICHSMARESCHAL H. GOERING

D. HORIA SIMA

CĂPITANUL

D. GENERAL ION ANTONESCU

Imprimeriile „CURENTUL", S. A. R., Strada Belvedere Nr. 6,

ANTICARIAT Nr. 1
LEI 3780